

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

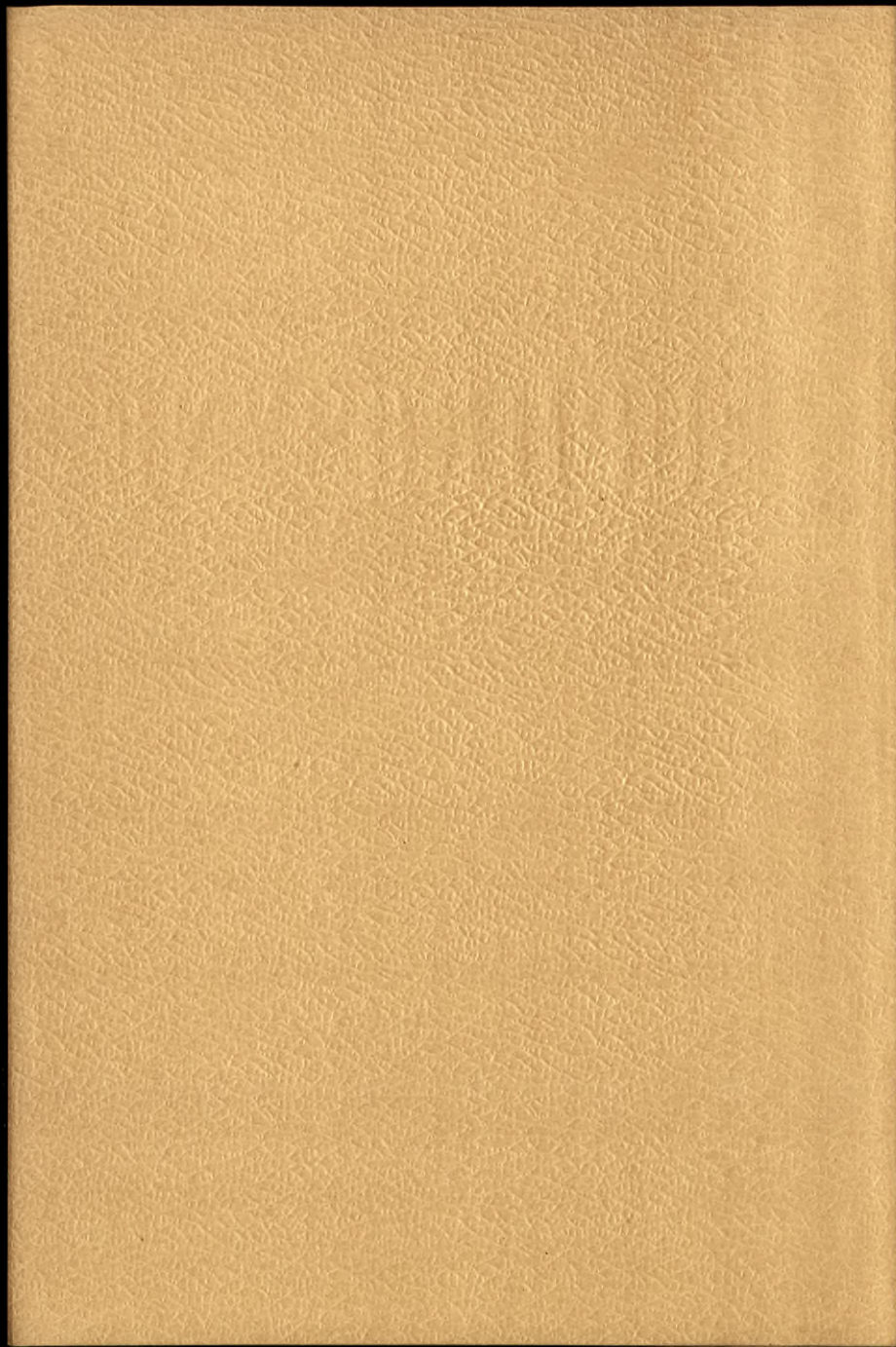
UPPSALA
UNIVERSITET

107-

EUPHROSYNE

En skildring
från
Lifvet i Bergslagen
på
1870-talet
af
Gustaf Thorsander

Pris 2 kronor

EUPHROSYNE

SKILDRING FRÅN BERGSLAGEN

AF

GUSTAF THORSANDER

BOKTRYCKERI-BOLAGET I SKÖFDE, 1896

EUPHROSYNE

WILLIAM J. B. WOOD

NEW YORK

I kap.

Ett och annat om Mellsjö härads natur, industri m. m.

När vi nu bedja läsarne följa oss in i Mellsjö härad, i en af de fagraste trakterna i det gamla »Jerubäraland», hoppas vi de ej hafva något emot, att vi först lemna en kortfattad skildring öfver trakten, dess förnämsta platser, dess industri m. m.

Innan man söderifrån kommer in i det af tre kyrksocknar, Nedsjö, Mellsjö och Uppmarken, bestående häradet, passerar man en vidsträckt skogstrakt, genom hvilken ett stridt vattendrag leder till det aflägsna inhafvet Venern. Ödlig är denna nejd, men strax man kommer in i Nedsjö socken, blir trakten leende och fager. Genom socknen sträcker sig en föga bred sjö med rikt odlade stränder. Hemman vid hemman ligga der så idylliskt vackra vid strandlutningarne, och den hvitmenade kyrkan, med sina många omgifvande gårdar, speglar sig i vågen. Mörka bergshöjder, på hvars krön barrskogen frodas, kransa denna leende nejd, som fram mot Mellsjö blir ännu rikare och fagrare. Här slutar Nedsjön, men den fortsättes dock genom ett smalt lugnvatten till den öfre sjön, Uppsjön. Mellan sjöarne ligga Mellsjö, förmodligen hade det ursprungliga namnet varit Mellansjö, kyrka, kyrkoby och prestgård. Öfver det nämnda lugnvattnet går en längre bro, och här är en vigtig vägknut, ty å ömse sidor om sjöarne gå landsvägar, hvilka der förenas och korsas af en österifrån kommande landsväg.

De båda långsträckta sjöarne, hvilka tillsammans ha en längd af cirka fyra mil, hade i alla tider, så sommar som vinter, spelat den viktigaste roll i ortens kommunikationer, och under de sista åren hade de blifvit ännu betydelsefullare i detta hänseende, sedan ett ångbåtsbolag inom orten bildats. Detta höll nu å traden tvenne ångare, som gjorde dagliga och reguliera turer. Men ändå var man ej nöjd. I Mellsjö ville man fullt och helt lefva med i den nya tiden, och en jernvägslinie genom orten var under arbete, och byggandet af denna åstadkom vid tidpunkten för denna berättelse, medlet af 1870-talet, en i ej ringa mån ökad rörelse. Uppsjöns stränder likna Nedsjöns. Vid dess norra ända ligga Uppmarkens kyrka och by.

Mellsjö är häradets hufvudort. Här finnas, förutom kyrka och prestgård, en större gästgivaregård, ofta äfven benämd hotellet, tre salubodar, garfveri och andra inrättningar. Här finnas postkontor, tingshus och här bo ortens läkare och länsman. Domhafvanden och likaledes kronofogden bodde helt nära å dem tillhöriga mindre egendomar. Större och mindre herresäten är det godt om inom de tre socknarne. En half mil från Mellsjö ligger det ståtliga godset Sjöborg, tillhörigt kammarherren m. m. v. Strahl och ej långt derifrån, vid vestra stranden af Nedsjön, det vackra Ekudden, tillhörigt förre majoren m. m. Bahnfeldt. Bland egendomar vilja vi äfven nämna Heden, Qvarnforsen, Helenefors, Melltorp, Skeberga Högmarken, Flämslätt m. fl.

I Mellsjö höres vid lugnt väder ett oafbruttet dån och brus från fallen vid Strömbacka, en knapp half mil derifrån. Här drifver en strid ström ett större jernbruk med hammarsmedja, valsverk, masugn, mekanisk verkstad, en nyanlagd pappers-

massefabrik, större qvarnar m. m. Strömbacka är ortens förnämsta industriela verk. Flera mindre bruk, såsom Mohyttan, Stjernfors, Hallforsen m. fl. finnas, och rätt betydande, under arbete varande gruffält saknas ingalunda.

Vid tidpunkten för vår berättelse är en liflig affärsverksamhet rådande. Det stora fransk-tyska kriget hade i sin mån åstadkommit detta för många så intressanta och vinstgivande förhållande, och guldklängen från de många franska milliarder, som tyskarne fingo i krigsskadestånd, blefvo sålunda förnimbara äfven i dessa leende nejder, högt uppe bland nordanfjell och skog. Man fick dugtigt betaldt för såväl malm som arbetadt jern; trävaror voro dyra, spanmålen dyr, ja, allt hvad orten kunde afyttra var dyrt, och arbetslönerna hade sprungit upp till en förut ej anad höjd. Nästan alla hade godt om penningar, och alla voro i allmänhet belättna med det närvarande. Ja, det var i ekonomiskt hänseende en verkligt god och angenäm tid, som med saknad minnes, och om hvilken man nu talar nästan som om en saga.

II kap.

Ortens herrar. Festmiddag hos handlanden Salomon Andersson.

Ortens förnämste handlande var odisputabelt herr Salomon Andersson i Mellsjö. Han var en femtioårs, slätrakad, något sirlig man, som nu på äldre dagar fått ett mycket välmående utseende. Hans vagga hade stått någonstädes i Borås- eller Ulricehamnstrakten. Tidigt kom han som passpojke medfölja gårdfarihandlande från hembygden och blef med tiden sin egen resenär, och som sådan valde han med förkärlek Bergslagen till affärsfält. När för en femton år sedan en diversehandlande i Mellsjö kom i klämma och konkurs syntes förestå, kom herr Salomon Andersson, liksom af en tillfällighet, till platsen och öfvertog mot kontant betalning lager, salubod, hus och gård, och den nödstälde handlanden räddades derigenom från ruin, ja, han fick till och med ej så obetydligt öfver, och med detta öfverskott kunde han i mindre skala öppna handel å annan plats.

Salomon Andersson slog sig ned å sin köpta lägenhet och utvidgade affären år från år. Han köpte skogar, blef delegare i gruffält och ansågs nu som mäktig förmögen, något som han äfven i verkligheten var, ehuru han derom aldrig ville höra talas, ty han var en anspråkslös, stilla man. Med ifver skötte han sina många förtroendeuppdrag inom kommunen, der han snart blef ordförande för kommunalnämnden. »Dä ä mi sköldihet», sade han. Men

när allmoge och andra inom domsagan om någotår ville ha honom till riksdagsman, då ville han ej höra talas om »sköldiheterna»; han ref sig i håret och reste dag och natt ute i socknarna och bad prester, skollärare, kyrkovärdar, nämdemän och bergsgubbar, att de för död och pina måtte låta honom få bli hemma. Han begrep sig ej på politik, menade han, mer än en gris på en väderqvarn, och hur skulle han kunna sköta sina många och stora affärer, när han skulle bli borta de tre viktigaste månaderna på året. Och mängden hörsammade patron Anderssons tal och lät honom bli hemma, men en hel del »oresonliga» gånvo honom dock sina röster.

Strax herr Andersson blef bosatt i orten, var det något klenst bestäldt med hans sociala ställning, men det tog sig med åren; och sedan länets höfding, under en resa i orten, kommit till Mellsjö och efter det han under ett par timmar med nöje med den okonstlade mannen samtalat om ortens förhållanden och herr Andersson tagit sig dristigheten fråga herr landshöfdingen, om denne ej i hans enkla hus ville hålla till godo med en enkel och anspråkslös hvardagsmiddag, och landshöfdingen med nöje mottagit denna vördsamt framställda inbjudning och i upprymd tillstånd lemnat herr Anderssons välförsedda hus och herr Andersson en kort tid derefter vid något högtidligt tillfälle varit middagsgäst å länsresidenset, fick herr Andersson mottaga inbjudning till såväl kammarherren å Sjöborg som hos häradshöfdingen och öfriga familjer, dit han förut ej varit bjuden. Herr Andersson var ogift, och detta förhållande hade till följd, att flere familjer med öfverflöd på giftasvuxna och giftaslystna döttrar sökte få herr Andersson in i ett mera intimt umgänge, men herr Andersson tycktes detta oaktadt ej ha den

ringaste lust för hymens rosenbojor. --- Det är trassliga affärer, det der, affärer som jag ej förstår mig på, menade han.

Nu sedan några år tillbaka hade herr Andersson en dag under sommaren gifvit en splendid middag för alla ortens herremän. Dessa middagar betraktades allmänt som mycket angenäma. Nu var åter bjudning utfärdad till en söndag i början af juli.

En förmiddag några få dagar förut, höll bruksdisponenten å Strömbacka, brukspatron Liljeberg, med gigg och häst utanför herr Salomon Anderssons präktiga corps de logis. Brukspatronen steg, så hastigt hans korpulens kunde tillåta, ur åkdonet och få sekunder derefter sågs hans solbrynta, skinande, slät-rakade och godmodiga anlete inne på kontoret, der herr Andersson kom honom hjertligt tillmötes.

— Hvad tusan är det här för historier, sade brukspatronen leende, du bjuder på stor middag om söndag?

— Ja, jag har den äran, om ej kära bror misstycker.

— Jo, det är just det jag gör, ty jag har bjudit på bal samma dags afton.

— Har bror det, sade herr Andersson förvånad.

— Ja, just så är det.

— Detta är ju visserligen något förargligt, genmälte herr Andersson, men det ena goda skämmer ju inte det andra. Visserligen blir det en saknad för mig att opå tänkt tidigt bli af med de flesta af mina ärade gäster, och bland dessa i all synnerhet kära bror sjelf, men det kan ju ingen hjälpa det, när det så har trasslat till sig.

— Tack för komplimangen, min värderade vän. Jag har utsatt min bjudning till kl. sex. Kan du till dess medhinna alla dina gästers förplägning?

— Hoppas det, svarade hr Andersson. Visserligen blir tiden kort, men skyndsam expedition är, som bror kanske känner till, min vana.

— Lovfar du äfven att alla äro nyktra, när de stiga uppför min förstugutrapp, sade brukspatronen skrattande.

— Beror på dem sjelfva. Jag kan omöjligen vara propp till alla vinbuteljer.

— Nej, det kan du inte, sade brukspatronen skämtande. Nog tusan får jag besvär af både Dimlund och Holmströmmen och kanske flera till, men det kan ju ingen hjälpa det, när det skulle bära till så, att vi båda körde ihop. Välkommen till mig söndags afton och hela ditt stora middagslag följer med; jag bjuder öfver lag höga som låga, fattiga som rika.

— Välkommen till mig samma dag på slaget 2, sade herr Andersson muntert.

— Kommer med all säkerhet i frack och vasaorden och charmantaste lynne — farväl!

• Prooo — ett glas seltersvatten med sherry!

— Djaa, kanske det svarade brukspatronen. Och så, sedan läskedrycken var framsatt, klingade de båda vännerna med hvarandra, och strax derpå reste brukspatronen lika hastigt som han kommit.

— Förbaskadt bra det här, sade sedan herr Andersson, i det han förnöjd gnuggade sina händer, nu blir jag af med hela sällskapet redan vid sex- à half sjutiden, i stället för vid två- tretiden måndag morgon.

Herr Andersson var ej den, som älskade nattsöl i eget hem.

Några af de blifvande middagsgästerna hade be- vistat gudstjensten i Mellsjö och följde sedan med prestherrskapet hem på en stund eller afvaktade å gästgifvaregården den utsatta middagstiden. Å

nämnda ställe befunno sig äfven några uniformerade officerare. De kommo pr landsväg och sedan medelst ångbåt direkt från ortens exercisplats, å hvilken regementsmötet föregående dag blifvit avslutadt. Några af dessa voro från trakten och tillhörde sålunda hr Anderssons bekanta, flere voro från annan ort, men äfven dessa blefvo inbjudna, och ingen ville undandraga sig den vänlige och aktade affärsmannens vördsamma framställning.

Vid två-tiden kom hufvudmassan af gästerna, och det började blifva trångt uti de på nedra botten belägna mindre rummen. Ute regnade det som om himlen varit öppen, och i förstugan blef i hast en liten sjö af vatten från alla medförda paraplyer.

Men hvarför skola vi så här noga omtala att det regnade, detta förhållande hade väl egentligen icke med middagen att göra? Ånej, det hade det visserligen ej i det hela taget, men när det nu var så, att vi sjelfva voro med på den här angenäma middagsfesten och sedan på den följande balen, kunna vi sanningsenligt berätta äfven hurudant vädret var.

Bland de många gästerna märka vi särskildt den noble kammarherren å Sjöborg, ortens förnämste man hvad rang beträffade och äfven i mycket annat. Han var ordförande i styrelsen för det stora Strömbackabolaget och han representerade sitt län i riksdagens Första kammare. Han var iförd civil högtidsdrägt och bar vasaordens kommendörsband med stjerna. Med honom samtalar en högre, siratlig man med gråsprängda mustascher och pipskägg. Hans ädla, vackra anletsdrag uttrycka välvilja och hjertlighet. Denne man är major Bahnfeldt å Ekudden. Till deras sällskap sluter sig prosten och förre ledamoten af riksdagens pretestånd, fil. d:r Holmlund, en åldrig

man med jovialiskt, tillvinnande utseende. Han bär både nordstjerne- och vasaordnarne.

Så se vi i samtal med några landtbrukare den till orten, från hufvudstaden, nyligen inflyttade friherre Branner, en trettiofemårig, ståtlig man med bleka, nobla drag ofvan det väl vårdade svarta helskägget. I ståtligt yttre öfverglänses han dock af ortens djerfvaste och kanske störste affärsman, irländaren Mac Linsley, en smärt jettegestalt med sköna drag, mörka flammande ögon och synnerligt väl vårdadt, mörkrunt helskägg.

Klädseln är ytterst elegant, hållningen djerf, nästan utmanande. Han tyckes vara af ungefär samma ålder som baronen. I fyra år har denne gentleman vistats i landet, och af dessa de tvenne senaste i Mellsjö, der han inköpt det betydliga godset Qvarnforsen och dertill nära och fjerran större skogs-trakter och äfven andelar i gruffält. Han samtalar på så god svenska, att en brytning knappast är märkbar skämtande med jägmästaren Elgengren, en likaledes ståtlig och elegant man. Så märka vi bland ortens honoratiores häradshöfdingen Gullstrand, kronolänsmannen Kronvall, t. f. provinsialläkaren Hultqvist, platsens apotekare m. fl. samt äfven samtliga tjänstemännen vid Strömbacka, bland dessa en med kaptens titel, bruksegare, officerare, landtbrukare, jernvägsingeniörer, ett par med. kandidater, några studenter och en hel del annat godt folk.

Under det alla samlades, lade herr Anderssons egna tjenare m. fl., under ledning af en f. d. källaremästare från närmaste stad, en sista hand på anordningarne i öfra våningen, der det i trenne invid hvarandra belägna rum var dukadt för öfver ett sjuttiototal personer. Anordningarne voro utmärkta och blomdekorationerna ståtliga. I ett särskildt rum

var smörgåsbordet dukadt och här blef snart väsen och trängsel. Några ungdomar ville uppstämman »helan går» men nedtystades af prosten.

— Intet skral på Herrans sabbat, sade den vördade själasörjaren.

— Kanske ej farbror tager sin aptitsup numera, frågade jägmästaren.

— Jo, du det gör jag hvarje middag, så hemma som borta, och detta så länge det finnes bränvin, svarade prosten på sitt oefterhärmligt jovialiska sätt. Alla närstående utbrusto i skratt.

— Ha herrarne hört bränvinshistorien om biskop Weideman i Skara och hans presterskap, fortsatte prosten.

Nej, det hade förstås ingen.

Det blef alldeles tyst omkring. När prosten berättade historier var det alltid som en högtidsstund.

— Jo, strax han kommit till stiftet, började prosten, hade han middag för en stor del af presterskapet. Vid smörgåsbordet sade han: Var så god mina herrar tag en sup, varsgo — jag super inte jag — varsgo. Presterna de sågo en stund den ene på den andre och undrade, huru de skulle göra, slutligen bröt en kontraktsprost tystnaden: Vår högt aktade och ärade värd, sade han, har bjudit oss supen och inte är jag den, som går från gamla sedvänjor och bruk och därför så tager jag mig en dram, de andra få göra efter behag.

Ingen var nödbedd längre och det blef åter munterhet och glam kring bordet och ett flitigt supande. Derunder stack biskopens skalkaktiga hufvud fram mellan ett par svartrockar och man hörde honom säga: Bäste hr kontraktsprost slå i en sup äfven till mig, jag ta'r den gerna, men det roade mig att se, om mina

prester voro skrymtare, men till min stora glädje har jag funnit, att så ej var fallet.

De omkringstående skrattade hjertligt åt kontraktsprestens historiet.

— Fatta mig rätt, sade prosten, det var ingalunda min mening att uppmana herrarne följa Skara presterskaps exempel, hvad det svåra supandet beträffar. Bränvin och hvad dermed sammanhänger är en allvarlig sak, det fick nyutnämnde biskop R—n erfara, ha herrarne hört den historien?

Nej, det hade ingen.

— Biskopen fick, berättade kontraktspresten, vid en embetsresa en skjutskarl, och denne betraktade honom noga.

— Han är väl en kyrkherre, sade skjutskarlen.

— Har varit, svarade biskopen.

Så förgick en stund.

— Kanske han är en komminister, sade mannen.

— Har varit, svarade biskopen.

Och så förgick åter en stund.

— Nå, då är han väl pastorsadjunkt?

— Har varit, svarade åter biskopen.

Då suckade bonden och suckade åter igen, ruskade på hufvudet och sade:

— Det bränvinet, det bränvinet!!

— Jaha, jaha, ser herrarne, sade prosten, sedan hans auditorium skrattat ut.

Från smörgåsbordet drogo de många gästerna fram till de dukade borden, der de placerades af herr Andersson och en hos honom vistande brorson, en ung, inom orten mycket omtyckt man. Främsta platsen, vid midten af det större bordet, anvisades kammarherren, med prosten på sin högra och major Bahnhoft på sin venstra sida. Midt framför kammarherren tog herr Andersson sjelf plats med härads-

höfding Gullstrand till höger och disponenten å Strömbacka till venster, och sedan placerades gästerna utan all rangskala.

I rummet till höger om stora salen hade ett muntert sällskap samlat sig. Der märkte man flere af de från lägret hemvändande officerarne, och der sutto äfven mr Mac Linsley, t. f. provinsialläkaren Hultqvist, jägmästaren Elgengren, de båda med. kandidaterna, studenterna och några yngre bruksmän.

Det var ju gifvet, att någon i laget skulle under middagens gång kalla dem derinne i högerrummet för Andra kammaren, dem i salen för Första kammaren och dem till venster för utskotten. Åt detta temligen fadda skämt hade mången naturligtvis mycket roligt.

Herr Andersson helsade i ädelt vin sina många gäster välkomna, derpå blef det ett flitigt pokulerande under och mellan rätterna. Jemt och samt hörde man kontraktsprosten Holmlund — får jag den äran? herr kammarherre — tackar ödmjukast, härads höfding Gullstrand, mister Mac Linsley, herr baron tillåt mig, skål gamle Dimlund, ber om nöjet göra en liten kontravisit o. s. v.

Mot slutet af middagen blefvo alla högröstate, och ett väldigt sorl flödade ut genom de öppna fönstren. Kammarherren klingade mot sitt glas, begärde tystnad och sade några högstämde ord till världens ära, hvarpå några sångare från det högra rummet under d:r Hultqvists anförande med kläm och god sammanhållning uppstämde: »Här är gudaskönt att vara!» Och härefter blef stämningen än mera angenäm och liflig.

— Ja, här må vi verkligen gudaskönt, utropade en ung löjtnant. Förbaskadt angenäm mötesafslutning det här. Jag är glad så jag ville krypa ur

skinnet. Och efter allt detta bal, charmanta danser med ortens skönheter. Euphrosyne Bahnfeldt är ju på trakten. O, hvilken qvinna, har dansat med henne tre danser på en bal i hufvudstaden, o hvilka danser, hvilken förtjusande qvinna åh—åh—o-o-o!!

— Håll snattran på dig och vet hvar du är hemma, utbrast med gäll stämma en kamrat, som derpå nästan hviskande tillade: hennes pappa sitter ju i rummet invid.

— Kors för tusan, utropade löjtnanten och vinkade med handen.

— Akta dig för den sköna, hon kan bli farlig för en sådan qvinnobeundrare som du, sade en af officerarne till entusiasten. Du har kanske ej hört historien om den unge bruksbokhållaren å Strömbacka, som för hennes skull här om året gjorde sjelfmordsförsök. Det blef förstas skandal, och sedan har den sköna fröken ej rätt trifts i hemmet, har jag sport.

— Man skall ej tala strängt om fröken Euphrosyne, sade doktorn. Jag känner henne i grund och botten från Upsala och Stockholm. Tillåt mig mina herrar att berätta följande: Det är nu en sju å åtta år sedan hon var förlofvad med en v. häradshöfding. Denne förkyld sig å en embetsresa, fick lunginflammation och dog. Vid honom var fröken Bahnfeldt djupt fästad, och sedan har hon, efter min uppfattning, aldrig varit kär. Med tiden har hon blifvit allt mer och mer kokett, men längre än framför sina fötter vill hon ej ha någon. Hon är oberoende och rik, hennes möderne är minst 80,0000 kr. Men oakadt all kurtis, alla af henne krossade hjertan, är hon god som guld, det vet jag bäst, som så ofta både i Upsala och Stockholm, och äfven här i orten ett par gånger under denna sommar, följt henne i nödens boningar.

— Inte ämnar jag bli kär i den här jordiska engeln, sade den unge löjtnanten skämtsamt, det skall jag nog passa mig för, men i alla fall så dricker jag i fradgande champagne hennes skål.

Och dermed drack martissonen sitt glas i botten.

Under detta samtal syntes mr Mac Linsley dystert blicka framför sig. Ett par veck lade sig på hans panna. Detta observerade en med dannebrogorden prydd officer. Han höjde sitt glas och bad att få dricka med en af general Lees tappre officerare, kaptenen mr Robert Mac Linsley.

Denne höjde sitt glas, drack derur och bad strax derpå i sin ordning få dricka med en af Dybböls hjeltemodige försvarare.

— Hurra, utropade jägmästaren, den der skålen bli vi nog med om litet hvar. Hurrarop vill det till!

Doktorn anförde och ropen skallade genom våningen. Derpå uppstämde sångarne: »Det är ett yndigt land».

— Mine herrar, utropade major Bahnfeldt, vändande sig mot det högra rummet, det var synnerligen angenämt höra en hyllning för en tapper man under Danmarks fana. Vi må dock ej glömma, att vi i det rum, jag har nöjet befuna mig, se en tapper representant för den nordamerikanska hären, en man, hvilken som officer, för slafvarnes befrielse, stridt vid Güttsburg och Richmond; ett lefve för kaptenen, numera brukstjenstemannen å Strömbacka Axel Stjerneflykt!

Alla reste sig och hurrade, alla utom mr Mac Linsley. Han satt dyster på sin plats och ögonen flammade till, när han såg huru majoren anförde lefveropen. Han mumlade derunder något om förolämpning mot sig och den tappra Leeska armén. Sångarne uppstämde: »Mandom, mod och morske män».

— Nu tala vi om ortens skönheter igen, sade doktorn, sedan de sista tonerna förklingat. Hör du broder jägmästare, jag träffade i går Elvira Gullstrand, din lilla flamma från julbudningarne. Nu må du tro hon ser ut på ett annat sätt, ståtlig och elegant i sin långa klädning, charmant hårfrisyr med lugg och så lifslevande vacker, att jag min själ tror hon öfverglänser sjelfva fröken Euphrosyne. Så skär och hvit är hennes hy, att det rent af är något högst ovanligt, fyllig och högbarmad har hon blifvit. Aldrig i mitt lif har jag sett en så hastig förändring på ett människobarn, men i den åldern sexton årså . . .

— Broder, just så som du målar henne i glänsande färzer, har jag tänkt mig fjärilen, när den en gång skulle krypa ur sin puppa, utropade jägmästaren med hög röst. Elvira, strålande stjerna öfver Mellsjö him . . .

— Tyst, vet du inte det ringaste hut — hennes pappa är ju i rummet invid, sade doktorn.

— Kors för attan, hviskade jägmästaren. Men tusan i det här, hvarenda ung dam vi råka tala om härinne, har ju sin pappa derute!

Det lifliga laget skrattade och tyckte, att denna omständighet verkligen var litet märklig.

Nu hölls det åter tal derute i salen. Det var brukspatron Dimlund, som, sin vana trogen, alltid skulle orera, när han fått litet för mycket, och det fick han gudnås alltid vid ett sådant här tillfälle. Han pratade nu utan både rim och reson, man kunde af talet ej förstå hväd han menade, men af gesterna mot herr Andersson kunde man begripa, att det gälde värden. Början af anförandet höll talaren stående, men till följd af korpulensen tyckte han slutligen det blef något för besvärligt att stå, hvarför han sittande orerade slutet af sitt tal.

När han nu äntligen slutat med ett lefve för sin vän Andersson, harskade sig prosten, och nu förstod litet hvar, att ett tal eller en historiett skulle komma. Det blef med ens tyst i salen.

— Under min Lundatid, började kontraktsprosten, blef jag god vän med en herre som hette Böös, en qvick och snarfyndig man. Han blef sedan landtbrukare. För något år sedan hörde jag, att han varit på ett landbruksmöte der nere i Skåne. Der diskuterade man lämpligaste svinuppfödningemetoden.

En grefve W--er, en fet och dryg herre, yttrade sig den ena gången efter den andra, men alltid sittande. Böös begärde ordet.

— Herr landshöfding och ordförande, yttrade han, min åsigt i den här saken är den, att svinen äro bäst när de bli sådana, att de endast vilja sitta.

Nu skrattade man ohejdadt både i förste och andre kammaren och i utskotten.

— Nu fick du dig en riktig gliring, utropade bruksegaren Holmström och ville skåla med vännen Dimlund.

— Nej du, skrek herr Dimlund, prosten talade om skånska svin, och ett sådant håller sig för godt att dricka med en enfaldig och mager bergslagsgris.

Jojo, den Dimlund var ej så bortkommen ibland, och godt var ej att afgöra åt hvilket middags-sällskapet skrattade mest, åt prestens historiett eller det Dimlundska infallet, hvilket herr D. sjelf ansåg som en stor qvickhet, öfver hvilken han var mycket stolt och lycklig.

Sedan middagen med alla sina skåltal, hurrarop och sång äntligen var avslutad, spred sig, under den gladaste sinnesstämning, de många gästerna i husets

båda våningar. Kaffe kringbjöds och serveringsbord framsattes i flere rum. Kotterier bildades och under hög stämning fortgick samqvämet. Vid half 6-tiden sade disponenten å Strömbacka farväl och bjöd alla välkomna efter.

III kap.

Före balen. Ortens unga damer.

Medan man ännu muntert glammar omkring borden i patron Anderssons båda våningar och cigarr-röken der bolmar ut genom de öppna fönstren, bedja vi läsaren följa oss till det i föregående kapitlet ofta omnämnda stora, ärevördiga jernbruket Strömbacka.

I hur många sekler kolelden här flammad och hammarslag dånat, kunde ingen med bestämdhet upp-gifva. Enligt folksägnen hade jern här blifvit smidt allt sedan Olof Trätäljas tid, och sägnen kunde ju mycket väl vara sann.

Så fort vi inkomma på den gigantiska bruks-gatan utefter de dånande fallen, märka vi genast, att vi befinna oss på en åldrig industriens plats. De mörka gigantiska kolhusen, de många arbetarebostä-derna med sina saxknutar och gamla byggnadsstil i öfrigt, de åldriga hammarsmedjorna m. m. vittna härom. Men bland allt detta gamla har den nya tiden hållit sitt intåg. Valsverket och det stora bessemersverket med sina ljusa tegelväggar se ju ut, som om de blifvit bygda i år, och den gigantiska trämassfabriken med sina höga skorstenar talar äfven om en ny tid, med nya uppfinningar och metoder.

Strax ofvan fallen står det hvitmenade, åldriga men väl underhållna corps de logiset, bebodt af bru-kets disponent. Idylliskt vackert ligger det bland de omgifvande lundarne, och dess gigantiska fönsterrader spegla sig i det lugnvatten, som sedan i väldiga kaskadrar störtar sig nedför klippbranterna och vid

dämmena sätter lif i alla de många verken och inrättningarne.

Deruppe i disponentsbyggnaden hade man gifvetvis under dagen varit ifrigt sysselsatt med tillredelserna för aftonens bal. Några af gästerna, aflägsset boende damer, hvilkas män och fäder äfven skulle bevista herr Anderssons middag, hade anländt redan vid half tre-tiden, och under e. m. lopp framkörde i hällregnet den ena vagnen efter den andra, medförande yngre och äldre damer.

Disponentherrskapet hade flere barn, bland dessa tvenne vuxna döttrar. I deras tvenne invid hvarandra belägna rum var under hela e. m. lif och rörelse. Skratt och glam hördes genom de öppna fönstren och strömmade behagligt genom öfra våningen, när någon af dörrarne öppnades.

Ortens unga damer samlades här inne och rustade sig till bal. Till följd af hällregnet hade knappast någon rest i den dräkt, hon ämnade bära. Balklädningarne voro försigtigt nedpackade i kappsäckar eller lagda i större paket, omhöljda med schalar. Nu voro de ljusa, luftiga drägterna utbredda öfver stolar, bord och soffor i rummen. Framför trenne speglar sutto ständigt unga damer och friserade sitt hår. Detta var ingen lätt sak den tiden, då modet bjöd en hög chevelure med valkar och annat tillbehör. Men här gick allt rätt hastigt undan, ty den ena hjälpte den andra.

Alla hade förtjusande roligt af det närvarande, och alla fröjdade sig åt aftonens nöje. Samtalen voro naturligtvis mycket lifliga.

Vi lyssna till en grupp af fyra ungmör, af hvilka en friserar en väninna och de öfriga tvenne behagligt slagit sig ned i soffan invid.

— Bruksmusiken skall ju spela?

- Jo du, åtta man och två trummor.
- Oh, så stiligt!
- Ja, är det ej som jag alltid sagt, det är trummorna som göra susen.
- Vi få ju löjtnanter hit, riktiga löjtnanter?
- Ja visst, de kommo med ångbåten på f. m. och spisa middag hos patron Andersson.
- Äro ni alldeles säkra på, att de ha uniform?
- Ja alldeles, Elvira Gullstrand hade sett dem, då hon kom från kyrkan.
- Hade hon, nå då är det väl sanning. Uniform skulle de alltid ha, när de äro på bal. Det borde stå i ordena.
- Ja, det borde det, i salongen tar sig uniformen bäst ut.
- Den och eleganta klädningar höra tillsammans.
- Ja, i all synnerhet när klädningarne bäras af sådana vackra flickor som du.
- Smickrerska, inte är jag vacker, jag?
- Men söta ni, det finnes väl annat folk, som är lika treffligt som löjtnanterna och kaptenerna, tycker jag. Vi ha många gentila karlar dem förutan. Jägmästare Elgengren t. ex. och mr Mac...
- Tyst med den så länge. Jägmästaren är förstås bra, — men goda Emma, nu tror jag du lägger upp håret väl högt öfver valken, se jag har skaffat mig lugg, det börjar bli modernt och då skall man ej ha håret så högt. Emilie lilla, vill du bedja Alma, att jag får låna hennes tång. Den var varm helt nyss och duger nog än, tror jag.
- Tack, men söta vän den är ej nog het, gör mig den tjensten värm den öfver lampan.
- Mac Linsley sa' ni — fy då — en sådan förskräcklig menniska, han är ju en fasa för hela orten. Så som de ha lefvat der på sista tiden, druckit och

spelat nätterna igenom, och så som de skjuta der. Kulorna hvina än hit än dit öfver trakten. En ko och två får ha blifvit dödade, talade pappa om här om dagen. Snart stryker nog någon menniska äfven med, sade han. Och alldeles förfärligt lättsinnig är han. Flickor, kunnen ni tänka eder hvad det var för damer de der engelskorna voro, som helsade på honom för någon tid sedan?

— Nej, det veta vi inte.

— Jo, det skall jag säga er — jag har reda på det jag — de voro, kunnen ni tänka er, varietédamer, som uppträd i Göteborg och på färden till Stockholm på mr Mac's inbjudan gästade honom i hela tre dagar. Då må ni tro det var ett lif deruppe vid Qvarnforsen. Jägmästaren, med. kandidaten och de säga äfven doktorn, voro med. Kunnen ni tänka eder något så hemskt, de uppträdde om qvällarne — engelskorna förstås — i trikoter och för öfrigt så lätt klädda som möjligt. Och champagne drucko de, så de knappt sågo »fluga på vägg».

— Det var hemskt, sade flickorna.

— Kära du, berätta mera!

— Berätta mera om sådan uselhet och elände — nej pass för det, det aktar jag mig för. Kära Emilie nu är nog tången varm?

— Tack, nu är den utmärkt. Så här skall det gå till. Nå flickor ligga ej nu de små svarta tjufungarne nätt öfver pannan?

— Jo visst, det der modet klär verkligen väl. Nästa gång du ser mig, är det allt lilla Emilie som har lugg.

— Nå ha ni hört, att mr Mac börjat slå för Euphrosyne. Han lär vara riktigt ordentligt kär den vindböjteln. Riktigt illa deran.

— Nej, hvad säger du, han kär, det var då en nyhet som heter duga — han kär, det trodde jag aldrig kunde hända.

— Ja, den Euphrosyne, den Euphrosyne, hon är oförbrännelig, samma kokett, samma begär att draga karlarne till sig för att sedan gifva dem afsked på grått papper. Men leker hon med mr Mac, då går det henne illa, det spår jag.

— Ja vi med, den vilden, han tål ej vid sådan lek.

— Tro mig flickor, det slutar ej väl för Euphrosyne. Skandal blef det när Edvard Hillberg gjorde sjelfmordsförsök, men det kan bli än värre, kapten Stjerneflykt är äfven allvarsamt betagen, och nu talas det äfven om, att baron Branner skall vara det.

— Baron Branner, han också, nej det iär blir ju aldeles för stortadt. Men hur vet du detta, Rosa lilla?

— Mamma har berättat det — hört det från säkert håll. Majoren vill ha Stjerneflykt till måg — mr Mac kan han ej tåla. Mot baronen har han den ganska väsentliga anmärkningen, att han är skild från sin hustru.

— Skild, har han varit gift! Han den unge vackre, intressante baronen. — Nej, hvad säger du Rosa! — Åh hvad späckad du är med intressanta nyheter!

— Men sannerligen jag undrar på att herrarne bli så hastigt förälskade i Euphrosyne. Det måste jag erkänna, och ni med, att en mera fulländad skönhet kan man ej tänka sig och så spirituel, så intressant och äfven talangfull i många afseenden. Hon har ju målat flere taflor, som vunnit erkännande

på konstutställningar. Emelie lilla, nu kör det på gården. Se efter hvem som kommer!

— Det är Ekuddens hästar och ekipage, nu kommer ju vår berömda skönhet. Ja så är det, när man talar om trollet, så är det i förstugan.

— Skynda dig med håret — se så ja — nu är jag ju bra och Euphrosyne kan taga min plats. Vi skola bjelpa henne litet hvar. Hjertlig och vänlig är hon alltid och hvem är mera hjälpsam än hon — och så kunna vi få lära oss till en annan gång, huru vi riktigt skola stila till oss.

Innan emellertid Euphrosyne hunnit inträda, framsväfvade till den omtalade gruppen en ung distinguerad dam i skär baldrägt. Hon var den af alla i orten så omtyckta fröken Aurora von Strahl.

— Förlåt mig mina vänner, sade den unga damen, att jag, som befann mig helt nära här invid, hörde något af ert samtal. Som ni vet, var jag större delen af vintern och våren med min far i hufvudstaden och der var jag ofta tillsammans med Euphrosyne. Hon var mycket firad och omtyckt, i all synnerhet inom hofkretsar, och jag kan försäkra eder, att jag aldrig sporde någon anmärkning öfver hennes uppförande. Nog hörde jag talas om, att hon gifvit ett par herrar afsked på grått papper, som en af er sade, men hvad i all verlden, om hon nu ej ville gifta sig med dem, så var väl detta hennes ensak, tycker jag åtminstone. Euphrosyne är vacker och

Dörren rycktes hastigt upp och in sväfvade den mycket omtalade unga damen.

— God dag Aurora, åh se der är Rosa Henrikson, god dag du och tack för sist, nej se här ha vi Emilie, Alma, Emma Berg och de älskliga värdinnorna här på platsen, god dag Hilda och Constance,

god dag på er flickor allesamman — Åh, se här äfven den lilla älskliga Maria, hvad du blifvit charmant sedan jag såg dig för ett par år sedan.

Så pratade med sin väklingande stämman den inträdande, under det hon helsade åt alla sidor på den stora flickskara, som omgaf henne.

— O hvilket väder — vet ni — fastän jag åkt i täckt droska är jag riktigt våt, så piskade regnet in genom fönsterfogningarne. Min balklädning måtte väl ej tagit någon skada, hoppas det bästa, den är väl invirad i en bastant filt.

Euphrosyne kastade hastigt af sig hatt och kappa och framtog klädningen.

Ett sorl af beundran hördes.

— Ja, är den ej vacker, sade Euphrosyne och höll fram den för den intresserade kretsen. Men så har ock en af hufvudstadens förnämsta modesömmerskor förfärdigat den, efter min egen plan förstås. Se på kjolens rika sjögröna garneringar och det snäfva hvita sidenlifvet och partiet öfver höfterna. När jag får den på, ska ni få se jag ser ut som en najad, som direkt hoppar upp ur hafvets skummande och brusande vågor. Med de moder vi nu ha, kan man verkligen ställa till något snyggt åt sig.

— Men här är ingen tid att stå så här och prata. Klockan är väl bortåt sex, tillade hon.

— Här har du plats, jag skall hjälpa dig med ditt hår, sade Rosa Henrikson.

— Tack söta du, alltid är du hjälpsam. Se här i förväg två kyssar som betalning.

Och fröken Rosa tog hjertligt mot kyssarne och hjälpte sedan vännen Euphrosyne att aftaga klädningen.

Som denna sedan satt i sin smakfulla underdrägt med sina små fötter framstickande ur dräktens spetsar och den nakna alabasterhvita halsen ofvan korsettens garneringar, var hon så skön att hela företeelsen rent af var något öfverjordiskt. Hon var en medelstor, liflig brunett med rikt kastanjebrunt hår och mörkbruna glänsande ögon. Näsan var ovanligt fint tecknad och den leende munnens sväljande läppar likaledes. Ligger man härtill den mest symetriska växt och ett det elegantaste och behagligaste uppträdande, må ingen undra på att hon, hvar hon än vistades, ansågs som en skönhet af rang.

— Håret for visst illa under resan, frågade Euphrosyne.

— Åhja inte utan, sade Rosa, men det ska' vi snart hjälpa.

— Tack, för all del Rosa lilla ej ett grand högre än hvad det är. Nå flickor hvad talade ni om, när jag kom och störde er?

— Åh, vi talade om mycket vi, mest om mr Mac tror jag.

— Ha, ha, ha, ha, om vilden, den skola alla tala om. Tänk om mr Mac visste, att han är så uppmärksammad.

— Åh, det vet han nog. Den som bär sig så vådligt illa åt bör väl veta, att folk får reda på det och talar om det.

— Nå, hvad har nu den mr Mac haft för sig för förskräckligt, om jag får lof att fråga?

— Åh, det är mycket det.

— På allra sista tiden?

— Nej, så mente jag icke, men under vintern och våren.

— Jaså, under vintern och våren, men söta ni, tala ej så mycket om den snö som fallit. Den har ju smält nu och i skummande forsar kastar den sig utöfver fallen både här vid Strömbacka och vid Qvarnforsen.

— Kanske du vill tämja vilden? Akta dig för sådan sport Euphrosyne. Han låter ej tämja sig, han.

— Ha, ha, ha, skrattade Euphrosyne klingande, åh, han är nog han som alla karlar, han. Men kära flickor, ej må ni tro, att jag vill honom något, jag.

— Åhnej, det tro vi visst icke, men för den mr Mac ha vi en gruflig respekt.

— Men kära ni, honom få vi ej betrakta som någon vanlig menniska. Han har ju varit uppsyningsman öfver slafvar der borta i de nordamerikanska sydstaterna, han är uppfödd i despotism, blifvit vand vid att alla skola lyda hans vink, han har varit en tapper officer, som bevistat öfver trettio drabbningar, han är ett geni, en affärsman utan like. Min far, som ej tål honom, säger dock att driftigare karl ej finnes. Han kan under månader lefva samma lif som den simplaste af sina arbetare, natt efter natt kan han, när han har brådskande leveranser, ligga i riskojor uppe i skogarne, och hans arbetare de afguda honom. Sträng men rättvis är han mot alla och riklig betalning lemnar han alla.

— Att han sedan under mellantider ofta lever som en galning, detta är ju sorgligt, men — den sköna flickan suckade — man måste öfverse med så mycket här i världen.

— Nu är tången riktigt varm, jag har sjelf värmt den, sade fröken Emilie.

— Tack söta du, just nu skall den passa. — Se så ja, nu äro lockarne i pannan ungefär som när jag reste hemifrån.

— Nå, så talte ni väl om baronen kan jag tro?

— Inte utan, svarade flickorna.

— Är han ej en vacker karl?

— Jo, jo det är han visst.

— Med nobelt yttre?

— Ja, ja.

— En verklig gentleman?

— Ja, det ser han ut att vara, men — men — han är ju skild från sin hustru?

— Ja, det är en sorglig historia det der, mycket sorglig. Föräldrarne å ömse sidor stälde om partiet. Rikedom på båda hållen, rikedom men ingen kärlek. Hon blef otrogen och kanske han var det med. Så blef det kif och träta, kyrkoråd och slutligen skilsmessa, en sorglig roman, som dock lemnat som minne efter sig de sötaste barn. Dessa äro, som ni kanske känna, under baronens vård.

— Euphrosyne lilla, sade Rosa Henrikson, kände du honom innan han kom hit på trakten.

— Om jag kände honom, ja för all del och det mycket väl. Det var till och med jag, som i Stockholm rådde honom att bosätta sig på landet, gjorde honom uppmärksam på, att Helenefors var till salu.

Fröken Rosa svarade ingenting, hon blott ordnade det rika håret under det hon tänkte: Hur i all världen hänger det här ihop.

— Det var snällt Emilie lilla, äfven du vill hjälpa mig. Tack nu tror jag skobanden äro hårdt nog knutna öfver vristerna, tack, tack, nu är det nog bra allt samman.

— Körde det ej på gården?

— Det var disponenten som kom.

— Då ha vi snart alla de andra efter. Raskt på med klädningarne flickor.

Nu blef det ett grufligt virrvarr inne i de båda rummen. Frasandet af siden, tyll och spetsar blandade sig med det muntra sorlet. Nakna armar voro öfverallt i verksamhet. De redan färdigklädda damerna hjälpte de andra. På knappålar ropades från alla hörn.

Euphrosyne var hastigt färdig. Hon stod framför en trymå och ordnade det hela. Den mycket snäfva dekolletterade dräkten klädde henne förtjusande. Pikant som alltid liknade hon nu nästan illusoriskt en najad, som rusar upp ur grönbå skummande vågor. Hon satte ett af ädelstenar glimmande diadem i det rika håret och ett juvelarmband å venstra armens öfra del, der det skönt glittrade mot det mjuka, skälvande hullet. Så drog hon de långa balhandskarne öfver de aristokratiskt formade vackra händerna.

En af dörrarne öppnades hastigt och in sväfvade, i sin hvita baldrägt, en ung, vacker blondin med blottade skuldror och med det rika håret flödande ned utöfver nacke och rygg. Hon hade sjäfulla anletsdrag, en nymflik växt och perlhvita tänder, denna lifliga flicka.

-- Nej, men se på den, i går skolflicka med byxholkar, i dag den dekolletterade damen, utbrast en af damerna.

Alla blickade nyfiket på den vid årets midsommar i residensstaden konfirmerade Elvira Gullstrand.

— Jag rår inte för det här, utropade med klangfull stämma den unga flickan och såg nästan ängsligt ned på sina nakna axlar. Det är mammas påhitt, alltid skall hon sjelf vid sådana här tillfällen vara starkt uringad, och nu vill hon visa, att jag har lika fint skinn som hon.

— Ha, ha, ha, ha, skrattade hela flickskaran.

— Skratta ni, ni tycka visst det här var gaskigt, men jag tycker ej att det är stiligt alls, jag. Jag vet nog att herrarne nu ska' kika, de yngre de genera mig ej, men de der gamle de äro näsvisa de, det måtte väl jag veta, som måste gå med korta klädningar ända tills jag gick fram. Tror ni ej jag märkte huru de i staden gick bakefter mig och kika, ysch — fy för sådana fulingar.

Under allt detta prat hade den vackra flickan närmat sig trymån och såg deri sin fagra bild. Hon nickade behagligt åt sig sjelf och yttrade:

— Dja, men — det är allt filimopsigt det här, riktigt gaskefikt, signefikativt!

Hela flickhögen brast härvid ut i ett skratt, så starkt att det klingande hördes genom hela den stora byggnaden.

Sedan man något lugnat sig, sade Rosa Henrikson:

— Mr Mac kommer nog att tycka om dig i den drägten.

— Mr Mac, utropade Elvira med förtrytelse. Honom kommer jag hvarken att tala eller dansa med. Mr Mac, fattades bara det!

— Men jägmästaren då — din jägmästare, som du så ofta sagt!

— Jägmästaren, jägmästaren, jag är ond på honom med, fått höra så mycket om honom som inte är kiligt alls, men det kanske är synd om karlen, sade Elvira, under det en djup suck frampressades från hennes höghvälfda bröst, mr Mac har förfört honom!

— Har han förfört honom, ropade flickorna skrattande.

— Ja, det har han, tro ni ej jag har fått veta huru de burit sig åt. Mr Mac har haft engelskor

hos sig, riktiga sådana der varietémamseller, sådana der fulingar, ja riktigt sådana. Och när de kommo så skickade han efter jägmästaren, — blef han ej förförd då kanske — och så kommo doktorn och med kandidaten, och alla fyra dansade med dem och de — ja, jag menar engelskorna, hade knappast någon ting på sig. Jag är så ond — så ond på den jägmästaren, som kunnat vara med om sådan uselhet att jag — att jag — att jag kanske ej vill — ej vill -- dansa med honom!

För att ge mera eftertryck åt sina ord stampade den unga flickan i golvet och såg verkligen mycket förgrymmad ut.

— Ja men, sade en af flickorna, du sade ju nyss, att du sjelf hade alldeles för litet på dig, och då är du ju ej stort bättre än engelskorna.

— Ja, ofvantill ja — svarade Elvira raskt — men jag har kjolar jag, och det är allt hufvudsaken det.

Under väninnornas klingande skratt sparkade nu Elvira hurtigt upp sina spetsprydda kjolar för att visa, att de voro riktigt, riktigt ordentligt långa.

— Hör du Vira lilla, sade en af flickorna, du talar om jägmästaren alldeles som om du vore verliedt i honom.

— Verliedt — fattades bara det — åhnej, så långt har det icke gått!

— Ånej, det vore väl bra tidigt för en sexton-åring, sade en dam som nog sett sina trettio vårar.

-- För tidigt, svarade Elvira försmädligt, för tidigt, det skall tanten säga; jag hade en skolkamrat jag, som bara var femton och ett halft. Och kär var hon ändå, och det så det fräste omkring henne, när hon gick förbi bokhandeln i staden. Ty der inne, bakom disken, stod föremålet, en herre som såg ut som en mops och gammal så han kunde varit far

till henne. Nu på vårsidan i år ville han ej bry sig om henne och då blef hon som galen, kunde ej sofva och ville ta lifvet af sig, sa' hon. Och jag och en kamrat måste vaka öfver henne. Kom inte och säg, att en 16-åring ej kan bli kär, ty den saken känner *jag* till!

— Fortsätt, fortsätt, hur gick det med kamraten, ropade några af flickorna.

— Just i dag på morgonen, svarade Elvira, fick jag bref från Lissi, som då skref, att hennes »bokis» kommer och helsar på henne i sommar och att föräldrarna ej hade något deremot. — Så nu snart få de väl riktigt filimopsigt der ute på det vackra Strömma, tillade Elvira.

— Ha, ha, ha, ha skrattade flickorna. Euphrosyne slog sina armar omkring Elvira och sade vänligt: du var mig en riktigt lustig flicka.

— Tack Euphrosyne för din vänlighet, svarade Elvira och tack därför, att du ej gjort narr af mig, du som många andra. Ser du, jag är sådan jag är och kan ej göra mig annorlunda.

— Den som kunde säga detsamma, svarade Euphrosyne, under det hon lade Elviras arm i sin och förde henne med sig till salongen. Alla öfriga följde efter.

Euphrosyne såg härunder ut genom ett af fönstren.

— Det klarnar, utropade hon, molnen dela sig, regnet har upphört. O, så herrligt det nu är derute på den vida elfven. Se huru holmarne spegla sig i det lugna vattnet! Jag ville vara en svan, som finge simma der ute och ta mig mitt bo hvar jag ville under strandens buskar, eller ock en sjöjungfru, som i morgonrodnadens belysning finge sitta på någon af de der svarta stenarne och reda ut mitt

Euphrosyne.

hår; det vore bestämdt angenämare än att vara najad på aftonens bal.

Dörren till salongen stod öppen. Derinne spelades å pianot en vals. Euphrosyne förande Elvira dansade in, och etter följde den stora flickskaran, par efter par.

— Bravo, ropade bruksdisponenten Liljeberg, som nyss inkommit, bravo, bravo! Han klappade ifrigt händerna. Lätt och behagligt, i yrande ring, sväfvade de dansande omkring honom och samlade sig sedan, likt en rosig sky, omkring hans jovialiska gestalt.

IV kap.

Balen å Strömbacka.

Euphrosyne slog sig i en af sålongerna ned bland några äldre damer. Flickskaran hade spridd sig i rummen. Flere hade, för att se herrarnes ankomst, fattat posto vid fönstren, som vette åt gården.

Herrarne läto nu ej länge vänta på sig, den gitantiska vagnraden kunde skönjas på vägen nedom bruket. Snart voro de första gästerna vid trappan, der de hjertligt välkomnades af värdan på stället.

Kammarherren var, som ock sig borde, den förste. I hans sällskap befunno sig flere officerare.

— De der bli allt stiliga att dansa med, sade Elvira, der hon stod i ett fönster, nästan rakt upp-öfver trappan.

— Ja, om du får, min flicka lilla, sade en äldre välboren fröken.

— Om jag får, svarade Elvira spetsigt. Åh det blir nog bra med det, min nådiga!

— Se der, fortsatte hon, ha vi gamle prosten, jo-jo, han vill allt vara med och se på en stund, se der ha vi kapten på Skeberga, han kommer visst från heden han med eftersom han är i uniform. Se der är min pappa, han har tvenne löjtnanter med sig, — god afton far, har du haft roligt? Nej men flickor, se hvad vådligt med hästar och vagnar det är på gården, riktigt stiligt det här. Se der vid grinden kommer mr Mac. O, hvad hans fuxar äro vackra — se flickor! Nej, men herre min je, har

han ej jägmästaren bredvid sig i landån, han borde skäms; och se i baksätet sitta doktorn och med kandidaten. Snyggt sällskap det der!

Och nu knöt den hetlefrade sextonåringen handen, hytte mot fönsterrutan och stampade med fötterna.

— Hör ni flickor, ni ska få se de äro på kulan alla fyra; den som slår sig i svangen med mr Mac, af den kan man vänta hvad som helst. Å jag är så arg så jag kunde krevera, när jag tänker på huru han förfört den förr så vådligt hygglige jägmästaren.

— Se der strax efter kommer baron Branner. Är han inte bra vacker, och se bredvid honom sitter hans syster fröken Amelie. Hon har mött i Mellsjö kan jag förstå, och se der borta komma kaptten Stjerneflykt och patron Andersson, och sedan långa rader af löjtnanter, jernvägsingeniörer och bruksbokhållare. Farbror Dimlund han är sist, riktigt på sladden och nog är han äfven på kladden. Kunde väl tro, att han blef siste man på kalaset der borta.

Så väsnades och pratade den vackra, lifliga Elvira, allt medan bruksdisponenten på trappan välkomnade sina många gäster.

Sedan dessa i nedra våningens tamburer blifvit af med öfverplaggen, skyndade de upp i öfra våningen för att göra komplimang för värdinnan, hennes döttrar och öfriga damer. Mängden stannade kvar, men en hel skara, med patron Dimlund i spetsen, rymde genast fältet och skyndade ut till trädgårdspaviljongen och började der genast att tillaga sig toddar och groggar. Innan värden hunnit sätta näsan dit in var der full gask och cigarrökning, så att den ene knappast såg den andre.

Och uppe i festvåningen blef det äfven genast vid de upprymde herrarnes ankomst lifligt och lystert. Och så fort té-serveringen var undanstökad, uppmar-

scherade bruksmusiken och placerades i ett rum invid stora salen, och genast derpå var balen i gång. Tätt efter hvarandra följde i yrande hvirvel de dansande paren.

En yster polka följde och derpå française, så dans efter dans. Ljusen i kronorna tändes och nu först framträdde balen i sin fulla glans, lysande genom vimlet af smakfulla toiletter och vackra uniformer.

En större bal inom Mellsjö härad den tiden var verkligen värd att skåda. Det i alla riktningar i flor varande affärlifvet hade medfört glans och lif äfven inom sällskapskretsarne; man hade råd att ha roligt, och fäderna knusslade ej, när deras fruar och döttrar begärde förhöjda anslag till toiletten. Det låg en friskhet öfver det hela, ett lif som nu af mängen med saknad minnes, ehuru dock dessa nog inse, att det nuvarande lugna lifvet inom häradet är vida nyttigare för både själ och kropp.

Dam-moderna voro den tiden mycket smakfulla och läto figuren framträda till sin fördel och ej som nu, då de söka så vidt möjligt är dölja den. Förhållandet bidrog gifvetvis ej så litet till glansen i en balsalong.

När vi minnas detta, kunna vi ej undgå något reflektera öfver det märkliga deri, att vårt århundrade, som under den lysande franska kejsartiden tog sin början med sådan glans äfven inom modeverlden, hvilken sökte efterhärma de sköna grekiska drägterna, skulle sluta med en efterhärming af vårt århundrades odisputabelt fulaste modetid, perioden under 1830-talet. Men denna modernas dekadans-tid, den närvarande, följes helt säkert af en skönhetsperiod, som dock kanske ej håller sitt inträde förrän vid nästa århundrades morgonväkt.

Perioder af smaklöshet och onatur ha vexlat med perioder af skönhet och natur, vårt århundrade igenom.

Euphrosyne Bahnfeldt var balens drottning. Ingen kunde göra henne den rangen stridig. Från början blef hennes dansprogram fulltecknad. Denna afton var hon kanske mera yr, mera liflig och spirituel än tillföre. Hon var rent af bedårande, sade den unge officer, som vid middagsbordet om henne uttryckt sig med sådan entusiasm. Men midt under glädttigheten kände hon kanske instinktlit att hon dansade på en vulkan, att det bonade golfvet nästan ville bränna hennes fötter. Mac Linsleys flammande blickar, baron Branners trånande ögon och kapten Stjerneflykts hotande uppsyn kommo för ett ögonblick hennes fina lemmar att skälfa, men strax derpå slog hon bort de dystra aningarne och hängaf sig åt allt det nöje, männens beundran och den yrande dansen i rikt mått skänkte henne.

Balens mest pikanta företeelse var, menade de unga officerarne, Elvira Gullstrand. Som hon väntat blef hon genast uppjuden af de tvenne martissöner, som rest i hennes fars sällskap, och inom kort var äfven hennes program fulltecknad. När hon fram på aftonen sväfvade genom ett af rummen, hörde hon mr Mac på engelska säga en skämtsam anmärkning om byxtösen, som så hastigt blifvit den dekolletterade damen. Elvira förstod en del af det sagda. När mr Mac kort derpå artigt frågade, om hon hade någon dans ledig, sade hon häftigt, att om hon än hade det, så dansade hon ej med den som förolämpade henne, och derpå vände hon den ståtliga balkavaljeren ryggen.

Nu flammade åter mr Macs ögon, ej af kärlek men af vrede.

Vid 12-tiden stod supén färdigdukad i nedra våningen, och snart rådde trängsel kring borden och ett väldigt sorl hördes från alla rum. De från paviljongen kommande gästerna voro i allmänhet mycket högröstade, och värden sökte därför att placera de flesta af dem i ett särskildt rum, der de, utan att allt för mycket störa damerna,ingo föra allt det oväsen de behagade. Så snart supén var intagen började ånyo balen, och fortfor den ystert fram mot tre-tiden.

Jägmästaren var vid affärden Elvira Gullstrand behjelpig, räckte henne hatten och höll kappan när den skulle påtagas. Obemärkt af närstående tryckte han då en kyss på en af den sköna flickans skuldror.

Elvira rodnade och såg frågande upp till den unge ståtliga mannen, som syntes något skräm d öfver sin djerfhet.

Elvira hotade honom allvarligt med pek-fingret och sade:

— Hvem lofvade er att göra så der, inte var det jag?

— Förlåt min djerfhet, bad jägmästaren.

— Den bönen vill jag ej svara på, sade Elvira allvarligt — men tack i alla fall för alla danserna.

Så svepte han om henne den mjuka kappan.

— Dearling — hviskade han.

— Har mr Mac lärt er det der vackra ordet då var det ej mycket värddt, sade flickan skalkaktigt och försvann i trängseln ned för trapporna och ut på den af åkdon fyllda gården, der hon efter något letande fick fatt på fadrens ekipage.

Det var redan full dager, då de sista upprymda gästerna lemnade paviljongen, brukspatron Dimlund sist. Han var alltid den siste.

Brukspatron Liljeberg stod vid ett af de öppna fönstren och såg deras affärd. Derpå vandrade han genom några nu öde rum. I ett af dessa träffade han sin hustru.

— Se så Mina lilla, nu gudskelof är det här slut, sade han muntert. Ett fasligt kolorum, godt att allt lyckligt är öfver, du må tro jag har haft ett schå med allt värdskapet, och du Mina lilla har nog haft det ännu värre.

— Ja, du kan knappast göra dig en föreställning om hvad jag är trött. Arbete hela förra veckan och så den här mödosamma dagen och natten.

-- Mina du, sade brukspatronen, vill du som jag, så ha vi numera endast en sådan här tillställning om året. Julbalen cedera vi. Du orkar ej oftare med så stora ansträngningar och jag ej beller.

— Det förslaget går jag villigt in på.

— Då är det sagdt, ingen julbal.

— Godt jag har så god hjälp af flickorna, de räkna nu in allt silfver m. m.

— Ja gudskelof, våra barn arta sig väl. Det var en fröjd att se våra flickor huru väl de skickade sig. Mina lilla, sätt dig här invid, du åtminstone kan glädja dig åt att karl'n din är nykter, har knappast förtärt något af våtvaror under hela denna bråkiga natt, blott skålat och skålat, ha, ha, ha, ha, ja, du må tro flere voro deran — när Dimlund kom från supén for han på näsan midt i en krusbärsbuske. Holmström måste nästan bäras från paviljongen och många fler än de voro på röken, så det stod herrliga till. Det är ett förbaskadt supande här på trakten nu för tiden. Men detta oaktadt Mina lilla så . . . ro hit med en liten wiskeygrogg till din nyktre man! Och det begärda fick brukspatronen genast.

Han läppjade med välbehag på glaset.

— Godt att allt slutade väl. Du må tro här höll på att bli kolorum, sade han derpå.

— Ja, jag hörde något hviskas derom, men jag hade så brådt, att jag ej hade tid höra efter, sade fru Mina.

— Jag såg och hörde det ej, svarade brukspatronen, men vet dock temligen huru det bar till.

Euphrosyne Bahnfeldt satt i en chaiselongue och skämtade med mr Mac. Musiken spelade upp en polka och dansen kom i full gång. Euphrosyne var uppjuden af Stjerneflykt, men han kom ej. Han hjälpte mig stundom och var som vice värd, du vet. Mot slutet af dansen hade väl Mac Linsley öfvertalt Euphrosyne att dansa med honom och så voro äfven de i svängen. Då inkom Stjerneflykt. Och han, som eljest är så lugn, blef nu topp tunnor rasande och så blef det ett uppträde utaf, som utagerades i ett af sidorummen. Euphrosyne sprang efter, sade att det var hennes fel alltsammans och sökte lugna de båda männen, hvilka, som du vet, ej tåla hvarandra. De ha ju ock på slagfälten stått mot hvarandra. Nå, huru Euphrosyne ordnade saken känner jag ej rätt. Slagsmål blef det, som bättre var, emellertid ej något af. Baron Branner råkade äfven af någon anledning, jag ej känner, i delo med Mac Linsley, och lär ha yttrat till denne, att han var en tölp, som ej passade i våra svenska salonger.

— Akta er för tölpen, han minnes oraet och tål ej förolämpningar, lär Mac Linsley ha svarat.

— Mina, jag har en aning om, att det slutar ej väl allt det här. För orten blir det en olycks-sommar, vi få väl se! Mac Linsley är allvarsamt förälskad i Euphrosyne, detta är ej svårt att se, och förolämpningar tål ej den mannen och tål förfrikt ej att någon sätter sig mot hans vilja.

— Euphrosyne drar sorg med sig. Det var en olycka, att hon kom att tillbringa sommaren här på orten. Oaktadt sina fel är hon dock en sällsynt angenäm qvinna. Jag gamle karlen dansade en française med henne, och sannerligen var den stunden, näst den här, för mig den angenämaste under hela den här festdagen och natten.

— Nej, nu skola vi hvila. Men innan jag stiger upp än ett ord. Mina lilla, det anar mig, att all den här rika välsignelsen i ekonomiskt hänseende som öfversvämmar trakten snart är slut. Den är onaturlig denna gyllene nästan sjelfsväldiga tid. Om få år, ja kanske rätt snart, ha vi en krasch, som bringar ruin öfver många.

V kap.

Efter balen. Hemma hos Mac Linsley.

En kvarts mil från Mellsjö, just der elfvattnet blandar sig med Nedsjöns vågor, ligga Qvarnforsens betydliga egendom och nyanlagda sågverk. Elfven har här intet fall. Från Strömbacka flyter den helt stilla genom den odlade, leende nejden. Men platsen saknar dock ej vattenfall, enär från en höjd på södra elfstranden en strid ström från en ej obetydlig skogssjö flyter ned. Detta mindre vattendrag gaf året om tillräckligt vatten åt qvarnar och sågverk. Sedan urminnes tider hade här idkats qvarnindustri och platsen af denna anledning erhållit sitt namn.

Idylliskt vackert ligger det gamla herresätet invid sjö och elf, invid sin strida ström och omgifvet af parker, lundar och den skogklädda höjden i söder.

Det var arla morgonstund. Dimman hade efter föregående dags häftiga regn lagt sig öfver sjön och elfstränderna. Den lägrade sig som en slöja ne-lom skogshöjden, på hvars kam furor och granar, belysta af morgonrodnaden, allvarligt stodo liksom vakter för den sköna nejden ned under.

Allt var stilla, blott forsarnes brus och ett fogelqvitter här och der i trädens kronor hördes tillika med det aflägsna bullret af en vagn, som af raska hästar drogs uppför backen vid elfstranden. I denna vagn färdades, på väg till det närbelägna Ekudden, majör Bahnhoft med dotter. Ett kort stycke efter

dem åkte efter sina ädla springare mr Mac Linsley. Jägmästaren Elgengren var i hans sällskap.

Hastigt togo de båda herrarne, på andra sidan om bron öfver elfven, af på en sidoväg och voro snart framför trappan till den åldriga, men ännu mycket komfortabla manbyggnaden å Qvarnforsen.

Dörrarne slogos upp af mr Mac Linsleys irländske betjent, en f. d. soldat i general Lees armé, hvilken under det blodiga Nordamerikanska inbördes kriget tjenat vid kapten Mac Linsleys kompani och sedan troget följt sin förman.

Betjenten gjorde militärisk honnör, husbonden svarade med en nick och gick följd af jägmästaren in i huset, vandrade genom en af dess stora salar, öppnade dörren till en veranda och slog sig ned vid ett der stående bord.

— Wisky och seltservatten, befalde mr Mac Linsley.

Han gäspade och strök sig med handen öfver det mörka, väl vårdade skägget.

— Jo, min själ tror jag ej, jag är sömnig, jag med sade jägmästaren och rätade från en af verandans hörn ut sina ben.

— Jäspning är smittosam, tillade han.

— Mätte så vara, sade Mac Linsley, du var min själ ej sömnig på hitresan. Du och andra äro ej som jag, vid en middag i herrsällskap kan jag dricka men ej i damsällskap. Då är jag spik nykter, som ni säga här i landet, men detta oaktadt kallade mig baron Branner en tölp -- den der förolämpningen glömmar ej Mac Linsley.

— Ja, hur f-n var det med det der, sade jägmästaren intresserad.

— Jag vet knappast huru det bar till. Det var sorl och trängsel omkring, och jag uppfattade ej rätt mer än de fyra orden: ni är en tölp!

— Men orsaken, frågade jägmästaren ifrigt.

— Orsaken — åh den har jag nog klar för mig. Han tyckte jag hängde för mycket efter fröken Euphrosyne.

— Han tycks vara grundligt förälskad, sade jägmästaren.

— Ja, visst är han det, svarade Mac Linsley, som det tycktes helt likgiltigt och aftog derpå hatten, strök sig med handen öfver pannan och blickade tankfull ut öfver trädgården och den dimhöljda stranden.

— Men, återtog han en kort stund derpå, det förefaller mig, och kanske andra med, att ett äldre intimare förhållande varit rådande dem emellan. Fröken Euphrosyne sjelf döljer ingalunda, att det var hon, som gaf honom anvisning på Helenefors. Hans uppförande i afton tyder på, att han för närvarande åtminstone anser sig ha första inteckningen i hennes hjerta.

— Det kanske är så, svarade jägmästaren, jag har verkligen helt ringa reflekterat öfver den saken.

— Men hur tusan var det, du och Stjerneflykt kommo ju äfven i hop, och den sköna fröken var ju orsak äfven till den konflikten?

— Ha, ha, ha skrattade Mac Linsley hånfullt, den der bagatellen bekymrar mig föga. Det var föröfrigt ju helt naturligt, att den idioten Stjerneflykt vid första anledning skulle förolämpa mig. Han tål mig lika litet som jag tål honom. Vi ha ju tjenat i mot hvarandra fiendtliga arméer, ja, jag tror till och med att hans och mitt kompani en gång voro på rätt nära håll i häftig eldstrid. Jag tycker mig igenkänna numera herr brukskamreraren Stjerneflykt från en af slagtingarne vid Potamac.

— Det låter som en saga det der, inföll jägmästaren.

— Det är mycket som är sagolikt, svarade Mac Linsley.

— Men hedersvän, tillade han hastigt, vi glömma ju att dricka!

Vännerna tillredde sig rätt försvarliga groggar.

Mac Linsley drack i ett enda drag sitt glas i botten.

— Du ser jag tager skadan igen, yttrade han och fylde ånyo glaset.

— Drink, bad han jägmästaren, som ej ville låta det gå så häftigt undan.

— Elgengren, sade han derpå, ni ha det skönt här uppe i edra nordliga bygder. Se der öfver skogsbrynet i vester höjer sig solen, se huru dess första strålar skimra i sjön, som nu krusas af en lätt bris, hvilken skingrar dimmorna. Se hur det glimmar och glittrar inne i vikarne, kring holmarne. Åh, det är gudomligt.

— Se huru det sköna Ekudden nu stiger fantastiskt fram och dess hvita byggnads båda fönster-rader spegla sig i vågen. Vid ett af fönstren står nu i den milda solglansen platsens sköna fé, aftager sitt hvitgröna hölje och beger sig till drömmarnes rike. Och der midt emot i fjerran se vi konturerna af Helenefors, der en af hennes beundrare har sitt hem och här vid elfmyningen, vid brusande fors, vid tallbevuxna höjder bor en annan af hennes många tillbedjare. Ja, nog är det romantik det här, men — Mac Linsley drack nu sitt andra glas i botten — en djefvulsk romantik!

— Hu, jag fryser här ute! — Vi gå in sade han derpå till jägmästaren.

De båda vännerna slog sig ned i den i orten så bekanta vapensalen.

Betjenten dötforde förfriskningarne.

— Ställ upp en reserv på bordet derborta och gif oss äkta Havanna, befalde husbonden.

Sedan Mac Linsley åt sig tillagat en tredje grogg och tändt en cigarr, sade han:

— Att de här båda jökarne hata mig, det har ju sina naturliga skäl, de äro ju båda förälskade i fröken Bahnfeldt, och de se, att jag ej döljer mitt tycke för henne, något som jag ej heller anser mig böra göra, enär hon uppmuntrat min böjelse tydligare än kanske någon anar. Men jag har föröfrigt ofta här i landet märkt, att er adel med en viss ringaktning, för att ej säga nonchalance bemöter mig. Jag är dock adelsman, med anor äldre än de flesta, mina förfäder voro konungar på sin sköna ö. Man rycker på axlarna vid talet om att jag varit kapten i Sydstaternas armé, i general Lees armé, en armé med ära ända från dess tillkomst intill dess tragiska slut, när den berömda fältherren ännu en tid bortåt förmått göra ett energiskt motstånd, men ryggade tillbaka för att tappa sista blodsdroppen ur sin trogna här, hvilken ännu brann af begär att för sin sak och sin ära få slåss så länge en man ännu lefde. För från Karlberg relegerade kadetten, sedermera Nordstatskaptenen Stjerneflykt egnar man skåltal och utbringar lefverop. Dylika vill jag ej ha; och att man ej har sympati för södern det kan jag godt förstå, men man behöfver derfor ej rycka på axlarna. Men de må så gerna göra — det generar mig icke — men Gud tröste den, som gör en ringaktande rörelse åt de der — han pekade på några i ett öppet etui förvarade dekorationer för tapperhet.

— Nu är mitt sinne bittert, min själ är bitter, jag har blifvit förolämpad, skymfligare än någonsin, förolämpad af adelsmän, af svenska ädlingar, men

det lofvar jag dem båda i denna stund, att finner jag, att någon af dem på ullvar korsar mina planer, min vilja och mina önskingar, då är det krig mellan honom och mig, och i ärlig strid gör jag så här:

Han fattade en å väggen strax bakom hängande revolver sigtade och sköt.

En af reservens flaskor yrde klingande omkring och dess innehåll stänkte rundt om i det stora rummet.

Pang! smälde ett andra skott och en ny flaska krossades. Kulorna slog långt in i timmerväggen och krutröken lägrade sig omkring de wiskeydrickande herrarne.

— Ha, ha, ha, ha, skrattade jägmästaren, nu känner jag igen dig, nu är du åter den vilde Mac Linsley. På skott skall bågarklang följa — skål!

— Den vilde Mac Linsley, ja, så är nog rätta ordet sade Qvarnforsens egare sedan han ånyo tömt sitt glas.

— Den vilde Mac Linsley, — men ingen tänker på och ingen vet huru han blifvit så vild. Här ett och annat i sammandrag från min ungdom, måhända blir skildringen litet oredig efter gårdagens och nattens festande och sista smörjelsen nu i solig morgonstund.

-- Fattig och ung kom jag från Irland till Syd-Carolina till anhöriga, ett åldrigt par som efter något år båda afledo i gula febern. Sedan blef jag uppsyningsman å plantager. Blef vand vid hårdhet och grymhet men behöll dock städse en känsla af medlidande för de olycklige slafvarne. Jag blef äfven vand vid det å plantagerna rådande lättfärdiga lifvet. Lättfärdiga, sade jag, men så betraktades det icke der. Ju lättsinnigare förhållandet var mellan de hvita männen och negresser och mulattskor,

desto bättre. Förmögenheten ökades ju här igenom. De ofta täcka mulattskornas barn med hvite såldes till mycket höga pris. Men äfven bland de hvite sins emellan var lättsinnigheten stor, och den kunde väl ej annat. Och ej var jag den, som undflydde frestelserna.

Men så vid 24 års ålder blef jag allvarligt förälskad i en ung intagande flicka, Eugenie Linton, dotter till egaren af den stora plantage, der jag då var anställd. Hon var nästan öfverjordiskt skön, denna mörklockiga men ändock så hvithyade flicka, och dertill var hon en verklig ädel qvinna. Med värma, ja, med passion besvarade hon min känsla, och till vår glädje fingo vi modren på vår sida. Fadren var sjuklig och slö. Det var frun, som var husbonde både för familjen och plantaget, och sålunda var ju allt som man säger klappadt och klart, och jag hade varit den lyckligaste bland dödlige, om ej det förfärliga kriget utbrutit.

Jag blef utskrifven. Min fästmö ville att vi skulle vigas innan affärden. Jag satte mig till en början deremot men lät dock öfvertala mig. I endast familjens närvaro skedde vigseln i plantagets kapell. Samma dags afton tog mrs Linton mig och min brud med sig bort till ett närbeläget berg och ledde oss in i en berggrotta.

Ingen vet hvad som kan hända, sade hon dystert. Ingen vet om någon af oss här på plantaget lever när kriget är slut. Kommer du tillbaka, finner du här din hemgift 30,000 dollars i guldmynt, som jag för din räkning deponerat i denna bergsskreiva, under denna sten.

Morgonen derpå slet jag mig ur min tröstlösa bruds armar, sade henne det ömmaste farväl, tog ett hastigt afsked af mina nya anhöriga och reste.

Sedan under tre år fick jag ofta, ja mycket ofta bref från min hustru, men på en gång upphörde hvarje underrättelse från henne och de mina å det stora plantaget. Det spordes, att en unionistisk ströfkår inryckt i trakten, och samtidigt hade slafvarne gjort revolt, bränt plantagerna och mördat alla hvita, de kunde öfverkomma.

Jag ryste vid tanken på de svarta djeflarne der nere, när de satte dolkar i min sköna unga hustrus skälfvande lemmar.

Samtidigt med den nämnda revolten stod jag i slagtingarne. Öfver trettio bataljer och en oräknelig mängd skärmytslingar hade jag bevistat, och allt detta var ej egnadt att göra mitt sinne spakt. Jag var i striderna den vilde Mac Linsley, och sedan breffen från min hustru upphörde, skonade jag mig aldrig och fick inom general Lees armé denna hedersbenämning, och här har jag den äfven, tillade han leende.

— Penningarne hur gick det med dem, frågade jägmästaren deltagande.

— När kriget äntligen var slut, kom jag åter till Syd-Carolina. Plantaget var brändt, allt var i ruiner. Men i bergskrefvan lågo penningarne kvar. De voro min rättmätiga egendom.

De stora träden i parken voro döda efter branden men stodo dock som spöken kvar. Eugenie och jag hade samtidigt skurit våra namn i ett af träden. Med smärta och tårade ögon erinrade jag mig den lyckliga stunden. Jag smekte med handen bokstafven E. och märkte då, att under barken var en liten öppning. Jag upptog en knif, undersökte och fann i en blykapsel en papperslapp. Jag uppvek den och läste men kanske det kunde intressera dig se den lilla brefflappen, sade han till vännen.

Mac Linsley steg hastigt upp, gick till sitt sofrum och kom strax åter med en medaljong och ett litet illa medfaret papper.

— Här äro mina relikter, sade han suckande.

Rörd betraktade jägmästaren den intagande bilden i medaljongen och bad sin vän tyda den på sina ställen nästan oläsliga skriften. Denne gjorde så.

»Älskade Robert!

Kommer du åter hit, besöker du nog detta träd — vårt träd — och då finner du denna med all säkerhet sista helsning från din Eugenie. Vi äro alla beredda att dö. Fly tjenar till intet, och hvem kan här i trakten gömma sig för de upproriske svarte. På plantagerna omkring äro alla hvite mördade.

Detta är mitt sista till dig, till dig du outsägligt älskade — tack för den lyckliga tid vi haft. Min far dog i går. Lycklig han som undslapp dolken. Min mor gråter och beder; syskon och bröder sluta sig samman och bedja. Gud vare oss alla nådig i vår sista stund. Robert, vi skola se hvarandra i en annan verld. Lef lycklig och tänk ibland på din trogna, din älskade hustru, din

Eugenie.»

Sedan Mac Linsley med tårade ögon uppläst detta bref, satt han en lång stund fördjupad i tankar. Slutligen bröt han tystnaden och sade:

— Jag gick länge omkring och betraktade ruinerna. Ur gruset och askan hade hastigt uppspirat en massa blommor och buskarter. Klängväxter hade dragit sig öfver de brustna murarne. Lifvet lekte med döden.

Med vemod betraktade jag fragmenterna af min Eugenies rum. Hvilka saliga stunder hade jag ej upplefvat derinne. Helt nära var vårt bröllopsgemak. Högröda rosor prunkade der, och gula och

hvita liljor täflade med hvarandra om skönhetens pris.

Det lilla kapellet der jag blifvit vigd, var äfven i ruiner och dess murar öfverdragna med klängväxter. I dess inre fann jag till min förvåning tvenne väl underhållna grafvar med enkla träkors. Å en större graf i midten läste jag namnen: mr och mrs Linton, Bell, Marika, Max och Georg Linton mördade den 21 aug. 1863. Strax invid var den mindre grafven och på denna läste jag mrs Eugenie Mac Linsley mördad den 21 aug. 1863.

Jag satte mig på min makas graf. Tårarne strömmade häftigt ur mina ögon och lindrade smärtan.

Derunder märkte jag att någon var invid, jag såg upp och igenkände en gammal neger, f. d. slaf vid plantaget.

— Jag såg massa Robert gå hit ned och skyndade efter, sade negern.

— Äro ni många qvar å plantaget, frågade jag.

— Blott jag och min hustru, svarade mannen. Vi ha byggt oss en koja och det äro vi som vårda grafvarne.

— Det var vänligt af er, jag skall ej glömma det, sade jag och bad mannen berätta om mina anhörigas sista stunder.

— Vi voro, sade negern, som massa vet, tillgifna vårt husbondefolk och vi ämnade försvara plantaget. Vi stodo, när upprorsskaran kom framför plantaget, med laddade gevär, men när de vilda hoparne voro helt nära, så sprang den ene efter den andre af oss ur skyttelinien och gömde gevären. Snart voro massa Max och Georg ensamma och gingo de då in till mistress Linton och systrarne. Snart hade vi de rasande och tjutande hoparne öfver oss. Först plundrades allt som för dem var af värde och lätt

kunde medföras. Af vinet i källarne drack sig mördarskaran rusig. Gamle massa var dagen förut död men ändock sköto plundrarne och mördarne den ena kulan efter den andra genom hans kropp; mistress Linton och massa Max och Georg dödades med dolkar, mistress Mac Linsley och hennes systrar fördes ned i trädgården. Det var förfärligt att se, huru de rusige sletto dem hit och dit och slogos om dem. Mistress Mac Linsley föll snart ned som död, jag tror hon hade tagit bedöfningsmedel, men miss Bell och miss Marikas skri voro förfärliga att höra. Slutligen blefvo de mördade med dolkar, men först sedan de afvåld och fasa voro så godt som döda. Man styckade deras hvita lemmar och kastade dem in i de brinnande husen.

Sedan allt var utplundradt och nedbrändt drogo mordskarorna vidare och alla tvingades vi att medfölja.

Om ett par dagar rymde jag med min bustru från dem och kom åter hit. Jag fann då mistress Mac Linsleys nakna kropp i trädgården. Henne hade de icke styckat. Här i kapellet redde vi åt henne en graf. En mängd sköna blommor blef hennes enda svepning. Så hopsamlade vi inne i det brända huset kvarlevorna efter de döde och lade dem i samma graf.

Rikligt belönade jag mannen för hans godhet och trohet och lemnade den dystra platsen. Sedan har jag varit der flere gånger och äfven låtit uppföra det nedbrända kapellet, som nu är de minas grafvård. Årligen sänder jag penningar till dess underhåll.

Var det ej en hemsk, dyster saga det der, min kärlekssaga, sade Mac Linsley och drack ånyo sitt glas i botten.

— Du vill höra något mera om de der penningarne förmodar jag, sade han derpå till vännen.

Du må ej tro, jag vågade taga dem genast. Jag väntade några månader tills det blifvit mera ro i landet. Då, med hjälp af min betjent Armach, hemtade jag dem, och de ha haft lycka med sig. Jag började till ytterligt låga pris uppköpa nedbrända plantager, började sätta dem i stånd och sålde dem med god, ofta stor förtjenst. Om något år var jag rik, äfven efter amerikanskt begrepp. Jag lemnade dock snart nog Amerika. Sedan dess har min förmögenhet betydligt ökats och uppgår den nu till några millioner. Vi äro, som du känner, tre bolagsmän i de svenska affärerna, två af kompanjonerna äro stationerade i Norrland och jag här. Förra året var vår nettovinst mer än en half million. Af min trä- och läderaffär i England har jag årligen mer än 300,000 kr. i öfverskott. Men nu nog härmed.

Än ett glas och sedan gripa vi oss an med något som piggar upp bättre än det der.

Han gjorde med handen en gest mot bordet under det han yttrade: bort med sorg och tårar.

Så nedtog han från väggen tvenne revolverar och lemnade Elgengren den ene.

— Armach, sade han till betjenten, gif oss ammunition och sätt upp tvenne hvita störor, tjugofem steg från fönstren!

Betjenten gjorde efter befallning.

— Vid hvar sitt fönster placera vi oss och skjuta tills vi bräckt af störorne, sade Mac Linsley.

— Hvem blir först!

Ett ifrigt skjutande vidtog. En god stund pågick detsamma. Krutröken hvirflade in och lägrade sig som en dimma i den stora vapensalen och angränsande rum. Gång på gång ristades Mac Linsleys stör af kulorna, slutligen bröts den af.

— Har du många träffar, frågade han kamraten

--- Blott ett par, är visst något darrhändt på morgonqvisten, svarade Elgengren.

— Får väl hjälpa dig, svarade Mac Linsley. Efter några värligtade skott från honom brast äfven den andra stören.

— Det här var uppfriskande, sade Mac Linsley och inandades krutröken med välbehag.

— Armach skjut med kanonerna!

— Tio sekunder mellan hvarje skott.

Mac Linsleys kanoner voro ställda i ordnad batteri å en liten höjd, alldeles invid sjöstranden. De voro inga vanliga salutpjeser, utan från flottan utrangerade karronader.

Om få minuter brast det löst, och majestätiskt rullade ekot från de starka smällarne ut mot den andra stranden och för öfrigt öfver hela nejden.

— Precis som jag befalde, tio sekunder mellan hvarje skott, sade Mac Linsley och såg på sitt ur. All den här skjutningen hade för tillfället åtminstone betydligt kryat upp lynnet på honom, och rätt munter tillagade han nu sin fjerde eller femte wiskeygrogg.

Och så sutto de båda vännerna och skämtade öfver både ett och annat.

— Det var tusan hvad du i natt hängde efter den der pensionstösen, sade Mac Linsley.

— Åh, hon är konfirmerad nu, är stora damen, i hast har hon blifvit en herrlig uppenbarelse, svarade Elgengren.

— Vacker är hon, det vill jag visst ej förneka, men en fåfäng, försmällig näbbgädda, som ser ut som en af de der unga slinkorna på Londons gator.

— Hvad befalls, utbrast Elgengren häftigt, liknar du Elvira Gullstrand, härads höfdinge Gullstrands unga sköna dotter, vid en slinka på Londons gator!

Ruset hjälpte till att bringa honom från förnuftet. Blodet steg honom mot hufvudet. Han reste sig och utan tanke på följderna slungade han mot Mac Linsley orden: vet hut!

— Hvad säger du karl, svarade häftigt och bittert f. d. kaptenen i general Lees armé, i det äfven han reste sig med vredens alla kännetecken i sitt mörka, vackra anlete. Beder du mig veta hut, rasade han — skall äfven du, liksom de der båda adelsmännen i natt, förolämpa mig, och detta till och med i mitt eget hem. Vet du hut karl, der hardu laddad revolver, bort med dig till väggen vid salsdörren der, och jag ställer mig vid den andra. Du har första skottet, men skjut rätt karl, det beder jag dig, ty eljest är du

Mac Linsley hann ej fortsätta, innan dörren slogs upp och in trädde den förut från middagen hos handlanden Andersson för läsaren bekante löjtnanten, som för deltagande i dansk-tyska kriget 1864 bar Dannebrogorden.

— God morgon mina herrar, sade löjtnanten glädtigt, ni ha öfvat målskjutning kan jag förstå, men hoppas dock, att ni derunder ej ämnat taga hvarandra till mål. Det vore skada på så ståtligt folk.

— God morgon hedersbror, svarade Mac Linsley förläget, vi ha målskjutit och så fingo vi en liten tvist, men den var om en ren bagatell. Nu hänger jag upp min revolver, och gör du detsamma vän Elgengren!

Och Elgengren var minsann ej sen att efterkomma uppmaningen. Inom sig kände han en obeskriplig glädje öfver att allt genom löjtnantens oförmodade ankomst aflupit så lyckligt. Aldrig förr tycktes honom döden varit så nära.

— Förlåt min häftighet bad Mac Linsley vänligt och räckte honom handen.

— Gerna, men — Elgengren hviskade i Mac Linsleys öra -- säg ej mer något förolämpande om den unga flickan i min närvaro, jag är visst kär i henne.

-- Var lugn, svarade Mac Linsley hjertligt.

— Nå det här var förbaskadt trefligt, slå dig ned bror dannebrogssriddare och drick med oss, sade Mac Linsley derefter till löjtnanten. Vi ha, som du kan märka, i Bacchi tienst, efter en genomvakad och genomdansad natt försakat hvilans sötma.

Löjtnanten ville ha kaffe.

— Charmant idé, som nog äfven gillas af Elgengren, menade värden.

— Armach, kaffe med avec och sedan om en stund frukost. Ostron och champagne förmodar jag herrarne ej ha något emot.

— Ostron med champagne, utbrast löjtnanten med hänförelse. O, hvilken lycklig stund jag vaknade i dag. Men så var det ock vid ett af dina kanonskott bror Mac. Jag lyssnade från mitt rum å gästgifvaregården så — pang — dånade det andra, och glad öfver den välkända, uppfriskande tonen sprang jag ur sängen. Om fem minuter var jag klädd och tjugo minuter, längs genvägen, var jag här.

— Det var raskt, sade Mac Linsley fryntligt och slog honom på axeln.

— Angenämt få inandas den sköna krutlukten, sade löjtnanten, under det han satte näsan i vädret och insöp med välbehag den gråblå dimma, som ännu lägrade i vapensalen.

— Ja, ja, den är för oss krigare som smällen för gamla kuskar. Vi trifvas dervid, vi känna ett visst välbehag och samtidigt strömma minnena öfver oss.

— Ja minnena, minnena, sade löjtnanten, just så här vid glaset dagen efteråt, då hålla de revy. Alltid spökar då fram för mig morgonen den 18 april.

— Den 18 april 1864, ja, låt mig tänka efter, var det ej då Dybböl föll, sade Mac Linsley.

— Jo, svarade löjtnanten med en suck. Det var en hemsk morgon och kanske ännu hemskare dag. Under natten häftigt bombardement, från kl. 4 till 10 ett skott i sekunden från preussarnes batterier. Ett skott i sekunden, det låter lika hastigt som så här, löjtnanten stampade i rask takt fotulan mot golfvet, men så bör man besinna, att hvarje granat som exploderade äfven åstadkom en häftig smäll och sålunda smäll det så här, löjtnanten stampade nu med både sulan och klacken. Som trumhvirflar läto skotten. 20,000 bomber och granater regnade de timmarne öfver oss. För att ej folket till siste man skulle söndertrasas af granat-skärfvorna, drogs besättningen från skansar och gravvar slutligen ett stycke bort om dem, ett förhållande som gjorde, att när preussarne äntligen stormade an, hade vi och de lika långt till ställningen. När mitt kompani från ena kanten rusade ned i en af gravvarne, vältrade sig den preussiska linien ned öfver den andra kanten. Nu kom det vilda handgemänget och revolverskjutningen. Hu, nu efteråt ryser det i mig vid blotta tanken på ohyggligheten.

Hade vi ej haft mot oss fler än de som först vältrade sig in, skulle vi nog ha redt oss, men få minuter efter den första linien kom en andra, och sedan var det otänkbart att försvara sig längre. Jag samlade några man omkring mig och slog mig ut ur grafven. Det var en förfärlig kamp öfver döda och döende vänner och fiender. I terrängen mellan ställningen och broskansarne vid Allsundet fick jag sedan af mitt kompani tillsammans 35 man. Kompanichefen hade stupat, försté löjtnanten var illa sårad

och fången, och af hela underbefälet var ej mera kvar än en korporal och en v. korporal.

— Det var hemskt, sade Mac Linsley.

— Ja, det var det, svarade löjtnanten och skramlade med sin mellan benen stälda sabel.

— Det der rasslet låter som ett eko från det häftiga vapenskiftet, inföll jägmästaren.

— Hade du stor nytta af revolvern, frågade Mac Linsley.

— Min var sexpipig, svarade löjtnanten — hvarje skott träffade, det vet jag. Men blott de sex hann jag gifva, sedan slogs vapnet från mig; grep då till sabeln, men denna sprang af efter få sekunder. Sedan grep jag ett gevär, det var ett preussiskt, och med detta slog jag mig igenom. Detta gevär är i min ego och ett rätt kärt minne.

— De der handgemängena äro, sade Mac Linsley, krigets hemskaste scener, ehuru man för tillfället ej känner det så. Men efteråt spöka minnena fram, och jag ryser ofrivilligt vid tanken på en eller annan episod. Jag minnes nu huru under drabbningen vid Güttsburg vi stormade in i några länge och väl försvarade redutter. Min revolver var fempipig. Två gånger hann jag få den omladdad. Sålunda på kanske mindre än en minut 15 skott på så nära håll, att hvarje träffade. Om jag antager, att ungefär hälften af skotten medförde döden, så förpassade jag på den korta stunden sju menniskor till evigheten. Ja, det är verkligen förfärligt, som du säger, bror Malmberg. Men sådant är ju kriget — vildt förödande — förfärligt. Vid det nämnda tillfället fick jag ett minne för lifvet, en gevärskula gick genom båda mina kinder och strök under passagen med sig tvenne oxeltänder. Ingen tandläkare i verlden kan åstadkomma en sådan ferm

operation. Märkena i kinderna ser du genom skägget dock helt obetydligt.

Vid Dybböl var det hemskt, det vill jag ej förneka, men måhända var det ännu gräsligare kring Richmond och Petersburg i slutet af mars och början af april 1865. Vi lågo dag ut och dag in som slagtoffer i skansar, redutter och grafvar. Granatelden var förfärlig och de dag efter dag upprepade stormningarne ytterst blodiga. I de redutter mitt regemente försvarade, hade vi högar af lik. När vi hvilade, togo vi fallne fiender till hufvudgård.

Det var general Lees armés sista strider. Som man kunde vänta af en sådan här voro de ytterst hårdnackade. Slutligen drogo vi oss ur de långsträckta ställningarne. Vid skenet af brinnande stadsdelar lemnade mitt regemente natten till den 3:dje april sina redutter och grafvar. Vi sköto då de sista skotten. Få dagar derpå kapitulerade armén. Det blodiga långvariga, stora kriget var slutadt.

— Våra hemska minnen böra vi nu ej vidare vidröra, sade löjtnant Malmberg. Jag vill lefva i den tid som är. Och nog mår jag skönt i den. Förträfflig mocka, den finaste likör och den ädlaste havanna, angenämt sällskap och leende minnen från gårdagens glänsande bal, och derute i matsalen vänta mig ostron och champagne!

— Tusan hvad du blifvit värtalig, menade jägmästaren.

— Bordet är serveradt, anmälde Armach.

Nu rycktes dörren åter upp och in trädde den lille jovialiske t. f. provinsialläkaren.

Han mottogs med höjda glas och hurrarop.

Doktorn kastade resmössan i taket och instämde.

— Knappast en timme fick jag hvila, yttrade han sedan den värsta entusiasmen gått öfver. Sjukbud anlände. En mil härifrån hörde jag skotten och likt en af fältmarskalk Moltkes generaler skyndade jag dit der jag nu visste, att det gick hett till under sköldarne.

— Mine herrar, ostronen vänta, sade Mac Linsley artigt till sina upprymda gäster.

— Ostron, svarade doktorn och smackade.

— Och champagne i skummande flodër, sade jägmästaren och sköt doktorn framför sig in i våningen.

Snart hade man det synnerligt angenämt kring det med allehanda läckerheter försedda smörgåsbordet i husets ståtligt ekmöblerade matsal. Sädesbränvinet från Falun prisades, sardinerna, sardellerna, gåslefverpastejen och laxen. Just som man skulle angripa de framsatta ostronfaten, inträdde tvenne nya gäster, med. kandidaten Nyléen och studenten Lomberg.

— Vi ha hört kanonernas kallelse, sade kandidaten skrattande.

— Sångkören är nu samlad, utbrast doktorn.

— Vi sjunga för halfvan, menade jägmästaren.

— Intet skrål, sade ju prosten vid middagen i går, inföll någon af sällskapet.

-- Ha, ha, ha, ha skrattade hela laget vid hågkomsten af hvad som då passerade.

— Men här ser väl ej ut som en herrans sabbatsdag, invände doktorn och började slå takt med den silfvergaffel, han hade i handen. En laxbit satt på grepen och underhjelpte balansen.

— Halfvan går, sjung hopp faleralla, hopp faleralla etc. etc. ljud den muntra sången ut genom de öppna fönstren.

— Se så mina herrar, sade Mac Linsley, ni alla som lydt mina kanoners manande röst, hör upp, jag kommenderar:

— Angrip ostronen!

— Armach, låt korkarne smälla.

En muntrare frukost kunde ej gerna gifvas än den, som den till ytterlighet gästfrie Mac Linsley nu gaf sina gäster. Och som samtliga voro välskolade sångare, hade den äfven med sig estetisk njutning. Den ena sången aflöste den andra och mellanakterna fylldes af bågarklang.

Till långt fram på förmiddagen satt man kvar vid bordet, pokulerade och sjöng. Med nykterheten blef det under sådana förhållanden klenst bestäldt för litet hvar. Vår vän jägmästaren var dock vid elfva-tiden så pass redig, att han begrep att han var kladdig. Då, sedan han under ackompagnement af piano, sjungit ett par smäktande arier ur operan »Konung för en dag», fick han det förståndiga infallet att bryta upp.

— Schåpa dig inte, menade doktorn.

— Jag har tjenstebref att skrifva, svarade jägmästaren.

— Tjenstebref, hvem tusan

— Måste Elgengren hem i och för sin tjänst, är ej jag den som hindrar, sade Mac Linsley. — Armach tillsäg om hästar och vagn åt jägmästaren Elgengren!

— Behöfs ej, svarade jägmästaren. Jag går genvägen så är jag hastigt hemma. Rörelsen skall göra mig godt.

Gör som du vill envisa menniska, svarade Mac Linsley och höjde sin bågare mot den gäst, som nu ville bryta laget.

Elgengren drack ur det till brädden fyllda skummande glaset, sade ett hastigt farväl och lemnade det upprymda, sjungande och glammande sällskapet — och med läsarens troligen ganska benägna tillåtelse göra vi detsamma. De orgier som följde förtjena ej någon skildring.

VI kap.

Hos trast och bofink.

Jägmästaren kom in på genvägen till Mellsjö. Att gången ej var vacklande märkte han, men äfven att hans hufvud var allt utom klart. Han tvättade sitt anlete i ett framqvällande källsprång och öfver-sköljde nacken med det klara, friska vattnet, men det hjälpte dock föga.

Ve och förbannelse svor han öfver allt hvad nattsöl och rummel hette, men oaktadt all den »bondånger», som nu qualde hans sinne, var han dock i det hela taget vid godt lynne och glad öfver att ha lifvet i behåll. Solen sken ju så varm och strålande, foglarne qvittrade och sjöngo så muntert från snart sagdt hvarje buske och träd, allt var, efter föregående dags välgörande regn, så fagert och skönt i den idylliskt vackra nejden. Äfven den mest lefnadströtte och själssjuka borde känt sig uppfriskad.

— Mitt lif det hängde på ett hår, sade jägmästaren för sig sjelf, och erkände att han i mycket sjelf varit orsaken till Mac Linsleys häftighet, och att hvad som passerat aldrig hade händt, om båda vid tillfället icke varit halfrusige. Och derpå gjorde vår unge vän, nu sedan han på allvar blifvit bränd, för sig sjelf ett det heligaste löfte att sky allt hvad till rummel och dåligt lefnadssätt hörer. Han skulle blifva en annan och bättre människa. Han var ju ännu ung och, som han sjelf trodde, oförderfvad.

Under det han fattade dessa mycket förståndiga föresatser, nalkades han allt mer Mellsjö, der han

hyrde en lägenhet. Han kände sig sömnig och tung, ruskig och förderfvad och fick nu hastigt det infallet, att, innan han ånyo visade sig för folk, borde han ha sofvit en smula. Beslut följde på tanken och skogsmannen begaf sig hastigt in i en vid vägen liggande furulund, der han i skuggan på en torr plats redde sig ett läger med en tufva till hufvudgård.

Han lade hatten öfver ögonen och om få minuter var han insomnad.

Detta hände vid middagstiden.

Fram på e. m. bar så till, att fröken Elvira Gullstrand, som hade sitt hem rätt nära, fick det infallet att i trakten företaga en botanisk excursion. I residensstaden hade hon under de tvenne sista terminerna af sin skoltid erhållit någon undervisning i växtlära och derunder fått en brinnande lust för ämnet; och nu på sommaren, medan allt var i friskt minne, ville hon sjelf skaffa sig ett herbarium.

I ny fraiche sommardrägt och stor hvit panamahatt öfver de rika, blonda lockarne, med portör å ryggen och en liten kokett käpp, med botanikspade, i handen trippade hon omkring å ängar och hagar och gjorde sin skörd. Så kom hon så der vid sextiden på eftermiddagen till den lund, der vår och hennes vän, jägmästaren Elgengren, ännu befann sig i Morfei ljufva armar.

Vid anblicken af en sofvande man blef unga Elvira till en början grufligt förskräckt. Hon visste ej hvem han var och häftigt började hon springa från platsen. Men nyfikenheten dref henne åter. Att han ej var någon vanlig landsvägsstrykare, hade hon ju märkt på den eleganta dräkten.

Så smög hon sig, tyst som ett skogsrå, fram och igenkände snart den sofvande, hvars hatt glidit från ansigtet.

Elvira stirrade på honom och kände derunder ett sådant vemodigt medlidande, att hon ej rätt kunde fatta orsaken. Det blef för henne så förvånande varmt kring hjertat, hon blef rörd och brast ut i tårar.

Så grät hon en lång stund men torkade slutligen bort tårarne med sin näsduk och bredde sedan denna öfver jägmästarens anlete, på det ej mygg och annat yrfä skulle väcka honom.

Att näsduken blifvit våt af tårarne, glömde hon i hastigheten af.

— Dearling, sade hon för sig sjelf, var det sista ord han sade till mig, när vi i natt skildes. Dearling, dearling, — huru ofta har jag ej allt sedan tyckt mig höra det ordet. Jag har tänkt på honom hela dagen och nu finner jag honom sådan här, ännu iförd balkostym, rusig och eländig. O, det är förfärligt, hemskt, rysligt, vådligt!

Derpå vände hon sig mot Qvarnforsen och sade halfhögt:

— Det är han, den der uslingen der borta, som är skuld till allt detta, han den eländige förföraren, slafjägaren, flickjägaren, rumlaren, spelaren — ysch, jag vill ej tänka på allt hvad den der karlen är, — han borde hängas, hudflängas. Tänk hvad de lefvat der i dag, hela dagen utan sans och sömn — kanske de äfven haft sådana der varietémamseller hos sig, sådana der fulingar — ysch, det ryser i mig; fasligt, ja, riktigt vådligt måtte de ha lefvat, det synes nog på honom stackar'n der.

Elvira satte sig på en sten och såg oafvänt på den sofvande, såg på hans hvita halsduk och skjortbröst, som blifvit temligen illa medfarna under förmiddagens bacchanal, lyddes till andetagen och

viftade derunder bort den myggsvärm, som ville närma sig hans hufvud.

Plötsligt begynte den sofvande röra ena handen och armen. Han förde handen mot hufvudet och lyfte på näsduken.

— Darling, sade han hviskande, leende.

Så slöt han åter näsduken för ansigtet.

— Ånej, sade han derpå sakta, dock tydligt nog för Elvira att uppfatta hvarje ord, det var en dröm en kärleksdröm, jag står ju vid Mac Linsleys piano och sjunger. Doktorn ackompanjerar.

Så tog han näsduken från munnen, och troende att han ännu befann sig i det glada laget der borta på Qvarnforsen, stämde han med sin smekande, lyriskt klingande tenor upp de sista stroferna i en af Zéphoris romanser i operan »Konung för en dag», densamma han sjungit strax innan han lemnade platsen.

»Fåfångt du söker på jorden
Då alla englar ju i himlen bo!»

Bofinkarne och trasten i träden slutade genast med sin sång och lyddes.

»Kan man fråga hvar morgonrodn'n
Då den väcker allt till lif, till ljus och fröjd,
Fått den skära glans, hvarmed hon strålar, —
Om från jordens grus, om från himlens höjd?»

Den sofvande sångaren tystnade för ett ögonblick. Så sade han:

— O min dröm, min herrliga, herrliga dröm,
är du förbi, — Elvira — darling!

Elvira brast ånyo i tårar.

Den sofvande uppstämde:

»Saliga lycka, blif du mig när!
Henne jag funnit, som jag har kär.
Hoppet nu hviskar ljuft i mitt bröst;
Gäcka mig icke tjusande röst! —
Heliga låga,
Dig som jag flytt;
Nu i mitt hjerta,
Vakna på nytt.
Kärlek, o kärlek,
Tyd mig din lag.
Natten försvunnit,
Nu är det dag!»

»Denna ros full af fågning,
Hvilkens doft mig berusat,
Denna glänsande hägring,
Som öppnar sin famn,
Denna mö, denna dufva,
Denna engel mig tjusat,
Som mitt lif skall förljufva —
Hennes namn ni mig frågar? —
Om det jag nämna vågar —
Så veten då, att Némea —
nej — Elvira är hennes namn!»

»Sväng i hvirflande ringar om!
I din blick, i din barm
Spritter kärleken öm och varm;
Fager hand, midja vek
Locka sinnet till yster lek
Och hvart steg af din dans
Ökar purprade kindens glans.»

Elvira blef hänförd öfver den vackra smekande sången och de högstämda fantastiska orden. När

hon hörde sitt namn nämnas, stodo åter klara tårar i hennes vackra, mörkblå ögon. Han tänkte ju i drömmen på henne, sjöng om henne.

Hans andetag blefvo åter lugna och munnen log. Än en god stund njöt han af den välgörande, för honom genom sjelfva drömmen så lyckliga sömnen.

Taltrasten hade flyttat sig till toppen af en gran strax invid.

Elvira lyddes på sångaren, som nu, sedan jägmästaren slutat, tog i med alla krafter, liksom han ville visa att han ej var sämre.

Han sjunger till mig han med, tänkte flickan. »Elvira! Elvira! Du är kär i honom! Du är kär i honom», så tyckte hon han sjöng.

— Hur vet du det, sade hon halfhögt, under det hon såg upp till grantoppen.

— Dum fråga! Dum fråga! Hur ja' vet det! Hur ja' vet det! Hi, hi, hi, hi, hi!

— Jag tror fogeln är tokig, sade Elvira rodnande.

— Du är kär! Du är kär! Inte ondt i det! Inte ondt i det! Hi, hi, hi, hi, hi, sjöng trasten.

— Säger du det på fullaste allvar, din lille sångare der uppe, sade Elvira.

— Jag sjunger! Jag sjunger! Illa ser det ut! Du blir dock lycklig! Du blir dock lycklig, sjöng trasten.

— Med honom, frågade Elvira.

— Med honom! Med honom! Det blir nog så bra! Det blir nog så bra! Älskar dig! Älskar dig! Det blir nog så bra! Det blir nog så bra! Hi, hi, hi, hi, hi.

Nu fick Elvira annat att göra än lyssna på taltrasten.

Åtskilliga ryckningar i den sofvandes lemmar bebådade uppvaknande, och plötsligt satte han sig upp, gäspade och strök sig med händerna öfver ögonen.

Sedan såg han länge betänksamt på sitt ur.

— Klockan är sju, sade han halfhögt för sig sjelf — är detta möjligt? Har jag sofvit i sju timmar?

Så fick han se Elviras näsduk. Han betraktade den noga, mest de med rödt silke insydda bokstäfverna E. G.

— Den är ej min, sade han, hur har jag fått Elvira Gullstrands näsduk?

Men så flyttade han blicken något längre fram och upptäckte ett par nätta fötter, en ljus klädning och sedan hela den leende, herrliga uppenbarelsen, som satt framför.

Jägmästarens mörka ögon fingo ett uttryck af gränslös förvåning.

— Engel i min dröm — är du en gycklande drömbild eller är du en verklighetens sköna fé, utbrast han och sträckte fram sina armar.

— Ha, ha, ha, ha, skrattade Elvira klingande, nej, nu är ni för tokig, tycker ni jag ser ut som en fé, jag, nej jag är allt den jordiska Elvira, den ostyriga, upprigtiga skoltösen, som nu tvingas att blifva stora damen, och med hvilken ni så ofta dansade på balen i natt. Jo, det här är trefligt det, när damerna få i skogarne söka upp sina sofvande kavaljerer. Det borde vara tvärtom, då kunde det likna en saga. Nu är det jag som vakat öfver er, men ingen kan påstå att ordspiåket: när oskulden sofver gå englarne vakt, härvidlag har sin rättighet — ysch, lefva så uselt och eländigt — fy — nå, hur mår ni nu?

— Nu mår jag utmärkt, jag har ju sofvit i ett kör i sju timmar, svarade jägmästaren.

— Men så ni ser ut, sade Elvira, håret står som en enrisbuske och mustascherna känner jag rakt inte igen, se här har ni min fickkam.

— Tack, svarade jägmästaren muntert och tog genast itu med att hyfsa till sig.

— Se så ja, nu är ni ju alldeles som förr, utropade Elvira glädtigt, men strax derpå sade hon strängt:

— Men huru kan ni bära er åt på det här sättet, följa med den der vilden hem och sedan lefva hans usla, eländiga lif?

— Åh, fröken Elvira, ni må ej tro det är så eländigt, som ni inbillar er, han extravagerar för någon gång, men dessemellan lefver han exemplariskt.

— Tag ej honom i försvar, ty då blir jag ond, utbrast Elvira.

Fröken Elvira, sade jägmästaren från sin plats på tufvan invid, rörande mitt förhållande till honom ber jag nu få berätta något, som kanske kan intressera. Vill ni höra?

— Åh, ja bevars, svarade Elvira likgiltigt.

— När jag var 15 år dog min far. Ingen förmögenhet fans. Jag har allt sedan måst hjälpa mig sjelf. Förtjensterna för en e. o. jägmästare äro små, och måste man dertill betala räntor m. m., blir ställningen ofta kinkig. Jag erkänner villigt, att jag ej heller varit så sparsam jag bort. Jag är sångare och därför måst lefva med, ofta mer än tillgångarne medgifvit. För halfannat år sedan blef jag ordinarie här i reviret. Jag blef naturligtvis glad öfver att vid så unga år erhålla befordran, men knappast hade jag tillträdt tjensten, innan nästan alla mina fordringsägare ansatte mig, reverserna sändes till indrifning och det ena hotande krafvet anlände efter det andra. Jag trodde jag skulle bli galen. Då gick jag en dag till Mac Linsley. Han satt vid sitt skrifbord rökade sin cigarr och läste en tidning. Jag tog mod till mig, sade honom min svåra ställning och bad honom låna mig 2,000 kronor.

— Huru stora äro dina skulder, frågade han, utan att se upp från tidningen.

— Det kan jag ej så noga säga på rak arm, svarade jag.

— Tag en pennä och gör ett öfverslag, blef svaret.

Jag gjorde så, och om en stund hade jag tablåen färdig.

Mac Linsley såg på densamma. Den visade nära 7,000 kronor.

Hastigt vände han sig om, tog från en klaff å bordet en bankanvisning, ifylde en siffra och skref sitt namn.

— Se här min vän, sade han mildt och lemnade mig anvisningen. Den gälde jemt 7,000 kr.

Tårarne stodo mig i ögonen, af rörelse kunde jag knappast framstamma ett tack.

— Behöfves ej, blef svaret.

Jag ville lemna honom en skuldförbindelse.

— Behöfs ej, kan du i en framtid betala, så är det bra, eljest är det ej så noga med den der bagatellen, svarade Mac Linsley, och fortsatte sin läsning.

Sedan, under det vi drucko ett glas tillsammans märkte jag, att han inom sig kände ett verkligt nöje öfver att han kunnat vara mig behjelpig. Fröken Elvira, det är ganska sällsynt, att en menniska här under jordelifvet träffar en sådan oegenlyttig vän, som jag då i min svåra belägenhet hade lyckan att göra. Och jag är ej den ende af edra vänner och bekanta, han hjälpt. Doktor Hultqvists alla skulder har han betalt, med kandidaten och studenten Lomberg få riklig hjälp till studierna.

Har ni lyssnat till min lilla skildring?

— Ja, sade Elvira rörd, aldrig mer skall jag säga ett ondt ord om mr Mac.

— Han har ett hjerta af guld. Ingen vet det kanske bättre än hans arbetare. De afguda honom. Men många andra, isynnerhet ur er samhällsklass fröken Elvira, klandra honom för både likt och olik. Riktiga röfvarhistorier äro i omlopp. Dricker för mycket i bland gör han, detta är sanning, men allt tal om lättsinne med mera är osanning.

— Men, men inföll Elvira.

— De der engelskorna menar ni, svarade jägmästaren.

— Ja, ja, sade Elvira förläget.

— De voro aktningvärda dansöser, upplyste jägmästaren, som mot högt engagement uppträdt i Göteborg. Deras mor, som Mac Linsley lärt känna i England, var med dem. De dagar de voro på Qvarnforsen gick der lika hyggligt till som i den anständigaste familj, det kan jag ärligt försäkra, och blott en gång, och då för att visa den gästfrie värden en artighet, iförde de graciösa unge misserna sig kostym och dansade.

— Jaså, var det så, svarade Elvira.

— Hela enkla sanningen, sade jägmästaren. Att jag högt värderar Mac Linsley och härför har giltiga skäl, vet ni nu, men därför vill jag ej öfverse med hans fel. Han är grufligt häftig och vild.

Jägmästaren suckade.

— Ja, det måtte han vara, sade Elvira. Han . . .

Hon hann ej säga vidare, innan hon hade den unge, ståtliga jägmästaren på knä framför sig. Hans armar hvilade i hennes sköte och hans ögon blickade in i hennes.

— Nej, nej, sade han häftigt, jag är ej värdig att under en sådan dag som denna se in i dina barnarena, oskyldiga ögon, jag känner mig nedslagen, ångerfull men ändock så lycklig, låt mig ligga så

här, så här med kinden i ditt sköte och armarne om din smärta midja. Skjut mig icke ifrån dig — dearling — jag har något än mer att berätta, och detta rörer oss båda.

— Oss båda, sade Elvira stammande. Hon hade svårt att andas både af sinnesrörelse och det häftiga trycket af de starka armar, som omslöto henne.

— Ja, om oss båda. Jag har i dag varit så nära döden, jag kunnat bli.

— Hvad säger ni — har ni varit i någon stor olycka, frågade Elvira häftigt.

— Jag satt så der vid sjutiden ensam med Mac Linsley. Båda hade vi druckit för mycket. Då kommo vi att tala om dig, och han fälde då ett mycket förnärmande ord om dig.

— Om mig, utbrast Elvira, hvad vill han mig? I går afton sade han på engelska något mycket försmädligt om mig. Jag hörde en del och ond på honom som jag var förut, vände jag därför ryggen åt honom, när han kort derpå bjöd upp mig.

— Aha, nu går ett ljus upp för mig, han ansåg sig förolämpad äfven af dig, sade jägmästaren.

— Nå vidare, utbrast Elvira häftigt.

— Jag bad honom hålla inne med sådana förnärmande ord och — ja, jag vet ej huru det bar till — jag var ursinnig — jag bad honom veta hut.

Han var förut vid miserabelt lynne och nu brusade han upp, lemnade mig en laddad revolver och tog sjelf en. Ställ dig der borta vid dörren karl, skrek han utom sig af vrede, jag går till den andra, men skjut rätt det ber jag dig skjut. . . . Då rycktes dörren upp och löjtnant Malmberg inträdde. Mac Linsley blef förlägen och beskref för löjtnanten hela tilldragelsen som en bagatell. Sedan bad han mig om ursäkt, bad om förlåtelse, och jag

bad honom då, att aldrig mer i min närvaro säga något nedsättande om Elvira Gullstrand, ty jag älskar den unga flickan.

— Sade du, inföll Elvira mildt och smekte jägmästarens hufvud, och jag som vaknade just vid den tiden, sorglös och glad!

— Elvira, nu har jag sjelf erfarit hvart ruset kan leda, sade jägmästaren allvarligt, då han ännu låg med kinden i Elviras sköte och kände hennes fina lemmar skälfva af oro och rörelse. Aldrig mer blifver jag med i dryckeslag, jag skall blifva en man, som är värd din kärlek.

Hon fortfor att smeka hans hufvud.

— Vet du icke, att du under sömnen sjungit för mig?

— Nej, men väl att jag drömt om dig och äfven drömt att jag, ackompagnerad af doktorn, sjungit några romanser ur en opera.

— Sjung om romansen om den der flickan. »Denna ros full af fågring», tror jag den börjar.

Och jägmästaren sjöng, der han låg i hennes famn.

»Denna ros full af fågring,
Hvilkens doft mig berusat,
Denna glänsande hägring,
Som öppnar sin famn,
Denna mö, denna dufva,
Denna engel mig tjusat,
Som mitt lif skall förlufva —
Hennes namn du mig frågar?
Om jag det nämna vågar —
Så vet då, att Elvira är hennes namn! —>

— Tack, hviskade Elvira.

— Elvira hör du trasten, hör hur vackert han

slår i tallens topp, det är trolofningsmusik det der och hör hur bofinken drillar och qvittrar: lycka till, lycka till ni, ni, ni, ni.

— Rätt så du lilla fink, sade Elvira leende. Du må tro herr jägmästare, att trasten har fört ett fasligt lif medan du sof. Ack, han har sjungit så vackert för mig. Så här lät det: Du är kär! Du är kär! Inte ondt i det! Inte ondt i det! Hi, hi, hi, hi, hi!

Jägmästaren log och tryckte Elvira ännu hårdare intill sig.

— Hör du nu hvad han sjunger?

— Du tyder foglalåten bättre än jag. Nå, hvad sjunger han?

— Som jag sa'! Som jag sa'! Ni bli lyckliga! Ni bli lyckliga! Ni bli lyckliga! Hi, hi, hi, hi, hi. Ja, just så sjunger han. Tack än en gång du lilla kära trast, utropade Elvira.

Solen begynte dala allt mer, trädens skuggor blefvo allt längre, men ingen af de båda älskande hade en tanke derpå, det närvarande var ju så ljuft och saligt. Ingen vet huru länge de här kommit att göra trasten och bofinken sällskap, om ej jägmästarens trogne Chasseur nu fram på qvällqvisten, efter en hel dags ifrigt letande, äntligen spårat upp honom. Hundens ifriga glädjesprång, skall och caresser drefvo de lyckliga människobarnen ur paradiset, från stenen till en början och sedan från skogsbacken. Snart var genvägen nådd och hand i hand vandrade de båda mot landsvägen, tysta, nästan drömmande, vexlande blickar, som talade mera än ord.

Vid landsvägen skildes de. Elvira kände sig under hemvägen så förunderligt lätt om hjertat, så genomlycklig, hon var ju, om ock t. v. hemligt, förlofvad med den hon, oaktadt hans fel, höll så in-

nerligt kär, den hjertegode, vackre och hurtige jägmästaren, hvilken nu lofvat att bli en riktigt ordentlig man. Och på detta hans löfte trodde hon så säkert som på att en Gud fans, som ledde människans öden. Och hon trodde nu fullt och fast, att hon var sänd att blifva hans räddande engel här på jorden, och hon kände sig så genomlycklig här öfver.

På krönet af en backe stannade hon och såg efter honom. Han hade äfven stannat och vinkade med hatten. Och nu vinkade hon tillbaka sin hjertliga helsning med samma näsduk, som nyss fuktats af hennes tårar och hvilken skylt hennes älskades ögon.

Vid hemkomsten hade jägmästaren tjenstebref att skrifva, order till några skogvaktare. Dessa voro hastigt expedierade och sedan gick han lycklig som aldrig förr till sängs och slumrade in med tanken på den unga, sköna sextonåriga flicka, han nyss hållit i sina armar och med den bestämda föresats att blifva henne värdig.

VII kap.

Tvist mellan gentlemän. Supé hos Mac Linsley.

Jägmästaren vaknade frisk och kry. För honom var det som ingen natt funnits, han sof i ett kör, som man säger, till kl. 7 på morgonen.

Till kl. 8 hade han beställt skjuts i och för embetsresa. Han var borta flere dagar, stämplade ut ekeskog å kronoboställen och virke å kronoskogarne. Men jemt och samt tänkte han på den unga, intagande sextonåriga mön, med hvilken han här om aftonen helt hastigt och opåtanckt, uti Guds fria natur, blifvit hemligt förlofvad. Han var lycklig som aldrig förr och längtade få ett slut på jägtandet i skogarne, för att ånyo få tillfälle träffa sin rodnande blifvande brud, kanske äfven än en gång i den minnesrika skogslunden. Arbetet uti i marken gick raskt, men när han morgnar och qvällar i kvarteren skulle räkna ut kubikinnehållet, märkte han att addition och multiplikation numera för honom blifvit mycket kinkiga räknesätt. Han adderade och adderade så han kunde blifvit galen, men det ville ej slå ihop ändå.

— Kärlekslycka vik för ett ögonblick hädan, sade han då ofta för sig sjelf och började på nytt att taga itu med sina tabeller.

— Jag vet ej huru det är fatt med vår Elvira, sade fru Minna Gullstrand till sin man härads höfdingen, hon vill ej göra det minsta som är nyttigt,

hon sitter långa stunder och tänker och tänker och derunder ler hon ibland och rör på munnen, alldeles som om hon talade med någon. I hemmet trifs hon ej. Hvarenda dag skall hon ut, ja ut med sin portör och sin spade och sedan skall det pressas och pressas och studeras i Hartmans flora. Är det der flickgöra det?

— Kära Minna, svarade häradshöfdingen glädigt, låt du barnet under den här sommaren få ha sin frihet. Elvira har alltid haft beröm för flit och godt uppförande. Hur har ej barnet nu i tio års tid endast fått läsa och läsa vinter och vår, sommar och höst, hon behöfver någon hvilotid, låt du henne i sommar sväfva omkring i Guds fria natur så mycket hon behagar, det gör henne godt. Till hösten kan hon ju börja hjälpa dig i hushållet.

Drömmande om kärlek och lycka vandrade Elvira hvarje dag ut i ängderna och samlade sina kära växter. Hvarje afton kom hon till sin skogslund och kunde då i timmar sitta på sin sten och vaken drömma om honom och derunder lyssna till bofinkens drillar och trastens sång. Alltid hade hon i portören hamprö och hatre med sig till dem. Bofinkens förplägning strödde hon ut på stenen och trastens på en stubbe i närheten af de träd, i hvilka han brukade slå. Och hennes båda små älsklingar de försmådde ej de skatter, den fagra mön lemnade dem, de hackade åt sig allt hvad hon lade ut, mättade sig sjelfva och sina i närheten boende familjer. Så snart de fingo syn på den hvita panamahatten, gäfvode sin tacksamhet högljudt tillkänna.

Under det de båda älskande, ehuru skilda från hvarandra, sålunda upplefde angenäma dagar, erhöil baron Branner en morgon med posten ett bref, som gaf honom mycket att tänka på. Brevet lydde:

»Högvälborne herr baron!

Några dagar ha sedan balen å Strömbacka flutit och jag har under dem väntat från Eder, skriftligen eller vid ett personligt besök, erhålla en ursäkt -- för hvad, behöfver jag ej nu angifva, detta torde ni sjelf bort ha i friskt minne.

Jag vill nu säga Eder, att jag fordrar af Eder en ursäkt och denna framsagd i någon af ortens aktade mäns närvaro. Sedan skall hvad som passerat alltid för mig vara glömdt.

Men är det så, att ni ej vill lemna denna ursäkt, så förmodar jag Ni föredrager få saken uppgjord på annat sätt. Landets lagar tillåta ej dylik uppgörelse inom dess gränser, men verlden är stor nog för oss båda. Bestäm Ni platsen och jag beger mig med en vän dit. Ni kan vara viss om, att jag ej mankerar mötet.

Med otålighet väntar jag pr omgående Edert svar. Ännu med all högaktning har jag äran teckna

Robert Mac Linsley.»

Att saken skulle komma att gestalta sig så här, det hade baronen ej anat. Han läste och omläste brevet flere gånger, och derunder blef hans vackra, nobla men vekliga drag allt blekare.

— Ursäkt eller duell, ja, så är fordringen, sade han dystert för sig sjelf, der han i sitt rum oroligt vandrade fram och åter.

Samma dag reste han till kammarberre v. Strahl. Han visade honom brevet och bad om ett råd.

— Haf då först, min kära bror, svarade kammarherren, godheten berätta mig huru allt har tillgått.

Baronen berättade, men stälde derunder så mycket som möjligt saken till sin fördel.

— Har fröken Euphrosyne gifvit dig något löfte, frågade kammarherren.

— Nej, det har hon egentligen icke, svarade baronen.

— Hvad menar du med egentligen?

— Jo, att hon aldrig gifvit mig bestämdt besked, men likväl har hon mången gång såväl här som i hufvudstaden visat, att hon besvarar min känsla.

— Allt det der kunde ju ej mr Mac Linsley veta. När han å balen lifligt intresserade sig för henne och hon ej visade bort honom, så ansåg han naturligtvis, att han hade lika rätt att vara efterhängsen som du. — Du sade ju åt honom att han var en tölp?

— Ja, det gjorde jag.

— Res då genast till honom och bed om ursäkt! Jag skall medfölja.

Men till den färden hade den noble friherren ingen lust.

— Nå, så skrif till honom, det behöfves ju endast några rader — här har du papper, jag skall kontrahsignera, d. v. s. intyga att jag genomläst brevet. Härmed är hela saken hjälpt.

Baronen funderade en stund. Inom honom försiggick en häftig strid. Men slutligen togo högmodet och fåfången öfverhanden.

— Jag kan ej, svarade han, då väljer jag heller den senare utvägen.

— Säg då ock samtidigt farväl åt lifvet! Mac Linsley är den förolämpade, har rätt att välja vapen; han väljer pistol eller revolver och du är dödens man. Väljer han sabel eller värja går det dig lika galet. Mac Linsley är en mästare i vapenyrket.

— Men, sade baronen föraktligt, behöfver jag slåss med den der äfventyraren?

— Äfventyrare, svarade kammarherren — dja, vill du kalla en tapper officer vid general Lees armé,

och en sedermera mycket framstående affärsman, för äfventyrare, må du göra, jag gör det icke.

— Men jag kan ej se, att vi äro i något afseende jembördiga, han, en fattig irländares son, menade baronen.

— Må så vara, inföll kammarherren, han är dock adelsman och har troligen äldre anor än någon af oss.

— Det irländska adelskapet, utbrast baronen och höjde axlarne.

— Jag tackar dig min ärans vän för samtalet, sade han derpå, men reser till honom gör jag icke och skrifver gör jag ej heller, men hvad duellfrågan angår, skall jag tänka på den.

— Gör som du vill, svarade kammarherren.

Misslynt reste baronen hem till sitt vackra Helenefors. Han hade trott sig hos kammarherrn få medhåll i den saken, att han kunde vägra uppriktelse med vapen i hand. Ensamt denna omständighet hade föranledt besöket, ty att han ej ämnade förödmjuka sig med en muntlig ursäkt eller ett ursäktande bref, den saken hade han klar för sig innan affärden.

Så gingo några dagar och under dessa kom intet svar till Mac Linsley. Då skref han än en gång höfligt men bestämdt till baronen och begärde svar pr omgående.

Så gingo ännu några dagar och mr Mac Linsley lemnade derunder ej ett ögonblick sitt kära Qvarnforsen.

Så en vacker dag i slutet af juli lät han sadla sin ståtliga Brilljant och red i en affärsangelägenhet bort åt Nedsjö socken.

Han hade uträttat sitt ärende och var på hemvägen. Då till sin förvåning mötte han baron v. Branner — han och ingen annan.

Baronen var äfven till häst. Hans första tanke var att häftigt rida förbi Mac Linsley, men denne satte Brilljants breda bog tvärt framför friherrens springare.

— Tjenare herr baron haf ej så brådtom, sade Mac Linsley och tog artigt af sig hatten.

— Hvarför stänger ni min väg jag har intet otaldt med eder, sade baronen spotskt.

— Men det har jag, sade Mac Linsley, hvarför svarar ni ej på mina höfliga bref?

— Hvad skall jag svara, utbrast friherren häftigt, ursäkt förtjenar ej saken och duell förbjuda landets lagar. Jag ämnar ej bryta mot dem!

— Ej jag heller, derfor har jag föreslagit en resa utomlands, sade Mac Linsley.

— Var så god, ni kan godt såsom icke svensk undersåte tänka om den här saken huru ni behagar, för mig är blotta tanken härvidlag som ett lagbrott. Farväl!

Han sporrade häftigt sin häst och ögonblicket derpå trängde han förbi Mac Linsley, som ej förutsett manövern.

Mac Linsley såg föraktfullt efter den i fyrsprång bortjilande baronen. Då vaknade åter hans vilda natur.

Hastigt kastade han om sin sköna fux och satte efter. För Brilljant var detta en den mest kärkomna sysselsättning. Han förstod hvad det gälde, och med berömvärd ifver förkortade han för hvarje sekund som gick afståndet mellan sig och den flyende ryttaren.

På landsvägen befintliga åkande och gående gapade af förvåning öfver denna här på trakten sällsporda hetsjagt, hvilken de, ända till's Mac Linsley hunnit fatt baronen, ansågo som en täflingsridt. Men

då sågo de engelsmannen idkeligen höja ridspöet och dermed gifva den till orten nykomne baronen det en häftiga slaget efter det andra.

En i närheten varande bonde hörde honom dervid utbrista: så der botar man dryghet och feghet.

Sedan Mac Linsley gifvit baronen ett tio-tal väl applicerade rapp lät han honom, hattlös som han nu var, löpa.

Samma dags e. m. kom Mac Linsley i elegant riddrägt och i det briljantaste lynne in till jägmästaren, hvilken nyligen hemkommit.

— Under en ridt i dag på f. m. träffade jag bland annat godt folk äfven häradshöfding Gullstrand, utbrast Mac Linsley glädtigt. Jag sade honom att jag i och för en angelägenhet en tid måst lefva eremitlif å mitt vackra Qvarnforsen, men att jag nu ledsnat derpå och längtade efter angenäma menniskors umgänge. Och så tog jag mig dristigheten fråga om han hade något emot, att jag på e. m. med min char å bancs hemtar till mig hela herrskapet med herre och fru, barn, v. häradshöfding och notarier.

Och det hade den gode lagmannen ej det minsta emot, och nu är jag på väg dit; utanför står vagnen och vid trappan skrapar med hofvarne min otålige Brillant. Har du lust och tid att göra mig sällskap?

— Om jag har lust, utbrast jägmästaren med entusiasm och omfamnade vännen.

Under besöket nämde Mac Linsley ej ett ord om sitt möte med baronen och den underliga hetsjagten, hvilken, när den dagarne efter blef bekant, väckte en oerhörd sensation och gaf anledning till mycket tal och hvarjehanda tolkningar.

Jägmästaren kastade hastigt af sig skogsdräkten och iförde sig en elegant visitkostym. Han spet-

sade de små mörka mustacherna och friserade det lockiga kastanjebruna håret med en hos honom ej vanlig noggranhet.

Mac Linsley såg leende på hans förehafvande.

— Afundsvärde vän, sade han för sig sjelf, han är kär han och — lycklig.

Snart satt jägmästaren invid den livréklädde kusken och så bar det af.

Hos häradshöfdingens blefvo de båda herrarne på det hjertligaste välkomnade. Häradshöfding Gullstrand var en af de få på orten, som från början omfattat Mac Linsley med oförställd vänskap. Sjelf var han en gladlynt, öppenbjertig man, som älskade muntert sällskap, ett godt bord och ett godt glas. Mac Linsley är ta mig tusan, påstod han, den trefligaste friskus på tio mils omkrets, en glad själ, hos hvilken man äter de bästa middagar och supéer och får de finaste viner. Att han ibland lefver som en galning, hvad tusan ha jag och de mina med det att göra.

Men bland dessa »de mina» fans dock, som vi känna, en — hans unga dotter Elvira, som ej så litet tagit anstöt af främlingens extravaganser; men framstod han nu för henne i en bättre dager sedan hon genom sin hjertevän fått vetat huru denne genom hans hjälp blifvit skuldfri karl. Och därför var nu den godhertade unga flickan sjelfva älskvärdheten mot den ståtliga irländaren, när hon tackade honom för hans vänliga inbjudning.

När herrarne inträdde i salen å Fridhem blef Mac Linsley till sin stora öfverraskning varse Euphrosyne Bahnfeldt sittande bredvid den ännu rätt ståtliga fru Mina.

Hastigt steg Euphrosyne upp och mötte Mac Linsley. Jag ämnar ej störa ert nöje och herrskapet

Gullstrands utfärd, jag skall sjelf följa med om ni ej har något deremot, sade hon glädtigt.

— O hvilket nöje ni då bereder mig, utbrast Mac Linsley med hänförelse.

— Ja, det kommer an på det, men nog skall jag bjuda till att vara er och edra gäster till behag, svarade Euphrosyne skalkaktigt och såg leende på den kraftfulle, axelbrede men smärte mannen.

De ädla stolta vagnshästarne skrapade på gården upp sand och småsten. Selygens silfverbeslag blänkte i det klara solskenet. Brillant stod vid förstugubron och blickade nyfiket in genom de öppna dörrarne, medan han från Elviras vackra händer mottog det ena goda bröststycket efter det andra. Så körde Ekuddens lilla välbekanta trilla upp på gården, Euphrosyne tog plats och bjöd Elvira och jägmästaren göra sig sällskap. Att båda med förtjusning mottogo anbudet, behöfver ej sägas.

Trillan var så inrättad, att fyra personer sittande mot hvarandra i den fingo plats. Euphrosyne körde sjelf en af fadrens sedigaste hästar.

Jägmästaren och Elvira fingo sålunda sitta mot hvarandra i det lilla, låga, trånga åkdonet. En filt breddes öfver det unga parets ben och fötter, och under denna kunde deras händer behagligt mötas, medan de derunder djupt blickade hvarandra in i ögonen.

Under denna för dem så angenäma färd red Mac Linsley hela vägen invid Euphrosyne och sökte göra sig så behaglig som möjligt och derunder sneglade både han och Euphrosyne ofta leende på det unga förälskade paret.

Euphrosyne gjorde ett tecken åt Mac Linsley, att han skulle luta sig ned och så hviskade hon i hans öra:

— Jag är visst ute som förkläde i dag.

— Ja, min själ tror jag ej detsamma, utbrast Mac Linsley och så skrattade båda.

Den ståtliga ryttaren böjde sig åter ned och hviskade:

— Så afundsvärdt; de äro lyckliga de.

Och dermed såg han djupt in i Euphrosynes sköna ögon. Hon mötte leende den varma, flammmande blicken.

En kort stund satt hon sedan tankfull och drömmande och såg likgiltigt ut öfver det sköna landskapet med dess leende ängder, skogar och höjder och den vida lugna sjöytan framför.

— Lycklig, lycklig — tror ni mr Mac Linsley, att man kan bli lycklig mer än en gång.

— Ja, det tror jag.

— Har ni varit fullt lycklig någon gång?

— Ja, men den lyckan slutade med ett sorgedrama.

— Gjorde den?

— Ja, så hemskt, att det knappast kan skildras.

— Det måtte varit förfärligt?

— Ja, det var förfärligt.

Mac Linsleys vackra drag blefvo i hast sorgsna.

— Har ni aldrig sedan känt verklig lycka?

— Menar ni kärlekslycka?

— Ja.

— Nej, men jag trodde för kort tid sedan, att den stod mig helt nära.

Euphrosyne blef tyst och begynte åter tankfull skåda ut öfver nejden, öfver skog och sjö.

Vid framkomsten till Qvarnforsen ville häradshöfdingen bese det stora nyanlagda sågverket, och damer och biträden hade samma önskan. Åkande färdades därför hela sällskapet fram till verket, der egaren förde sina gäster in i det gigantiska såghuset,

der ramarna med hisklig fart gingo upp och ned, förvandlande stockarna till plank och bräder. Till sin förvåning sågo de unga damerna här huru de mot trädet rasslande klingorna på ett par minuter förvandlade äfven de störste af skogarnes jettar till plank eller bräder. Allt funno de intressant, ramarnes snabba gång, spånens yrande, stockarnas vandring från lugnvattnet upp till ramarne, kantrissornas surrande, ja, äfven de senares bedöfvande ljud funno de intressant, ehuru de ofta med händerna måste skydda öronen mot det gälla, nästan aldrig upphörande tjutandet.

Mac Linsley tog Euphrosyne vid handen och förde henne ned till turbinerna och visade henne hela det invecklade maskineriet och allt annat, som kunde väcka intresse. Och i alla de öfriges sällskap besågo de derpå de ansevärdiga virkestaplarna, hvilkas antal och höjd för hvarje dag blefvo allt mer gigantiska, enär Mac Linsley, i afvaktan på jernvägens fullbordande, endast tillverkade på upplag.

Sedan allt var besedt, begaf sig sällskapet upp till det stora corps de logiset och spridde sig i de gamla nu så komfortabelt inredda rummen och salarne, beundrade de många vackra taflorna, flere af dem voro målade af de berömdaste engelska och svenska artister, konstskatterna i marmor och brons, de dyrbara, från England hemtade skåpen och öfriga möbler, de sköna ljuskronorna, den rika vapensalen m. m.

— Här bor ni ju som en sagoprins, utropade Euphrosyne till sin trogne följeslagare, egaren af all denna herrlighet.

— En prins, som skulle vara oändligt lycklig, om han i er funne sin prinsessa, hviskade Mac Linsley och såg åter varmt in i Euphrosynes sköna ögon.

Men denna gång nedslog hon dem snart för att sedan, ännu stödd mot hans arm, drömmande blicka ut genom ett af fönstren.

— Stannar er blick på Helenefors, hviskade Mac Linsley.

— Nej, svarade Euphrosyne skämtande, det gjorde den icke. Jag vet ej rätt hvad jag såg på, jag endast såg och såg, — kanske jag drömde — här är ju så herrligt, så romantiskt; man är ju som i en saga, då man vandrar i dessa rika rum med alla dess skatter — och hastigt, som nu jag kom att blicka ut i den sköna naturen med allt sitt rika växtlif, sin dånande ström, sina höjder och sin vackra sjö, hvars yta nu i solglansen står som en spegel. O, ser ni just nu hur ljusfloden lägger sig som en gyllene brygga från den ena skogsbeklädda stranden till den andra. — O, hvad här är vackert och skönt! Och när det kan vara så skönt här på jorden, huru skön skall då ej sjelfva källan vara, den evigt klara!

— Den evigt klara, eftersade Mac Linsley — ja, nog måtte den vara skön. Det är godt att veta, att det finnes en Gud, en evighet.

— Ni tror sålunda på en Gud, på en evighet?

— Om jag tror, svarade Mac Linsley mildt, om jag tror; vet ni ej att jag är katolik och att vi katoliker ej liksom ni bråka vår hjerna med tvifvel och hårklyfverier om det och det bibelspråkets riktighet m. m. Vi tro på en Gud, på den heliga jungfrun, på sonen, på försoning och evighet, många blott därför att de böra det, men jag af öfvertygelse.

— Af öfvertygelse, sade Euphrosyne med tonvigt på hvarje stafvelse. Mr Mac Linsley, det trodde jag icke.

— Tro hvad ni vill om mig, men det vill jag dock säga er, att rätt ofta strömma inom mig

känslor af religiositet. Jag ångrar då, ja, jag vämjes vid mitt ofta så syndiga lif, jag vill bättra mig, bli en moraliskt otadlig menniska. Jag kan långa stunder ligga på mina knän och bedja Gud och den heliga jungfrun hjälpa mig, bistå mig. Och derpå kan för lång tid den vilda naturen hos mig vara som död, jag är då en menniska som har aktning för mig sjelf, men så rätt som det är, äro de goda föresatserna glömda och jag är åter den vilde förre slaf-inspektoren och krigaren.

Men, sade han, sedan han under tystnad en stund drömmande sett ut genom fönstret, tro mig fröken Euphrosyne, en gång skall dock det goda hos mig taga öfverhand, synden skall fly och jag skall blifva en man, som alla med aktning se upp till.

— Ni har nu en stund riktigt biktat er för mig, sade Euphrosyne skämtsamt, tänk om jag i min tur skulle bikta mig för Eder. Jag har mycket att ångra, jag har ju allt sedan min konfirmationsdag ej varit annat än en nöjets prestinna och — hvad har ej jag offrat på dess altare!

Ånger kommer nog äfven öfver mig i bland, i nattens tysta timmar, då minnena hålla mig vaken, då de passera revy, då, då . . . nej, det här blir för allvarsamt, vi måste söka upp de öfrige, vi kunna ej längre låta dem undvara vårt sällskap; åtminstone inte ni.

Mac Linsley spratt till. Hon hade ju rätt i sin anmärkning, det erkände han villigt, men att sluta den här angenäma stunden, det var för honom mycket påkostande.

— Ja, ja vi måste gå, sade han nästan hviskande. Tack för den här stunden, som gjort mitt hjerta godt.

Han kysste hennes hand och så vandrade de hastigt till öfra våningens veranda, der herrskapet Gullstrand, v. häradshöfdingen och notarierna tagit plats vid ett bord, der förfriskningar i riklig mängd blifvit framsatta.

Häradshöfdingen var vid briljantaste lynne. Alltid ogenerad i vänners lag, hade han tillredt sig en lämplig sommardryck, som han uttryckte sig. Och af den tog han klunk efter klunk, smackade och sade: vermost.

— Mina herrar smaken på den här wiskyn, bad Mac Linsley.

— Var så god, hvem som vill sade häradshöfdingen, men Mina och jag vi hålla oss till den här gudadrycken, Gustaf III dryck, seltservatten och champagne.

Det ädla vinet försatte den värdige lagmannen i ett välbefinnande, som kom hans naturliga gladlynthet att sprudla. Han pratade, skrattade och väsnades alldeles som under sin angenäma studenttid. Hans munterhet smittade alla, hans fru, de unga juristerna, Mac Linsley och äfven fröken Euphrosyne, som, sedan hon tagit en beqväm plats i en framsatt fåtölj, mot vanan varit rätt tankfull och allvarlig.

— Men hvar ha vi Elgengren, fröken Elvira och skolynglingarne, frågade värden.

— De ha gått upp till höjden för att njuta af utsigten, sade fru Mina. Det var ej längesedan jag deruppe såg en skymt af Elviras ljusa klädnag.

— Låt barnen vara der de äro, sade häradshöfdingen. Barn äro en herrans välsignelse, det vill jag ej neka till, men i ett sådant här gladt lag ser jag gerna att de äro borta. Vete f-n hur det

är fatt, men numera är jag ej så ogenerad, när mitt äldsta barn, min Elvira, är med i kretsen.

Sällskapet skrattade.

Häradshöfdingen gjorde en gest med armarne.
— När jag sitter så här med champagnen framför mig tycker jag, att alla äro mina jemnåriga, mina kamrater, men för tusan, jag kan väl ej vara kamrat med min egen afkomma.

Nu skrattade den glada kamratringen om möjligt än ifrigare, och medan den fortfar att under glam och skratt å den svala verandan tillbringa några af den varma, sköna sommarqvällens timmar, följa vi ungdomen, och bland denna vår vän jägmästaren, upp till skogshöjden, der den en stund med verklig andakt betraktade de herrliga taflor, som upprullades för dess blickar.

Här uppe kommo gossarne ihåg, att de af en af sina informatorer hört, att nedanför höjden, åt Ekudden till, skulle finnas en rar art af släktet geranium, och nu borde de passa på tillfället söka den. De ville ha syster Elvira med sig.

Men syster hade den gången ingen lust för botanik och exkursioner.

— Skall inte du med, frågade yngste brodern.

— Nej, jag väntar er häruppe, svarade Elvira.

— Åh, schåpa dig inte utan följ med, sade den äldre af bröderna.

— Jag kan inte, sade Elvira bestämdt. Jag kan ej med tunna skor gå i skog och mark, det kunna ni väl förstå.

— Tunna skor säger hon, sade den yngre af bröderna fjerde klassisten Herman, har har du kunnat tatt dig hit då?

— Hit ha vi haft väg och stig, menade Elvira.

— Väg och stig, sade den äldre brodern, till att börja med ja, men sedan har du allt fått hoppa öfver tufvorna, du som vi.

— Se så pojkar, prata nu inte så der vådligt utan iväg med er. Finna ni växten, så tag ett exemplar med åt mig!

Gossarne gingo åtskilligt stötta i kanten öfver att syster strejkat, som Herman påstod.

— Sven, sade han sedan han under tystnad vandrat en bit, hon ville vara ensam med jägmästaren.

— Det tror jag med, svarade Sven.

— En sådan tossa, nu tror visst skoltösen att hon blifvit stora damen, som måste ha kärleksäfventyr för sig för att det skall vara riktigt riktigt sade Herman.

— Jo jo, di der pensionärerna, di ä' inte att lita på di, svarade Sven.

— Vet du Sven hvad jag såg?

— Hvad då?

— Jo, de gingo efter som du vet och då, när de trodde att ingen såg dem, så tog han Elviras hand och se'n tryckte han henne till sig.

— Tryckte banden, hur kunde du se det?

— Handen, nej, han drog hela menniskan till sig.

— Gjorde han?

— Ja, just det gjorde han. Vi bry oss ej om geranium utan smyga oss i stället dit upp och spionera.

— Nej, sade Sven, spionera på syster göra vi inte. Men vi skola skynda oss att söka, så äro vi snart åter.

Och gossarne sökte verkligen efter den rara örten, de tittade mellan stenar och under kullfallna träd, och medan de så gjorde, drog jägmästaren sakta

den rodnande Elvira till sig och så brann den första kyssen, följd af otaliga andra.

De älskande hade slagit sig ned å den torra marken uppe på sjelfva utsigtshöjden. Omkring den var en krans af unga granar. Endast några skogsparvar voro vittnen till detta deras andra saliga kärleksmöte.

— Hvad du ser smäktande ut och röd som en pion, sade Herman försmädligt, när han varm och andfådd åter stod på höjden.

— Tyst pojke, sade Elvira häftigt och nästan lika andfådd som brodern, när det är så varmt så har man väl utan anmärkning rätt att vara rödblommig. Du skulle sjelf se huru du ser ut.

— Ja, jag som har sprungit så, jag, men du har suttit still, du.

— Ha ni blomman med er, frågade Elvira häftigt.

— Ja, nog ha vi blomman som du ser, svarade gossarne, geranier af flere slag, men om den rätta är med, det vete foglarne.

Kanske du och jägmästaren förstå den saken, tillade Sven.

Jägmästaren var nu glad att få något att beställa. Han och Elvira började med ifver undersökningen.

— Här är den rätta, sade jägmästaren om en stund.

— Verkligen, utropade gossarne.

— Ja, fullt säkert, se hon skiljer sig i det och det från de öfriga vanliga örterna, sade jägmästaren.

— Men blott ett enda exemplar, utbrast Elvira.

— Jaså, du vill ha oss bort att leta en gång till du, men det blir ingenting af med det i dag skall jag säga fröken byxtös, sade Herman försmädligt och betraktade systemen.

— Så du ser ut, utbrast han, hela klädningen är nedskrynkad, mossig, gräsig och barrig. Det blir allt jag, som måste hjälpa dig bli snygg igen, får mamma se dig så här får du bannor, det kan du slå dig i backen på.

Och derpå började han med händerna skaka och slå i systemens klädning.

— Låt bli mig, sade Elvira, det der kan jag göra sjelf!

— Göra sjelf, jo pytt!

— Låt bli mig säger jag!

— Hjelp henne jägmästare, hon får ej komma fram sådan der, då får hon bannor och förargelse och kanske än värre när hon kommer hem. Jag känner mamma, jag.

Jägmästaren hjälpte Elvira att ställa den vackra sommardräkten, som verkligen blifvit åtskilligt nedskrynkad och barrig, tillrätta, och så begaf man sig af utför höjden.

Gossarne bildade förtruppen.

Elvira sprang fatt dem.

— Ingen af er får tala om, att jag var på höjden medan ni sökte efter blomman, sade hon ifrigt men lågmäldt.

— Jaså, du vill att vi skola ljuga, svarade Herman.

— Ljuga, nej visst icke, ni behöfva ju ej säga hvarken det ena eller det andra.

— Hvad är du så rädd för? Har du haft något galet för dig medan vi voro borta? Sven du — se hvad röd hon blir!

— Jag har visst ej haft något ondt för mig, sade Elvira.

— Nå hvarför rodnar du då?

Nu blef Elvira ond och tog brodern i örat.

— Ska' du slå mig, nypa mig — aj — aj — jag skall tala om allt för mamma, jag!

— Nej, du låter bli det!

— Jo du, och du skall få smisk, alldeles som du fick i julas, när du varit olydig. Tror du ej jag minnes du hade svårt att sitta flera da'r. Det gjorde dig godt din otäcka der, som nu vill kujonera mig som mindre är. Nu tror du visst du kan göra hvad du vill, sedan du varit på bal i lång uringad klädning, men akta dig du!

— Låt bli pojken, sade Sven som förr ej deltagit i syskonens tvist, och du Herman, du låter bli att sqvallra du, Elvira sqvallrar aldrig på oss.

— Jaså, du håller med henne du, lipade Herman.

— Det var snällt Sven, sade Elvira glädtigt, håll du tyst på pojken, ty snart äro vi framme. Och du Herman, hvad har du ej att tacka mig för du, hvad tror du ej du fått, när du kom hem om ej jag varit. Nedsatt sedebetyg var gifvet, men jag gick till din klassföreståndare och bad för dig jag, tiggde och bad och klatschade med ögonen och så till slut lofvade han för min skull du, att nåd gick för rätt. Men för att vara riktigt säker på karlen fick jag förödmjuka mig vådligt jag, fick ge den der vindögde magistern vackra ögonkast hvar gång jag mötte honom, och det var ibland flere gånger om dagen. Ja, det måste jag du, och det för dig din stygginge!

— Elvira har rätt, sade Sven, hon hjälpte dig hon, du har ingen rätt att vara stygg och vresig mot henne.

Medan gossarne efter framkomsten vandrade från rum till rum och med förvåning iakttog allt i detta, som de benämde det, engelska museum, ökade jägmästaren och Elvira sällskapet ute på

verandan, der häradshöfdingen fortfor att vara vid sitt briljanta lynne.

Sedan mörkret fallit öfver nejden, begaf man sig in i våningen, der allt nu var bländande i ljuset från de många sköna kronorna.

Men innan Euphrosyne lemnade verandan, ville hon höra det i orten så berömda ekot, från just denna plats, mot bergväggen framför.

— Ropa ert namn, bad Mac Linsley.

Euphrosyne ropade.

Euphrosyne, svarades från höjden, men ögonblicket derpå ljöd det — Mac Linsley!

— Ha, ha, ha, skrattade häradshöfdingen, det var ett varsel det der!

Euphrosyne såg sig förvånad omkring.

— Ropa än en gång, bad häradshöfdingen.

Euphrosyne gjorde det och i sammanhang med hennes namn kom åter namnet Mac Linsley.

Häradshöfdingen skrattade och väsnades än värre.

Hvem ropade det andra namnet, ty ingen från verandan hade gjort det.

Jo, det var ingen annan än den skälmen Herman, som stod nedanför.

Akompagnerad af Euphrosyne sjöng jägmästaren några romanser, deribland, till Elviras förtjusning, ett par ur operan »Konung för en dag» och derpå utförde han och Mac Linsley några engelska och svenska duetter. Aftonen var den angenämaste, supén splendid, och derunder skummade i kristallglaset den perlande champagnen.

Stämningen blef, enligt vanan hemma hos Mac Linsley, mot slutet något hög, och ej var den i afmattning under det kaffet och de goda likörerna serverades.

Vid det charmantaste lynne sade alla ett hjertligt farväl till den gästfrie värden, hvilken sökte

dölja missräkningen om nöjet att få skjutsa fröken Euphrosyne hem till det närbelägna Ekudden. Hon hade lofvat herrskapet Gullstrand att följa dem och, enär fadren var på några dagar bortrest, hos dem tillbringa morgondagen.

Som på bortvägen tog hon Elvira och jägmästaren med sig i sin trilla, och så under skämt och glam bar det af från den vackra gården, som nu, till gästernas ära, var upplyst af marschaller.

VIII kap.

Smärta och glädje.

Förmiddagen följande dag kom häradsböfding Gullstrand skrattande in till sina damer och berättade, att nu hade det händt något riktigt sensationelt inom hans domsaga.

— Hvad är det — hvad har händt, något sorgligt måtte det då Gud ske lofej vara, utropade på en gång både häradsböfdingens fru och Euphrosyne, medan unga Elvira såg ut som ett lefvande frågetecken.

— Nej, mord och sådant rackartyg är det dess bättre inte, men klatsch har det vankats ha, ha, ha ha — och så slog den gladlynte häradsböfdingen sig för knäna och gapskrattade.

— Berätta, berätta, utropade damerna.

— Låt mig först skratta ut, — se så — nu kanske det går. Ja, nu ska' ni få höra. Den besten Mac Linsley mötte i går f. m. borta i Nedsjö baron Branner. Herrarne, som båda voro till häst, måtte visst haft något otaladt med hvarann' sedan Strömbackabalén. När de nu träffades, så taltes de vid en kort stund, men derpå gaf sig baronen i väg i rykande fläng och efter kom mr Mac med ridspöet i högsta hugg, han hintog den flyende och rappade då på så, att skinnlapparne röko om öronen på baronen, hvars hatt dansade af — den ha de ännu der nere i en af gårdarne. Till sist gaf mr Mac baronens häst en klatsch och så lät han honom löpa. Dimlund har varit här och omtalat den herrliga historien.

— Inte var den något att glädja sig åt, svarade fru Mina. Ni kariat är ena vilddjur allesamman. Vi kvinnor, åtminstone jag, tycka det är ganska sorgligt, att våra vänner och bekanta så der skola rappa upp, den ene den andre.

— Kan så vara, menade hennes man, men situationen, tänk dig situationen, i firsprång jagade den ene den andre och så klatsch, klatsch, klatsch, så det osade omkring. Herre Gud ingen olycka har skett. Baronon blef randig på ryggaflan, det är alltsammans. Långt värre hade det varit, om den ene skjutit ihjel den andre. Det anar mig, att vår vän mr Mac utmanat baronen och denne vägrat.

— Har han det, så gjorde han ju rätt, dueller är enligt lag förbjudna, svarade fru Mina.

— Javisst, men om de der lagbestämmelserna hade måhända mr Mac föga kunskap, sade härads-höfdingen.

Fröken Euphrosyne blef blek och upprörd vid härads-höfdingens antydan om, att duell mellan de båda herrarne kunde varit ifrågasatt, en duell för hennes skull. När härads-höfdingen märkte detta blef han förlägen, yttrade att det var besynnerligt, att Mac Linsley under gårdagen ej det ringaste antydt hvad som passerat och bytte derpå om samtalsämne.

Men Euphrosyne fortfor att vara lika upprörd. Hon sökte betvinga sinnesrörelsen, men det ville ej gå. Fru Mina förde ut sin man.

— Ni karlar, sade hon strängt, är oesterrätt-liga. Komma inrusande så der och berätta saker, som måste uppröra vår gäst!

-- Hvad har hon egentligen med allt det der att beställa, frågade härads-höfdingen förvånad.

— Det var ju om henne de båda herrarne å balen kommo i gräl.

— Åh f-n — det förändrar saken, hade jag haft en aning om det så Gå nu in och sök trösta den vackra människan bäst du kan, bad häradshöfdingen, ännu med leendet på sina läppar.

— Det är förfärligt, sade Euphrosyne till fru Mina, det är förskräckligt, att karlarne skola vara så hätska mot hvarandra, alldeles som djur bära de sig åt. På balen var jag vänlig och hjertlig mot båda, — hvarför skulle jag ej vara det, men just därför kommo de i gräl. Jag hörde något derom, men vet inga detaljer. Nu hade jag glömt af alltsammans.

— Mac Linsley är stolt, sade fru Mina.

— Och baron Branner ej mindre, svarade Euphrosyne. O, det är förfärligt veta, att han blifvit piskad för min skull. — Det var ju jag, som i Stockholm rådde honom att köpa Helenefors, att bosätta sig här på orten. Mac Linsley vet detta och ändock öfverfaller han honom, piskar honom; du må ej undra på, att jag nu är upprörd, ond, ja verkligt ond.

Den sköna flickans mörka ögon flammade och hennes lilla nätta fot stampade i det mattbelagda golfvet.

Ehuru hon nu förlorat sitt glädtiga lynne, stannade hon dock hela dagen kvar hos sina vänner å Fridhem, men tidigt följande morgon sade hon farväl och lät strax efter hemkomsten ro sig öfver till Helenefors.

Den första hon här träffade var fröken Branner, hvilken ännu var mycket uppskakad öfver den »skymf», som vederfarits hennes bror.

— Ja, det var ju förfärligt, menade Euphrosyne. Detta trodde jag ej mr Mac Linsley om.

— Tro honom om, — utbrast fröken Branner föraktligt, om honom kan man tro hvad som helst, han traktar ju efter min brors lif.

— Hvad säger du, utbrast Euphrosyne häftigt.

— Ja, just så är ordet, trakta efter lifvet; kan du tänka dig, han har skrivit bref på bref till min bror, hvori han utmanar honom på duell, och detta är ju enligt både verldslig och gudomlig lag precis detsamma som mord. Min bror kan visst både fäkta och skjuta, men inte kan han därför slåss med en, som aldrig förfelar ett mål, är stark som en björn och vig som en katt. En duell med honom är det samma som döden. — Och all denna ledsamhet blott därför att han vet, att min bror älskar dig, älskar dig varmt och oegennyttigt, älskar dig af hela sin själ och sitt rika, ädla hjerta.

Efter detta utbrott, föll den välborna fröken i häftig gråt, och denna smittade Euphrosyne till den grad, att äfven hon brast i tårar.

De båda flickorna lågo en god stund i hvarandras armar och fälde strida tårefloder.

Så småningom lugnade sig dock Euphrosyne.

— Är din bror sjuk af misshandeln, frågade hon.

— Visst är han rätt illa tilltygad, men sjuk är han dock icke i egentlig mening. Men grufligt upprörd och äfven sorgsen är han ännu. Ack, hvad han skall bli glad att träffa dig, glad öfver ditt visade deltagande. Du kan lätt tänka dig hans sinnesstämning, aldrig förr har han blifvit så förolämpad — och Henrik som är så stolt, så ädel. — Vi kunna, om du så vill, gå in till honom nu genast.

Detta hade Euphrosyne ingenting emot, men först måste hon helsa och smeka de inrusande tvenne vackra barnen.

— Vi hörde, att tant var här, utropade den fem-åriga Johnny, en liten ljusalf, som genast hoppade upp i Euphrosynes knä och klappade hennes kinder. Nu har ej tant varit här på länge, hvarför har ej tant det, det var ej snällt af tant, vi ha väntat, väntat och sett utåt sjön. Och pappa han har hvar dag sagt: i dag kommer tant Euphrosyne, i dag kommer hon till er, barnen små. Pappa har så mycket längtat efter tant, så mycket, så mycket.

— Ja, de ha ja, jollrade lilla tre-åriga Elsa, under det hon sökte krafla sig upp i tantens knä, pappa han läntar etter tant han å väntaj, men nu ä tant häj, nu blij pappa så gla, så gla.

— Å nu ä vi de med, menade Johnny, och nu ska tant leka med oss, och vi ska ha så roligt, hela dagen ska vi leka, tant ska gömma sig och vi få leta reda på tant.

— Ja, ja, tant ska gömma sej — gömma sej jigtigt — men ja ska allt leta jeda på henne ändå, påstod Elsa helt tvärsäkert.

Euphrosyne smekte och kysste barnen.

— Vet tanten, sade Johnny, att när pappa här om dagen kom ridande hem, hade han tappat hatten och så var han så ond, så ond och se'n blef han så ledsen och sjuk, att han måste gå och lägga sig och ingen mer än faster fick gå in till honom, men nu är han snart bra igen och blir sig nog alldeles lik nu sedan tant kommit. Han sitter och skrifver. Se'n tant helsat på honom, skall tant gömma sig, gömma sig riktigt.

Gossen hade slagit sina armar om Euphrosynes hals och kysste henne upprepade gånger på pannan.

— Så snäll tant är, så här fick jag aldrig göra med min mamma, då blef hon så ond, så ond!

Euphrosyne blef nu åter rörd och kysste gossen och äfven den lilla tre-åriga flickan, som nu verkligen lyckats komma upp i hennes knä.

Det blef som barnen förutsagt, baron Henrik blef strålande glad öfver Euphrosynes ankomst och hans bleka ansigte fick lif och färg.

Genast började han, dock först sedan barnen aflägsnats, att tala om det våld, han blifvit utsatt för.

Euphrosyne bad honom få veta rätta orsaken till tvisten.

— Allt var, menade baronen, från början en ren bagatell, som den der äfventyraren nu vill begagna sig af, för att taga mitt lif.

När han derpå berättade om uppträdet å balen, var han allt utom sanningsenlig.

— Jag gaf honom, sade han, en liten tillrättavisning för hans efterhängsna, påflugna sätt, — under en hel timmas tid fick ju ingen mer än han tala med er. Tillrättavisningen hade han ärligt förtjent. Men ändock var jag artig och höflig, men han rå och brutal. Var det någon, som blef förolämpad vid detta tillfälle, så var det jag. — Nu efteråt ångrar jag, att jag blef het, men ej ämnar jag därför hvarken bedja honom om ursäkt eller gifva honom den upprättelse, han äfven på annat sätt begär. Duellera med den der, en slafjägare, en sydstatskapten, en äfventyrare af värsta slag! Han säger sig vara irländsk adelsman — hvem vet det — jag åtminstone betviflar det på det högsta.

— Nu är ni väl sträng, herr baron, sade Euphrosyne, äfventyrare i vanlig bemärkelse är han icke, och hvad adelskapet beträffar, tror jag att detta är äkta. Men hvad den här affären vidkommer så, med den kändedom jag eger om hans hetsighet, hans vildhet, tror jag, att han grundligt förgått sig mot

eder. Ni må ej tro, herr baron, att jag är hitkommen för att taga hans parti.

— Nej, det tror jag visst icke, huru skulle ni med edra ädla, nobla känslor vilja försvara råhet och brutalitet, sade baronen med värma i ord och blick.

Efter detta Euphrosynes besök å Helenefors, blef det under ett par veckor ett det intimaste umgänge mellan herrskapen å de båda midt emot hvarandra belägna egendomarne. Dagen efter Euphrosynes besök kom baron Branner med barn och syster seglande till Ekudden. Majoren var nu hemkommen, och efter baronens förklaring, på hvilken han trodde, tog han villigt dennes parti. Till detta bidrog nog i sin mån den omständigheten, att han aldrig rätt tålt sin granne, mr Mac Linsley, ehuru han ingalunda kunde påstå, att han från dennes sida rönt den minsta oförrätt, tvärtom hade grannen under de två år han bott i trakten alltid visat sig tjenstaktig och förekommande, i hvad det än vara månede.

Ett par dagar efter baronens besök rodde herrskapet å Ekudden en klar och herrlig afton öfver till Helenefors och tillbringade der några angenäma timmar, och följande f. m. lade baronens lustjakt till vid Ekuddens brygga, och baron Branner och hans syster stego i land, och när de återvände, hade de fröken Euphrosynes angenäma sällskap på sin segeltur. Middag intogs å Helenefors och så fram mot aftonen seglade man gästen till hennes hem.

En lördags e. m. några dagar derefter var Euphrosyne åter på Helenefors. Hon kom denna gång obemärkt in i våningen, der dock barnen i ett af rummen snart, som vanligt, kommo henne jublande till mötes. Hon måste slå sig ned i en fåtölj, der hon kunde mottaga deras smekningar.

Hon hade länge känt sig mäktigt dragen till dessa moderlösa små, älskliga barn; hon började allt mer tycka, det var som om hon ej kunde lefva dem förutan. Deras joller och prat glädde henne, på deras smekningar satte hon högt värde.

Johnny stod i hennes knä med armarne om hennes hals och lilla Elsa sökte krångla sig upp.

— Hör du tant, sade lilla Johnny och kysste Euphrosyne på pannan, du skall bli min och Elsas mamma, blif vår mamma, vi ha ju ingen mamma och när pappa så gerna vill, så skall du göra som vi vill, — ack så roligt om du blefve vår mamma, då finge vi leka med dig hvarenda dag, gömma dig riktigt riktigt, och så skulle du lära Johnny att läsa och göra Johnny till en riktigt stor och bra karl.

— Läsa Elsa att läsa me', jollrade den lilla flickan.

— Ja, Elsa med, sade Johnny.

— Du sta bli mi mamma, pratade Elsa.

— Barn, barn, sade Euphrosyne leende och mildt, viljen ni verkligen så gerna ha mig till er mamma?

— Ja, ja, jublade barnen.

— Men tänk om jag då blir stygg mot er!

— Tant bir aldi tögger, ger aldi Elsa smisk, sade den lilla flickan.

— Och jag skall aldrig, aldrig bli stygg, så att tanten behöfver aldrig, aldrig bli ond på mig, menade Johnny bestämdt.

— Blif vår mamma, bådo än en gång de båda barnen. Vi ha ingen mamma och få vi ej tant till mamma, så få vi aldrig någon mamma, tillade Johnny.

— Gör barnen till viljes, hördes en mild smekande stämma invid och en fin aristokratisk hand fattade Euphrosynes och tryckte den.

Euphrosyne såg ej till sides.

Barnen jublade och ropade, — nu ha vi både mamma och pappa. Lille Johnny klappade sina små händer och ropade: hurra!

Gör barnen till viljes, hörde Euphrosyne det hviskas i sitt öra.

Euphrosyne dröjde med svaret.

Hennes bröst gick i vågor. Hon var upprörd som kanske aldrig förr.

Så hörde hon åter samma bön i sitt öra.

— Ja, hviskade hon tillbaka.

— Gud vare lof och pris, nu bli både jag och barnen lyckliga, sade baron Henrik, äfven han mycket upprörd.

Baronen tryckte en varm kyss mot Euphrosynes läppar och framhviskade — tack, tack.

En stund var den lyckliga gruppen tillsammans kring fätöljen.

Under barnens jubel gingo sedan pappa och »mamma» arm i arm upp till fröken Branners rum, för att delgifva henne hvad som händt. Att äfven hon blef hjertligt glad, kan läsaren lätt fatta af det föregående.

Euphrosyne hade blifvit öfverrumplad, det erkände hon villigt inom sig, hon var upprörd och äfven ängslig, men ja-ordet hon nu sagt, det ämnade hon ej taga tillbaka. Hon var i hänförelse öfver all den oförställda glädje, som rädde omkring henne, barnens jubel, fästmannens kärlekslågande blickar och hans systers hjertlighet.

Men så om en stund kom hon att kasta blicken öfver sjön bort mot Qvarnforsen, hvars corps de logis speglade sina fönsterrader i vågen. Då skälfde hennes fina lemmar som af en frossa. Hon sade till sig sjelf:

— Hvad skulle han der borta tänka, om han visste hvad här skett.

Till följande dag voro baron Branner, hans syster och äfven herrskapet på Ekudden bjudna till middag hos kapten Wowern på Skeberga, cirka en mil från Helenefors och minst halfannan från Ekudden. Efter middagen talade man om denna bjudning och kommo baronen och Euphrosyne öfverens om, att hon på morgonen skulle underrätta fadren om förhållandet och att baronen efter middagen å Skeberga skulle anhålla om hennes hand.

Euphrosyne såg åter ut öfver sjön mot Qvarnforsen och ånyo kände hon samma frosskakning som under förmiddagen

Så snart denna gått öfver, utbrast hon ifrigt:

— Jag har fått en idé!

— Har du det älskade, det var nog ej din första, sade baronen.

— Hör, fortsatte Euphrosyne, min far behöfver förströelse, behöfver ombyte af luft. Ofta i sommar har han yttrat detta. Tänk om han och jag och du Henrik, din syster och barnen skulle slå oss lösa och resa till någon badort vid vestkusten: Strömstad, Lysekil eller Marstrand, hvilken som helst. Och der ute bland skär och böljor eklatera vi förlofningen i all lugn och ro.

— Ett förträffligt förslag, som från min sida genast antages, utbrast baron Branner, i det äfven han sände en blick utöfver sjön bort mot Qvarnforsen.

— Det är visserligen något sent på året, vi ha i dag den 8 augusti men ännu kunna vi hafva en tre sköna veckor af sommaren kvar, tillade han.

— Låt se, sade Euphrosyne, vi ha i dag lördag, i morgon måste vi till Skeberga, två dagar behöfva vi för tillrustningar och sålunda kunna vi resa om

onsdag. Min far är villig, det vet jag förut, har intet som hindrar sig, sålunda är det afgjort, att vi resa om onsdag. Hvert vi ställa kosan bestämma vi, när vi anlända till närmaste jernvägsstation.

— Förslaget gillas och antages, utropade baronen med entusiasm.

— Få vi följa med, frågade lille Johnny.

— Javisst, svarade fadren, javisst skola ni vara der »mamma» och pappa äro.

— Och der borta, der få vi se rigtiga fartyg med stora segel och stora ångare, alldeles som i Stockholm, och sjö som ej har något slut.

— Jo barn, allt det der skola ni få se, svarade fadren.

— Lilla Elsa få vaja me sin nya mamma, så joligt, jollrade flickan, der hon satt i Euphrosynes knä och sökte med sina små knubbiga armar omfamna hennes smärta midja.

— Ja, Elsa får följa med, svarade Euphrosyne och kysste flickans lockiga hufvud.

— Hurudant är hafvet, pappa? Är det som evigheten, frågade Johnny, der han stod och famnade med ena armen sin faders knä och med den andra sin nya »mamma».

— Ja, så tillvida, att det likt evigheten ej har någon gräns, svarade fadren.

— Är då död och evighet detsamma? När någon dör säger man ju, att han är i evigheten, frågade Johnny.

— Min gosse, sade fadren, det är dock ej alldeles detsamma. Den dödes kropp stannar på jorden, men hans ande är evig, och på så sätt lik hafvet, som flyter kring alla verldsdelar.

— Och der ute vid kusten, der får jag segla med dig, segla ut på det stora hafvet?

— Ja, det skall du få lille Johnny.

— Ack, måtte nu ej något komma emellan!

— Hvad skulle det vara?

— Inte kan lille Johnny veta det, men det har jag ju så ofta hört både pappa och faster säga, när det är fråga om något roligt. Blott inte något kommer i vägen, säger ni.

— Åh var lugn du, här kommer intet i vägen. Nu blir lyckan med oss på färden, du skall få segla på det stora hafvet, se stora ångare och stora fartyg med spända segel.

Aftonen förflöt i stilla ro. Baronens tyckte det närvarande var så angenämt, att han icke ville tänka på det förflutna, och Euphrosyne kände nu äfven en stilla frid i sitt inre, och ville ej heller hon egna det förflutna några tankar.

Fram mot aftonen började en hvass bris att krusa sjöns förut så lugna yta och snart hväste ansenliga vågor i farvattnet mellan de båda egendomarne. Euphrosyne hade hemsändt sin roddare, enär hennes fästman hade anhållit, att med sin lustjakt få föra henne hem. Ingen på Helenefors oroade sig för vädret, men majoren på andra sidan hade, så snart han märkte vindens häftiga brus i träden och den upprörda sjön, tillsagt sin kusk att resa sjön omkring, för att hemföra hans dotter.

Vägen var en hel mil, men majorens hästar voro snabba, och redan vid åtta-tiden på aftonen hade hans ekipage nått Helenefors, der man prisade fadrens omtänksamhet, ehuru baronen yttrade, att ingen fara hade förelegat, om man begifvit sig af sjöledes.

Man superade under den angenämaste sinnesstämning. Barnen fingo vara med vid bordet och hade sina platser, en på hvardera sidan om Euphrosyne. I fradgande champagne föreslog fröken Branner

de nyförlofvades skål, baronen höjde äfven sitt glas och tackade Euphrosyne för all hennes hjertlighet mot honom under de fyra år, han haft den lyckan att njuta af hennes bekantskap, för denna dag, den lyckligaste i hans lefnad. Han sade sig nu ega det ljufvaste hopp om en lycklig framtid, om kärlek och frid förenad med en älskad maka, en maka, som han visste att hela verden skulle afundas honom, men just denna omständighet skulle städse göra, att han kände sig dubbelt stolt och lycklig. Jag ser nu verden framför mig i rosigt skimmer, likt det skimmer jag ser i detta skummande glas, när det speglar sig mot kronornas ljus.

Efter ett det kärleksfullaste farväl af sin blifvande brudgum, hans båda barn, hvilka blifvit henne så kära och hans syster, som hon hjertligt höll af och värderade, satte sig Euphrosyne i fadrens präktiga ekipage.

Men ännu ville ej baronen skiljas från henne, han kastade sig upp i vagnen, under det han ropade till system: jag följer med ett kort stycke, lägg barnen och gif dem en kyss från mig.

— En äfven från mig, ropade Euphrosyne.

Qvällen var mörk, ej en stjärna lyste fram. Det var jemt och rätt man genom skogshagarne såg vägen och kusken färdades därför till en början rätt sakta framåt. Cirka en kvarts mil följde baronen sin trolofvade, derunder hela tiden famnande hennes smärta lif, allt under det han gång efter annan kysste hennes varma läppar.

Plötsligt kände baronen henne skälfva i sina armar.

— Hvad är det älskling, hviskade han.

— Åh ingenting det jag tror, en karl stod vid vägkanten, men detta var väl intet märkvärdigt, så här på lördagsqvällen. Men ändå så . . .

— Det var väl ej slafjägaren der borta?

— Nej, nej, han är mycket högre än den här skuggbilden tycktes vara.

Euphrosynes oro började åter försvinna, — det kunde ju, som hon sagt, ej vara något att oroas öfver, att en man stod vid vägkanten.

Hon smekte sin fästmans hår och kinder.

Så sade de hvarandra ett sakta farväl och tryckte hvarandras händer.

Vagnen försvann hastigt ur baronens åsyn. Euphrosyne fördjupade sig i tankar, men hastigt väcktes hon ur dessa af ett ljud, som hon tyckte liknade ett skott.

Smällen hördes från det håll, hon kommit.

Genast bad hon kusken hålla.

Han gjorde så.

— Tyckte ni ej det sköt, frågade hon häftigt.

— Joe, nog lät det så, svarade denne säfligt.

— Vänd genast om, befalde Euphrosyne.

— Jaa, det är lättare sagdt än gjordt här på den smala landsvägen, i mörkret, sade kusken vresigt.

— Åh det går nog, vänd genast, ropade Euphrosyne.

Ja, nog kan jag väl försöka, men inte går det så qvickt, ty känner jag hästarne rätt, bli de så lagom belåtna med den manövreringa. Di vill hem och det må väl ingen undra på.

Kusken gjorde dock sitt bästa, men hästarne voro mycket motsträfviga. Slutligen blefvo de dock vända.

— Nu ge vi väl oss utaf igen dit hvarifrån vi kommo, fast jag inte kan begripa hvad det här skall tjena till, inte hade fröken behöft bråka för att någon rackarepojck har gått här i bergbacka och smält af en pikstol, sade kusken.

— Kör, ropade Euphrosyne.

Och så bar det häftigt i väg mot Helenefors.

Euphrosyne spejade ifrigt å ömse sidor, utan att kunna upptäcka det minsta misstänksamt.

Så gick det framåt en åttondels mil eller så. Kusken höll åter stilla.

— Hvad hunden skall det här tjena till, sade han. Hade fröken något otaltd med baronen, kan inte fröken träffa honom på den här vägen, han sprang naturligtvis genvägen hem; ingen olycka har hänt honom, det kan jag slå mig i backen på.

Nå, huru vill fröken nu ha det, skola vi fara fram till herrgår'n och låta dem flina och grina åt oss eller skola vi vända, tillade kusken.

— Säg du en karl stående vid vägkanten, kort innan baronen lemnade oss?

— Ja, de gjorde jag, å det var väl intet märkligt i det.

— Minnes du, hurudan den karlen såg ut?

— Ja, ja, det var en medelstor en, en bleker en tyckte ja', men det var ju så mörkt, att det ej är godt säga precis så der huru han såg ut i fysionomejan. Inte hade hvarken fröken eller baron något otaltd med den, det är då tvärsäkert.

Nå, huru vill fröken nu ha det, frågar jag än en gång, sade kusken vresigt.

— Vänd, sade Euphrosyne, jag hoppas att allt är en inbillning.

Kusken vände, under det han muttrade för sig sjelf åtskilligt om qvinfolks griller och konster och nattsöl och dumheter och påfund. Högt tillade han, det var väl att fröken blef klok igen, hon var ju som galen för en stund sedan. Nu kunde vi snart varit vid Mellsjö, om hon låtit mig råda. Nu blir det sent vi komma hem, och i morgon förmiddag

Euphrosyne.

bär det af igen på de eviga kalaser'a, aldrig är det annat.

— Nu skall inte Andersson vara tvär och sur längre, utan munter som alltid, sade Euphrosyne och försökte antaga en glädlig ton.

— Se så, nu känner jag igen vår snälla fröken, svarade Andersson, det gör mej riktigt godt höra hon blifvit vid lynne igen; det gör mej godt och hästarne med, hör hur det går, fötterna spela på dem hastigt som lärkvingar.

Euphrosyne pratade och skämtade nu en stund med kusken. Hon ville slå bort den dystra aningen, skämta öfver sin skrämsel. Hon ville ej längre tro på någon fara för fästmannen, men det var dock så mycket annat, som oroade hennes sinne; den under eftermiddagen öfver henne hvilande friden var försvunnen.

Vid midnattstiden stannade utan vidare äfventyr hennes ekipage framför hemmets trappa.

IX kap.

Middagen på Skeberga. Öväntade nyheter. Svimningar och konvulsioner.

Följande morgon var varm och strålande klar. Det hade regnat något på sennatten, och allt i naturen doftade friskt och skönt. Foglarne qvittrade och sjöngo i träden och bin och humlor surrade. Sjön låg nu spegelblank och de vid stränderna stående lummiga träden speglade sina kronor i dess yta.

Redan vid half nio-tiden var den 60-åriga majoren fullt helgdagsklädd. Svärdsordens miniatyrstjerna glänste å bonjournens uppslag. Han hade druckit sitt kaffe, och sittande å sin älsklingsplats under den lummiga lönnen midt å gården rökade han sin pipa.

I öfra våningen slogs ett fönster upp och hans dotter lutade sig ut och helsade glädtigt fadren: god morgon!

— Jag kommer strax ned till dig far, tillade hon.

Och kort derpå var hon under lönnen. Iförd en förtjusande drägt af ljusgrått ylle, sväfvade hon fram till fadren, hvilken hon rörd slöt till sitt hjerta.

— Har något ovanligt passerat? Visserligen är du alltid kärleksfull mot din gamle far, men med sådan värme minnes jag icke du slutit mig till din famn, sade fadren mildt.

— Nu är mitt öde afgjordt, hviskade Euphrosyne. Jag har lofvat Henrik Branner att bli hans maka.

— Barn, hvad säger du, svarade fadren häftigt, har du ändtligen en gång beslutit dig och åter

sedan många år lydt kärlekens röst. Hjertligt lyckönskar jag dig, ehuru jag, som du vet, hellre sett dig som maka åt en annan. För baron Branner har jag haft en viss motvilja, det kan jag ej förneka, han förefaller mig ombytlig och utan egentlig manlighet, men jag tror, att han är en god och hvad man kallar en beskedlig människa, som af dig kan och bör ledas till det goda och redliga. Men mitt enda kära barn, älskar du verkligen denne man?

— Jag tror det min far, sympati har jag alltid haft för honom och från sympati till kärlek är blott ett steg. Men hvad som mest har dragit mig till honom är hans små vackra, oskyldiga, moderlösa barn, de äro mig så kära, så kära!

— Jag hoppas du blir en god styfemor för dem.

— Ja far, det lofvar jag dig.

— När tänka ni eklatera?

— Derom talade vi i går, och vet du hvad jag då föreslog?

— Nej, huru kan jag veta allt, som kan få rum i en sådan der liflig flickhjerna som din.

— Jo, jag föreslog att du far, jag, Henrik, hans syster och barnen skola redan om onsdag på en tre veckor eller en månad resa till någon badort å Vestkusten, och der eklatera vi förlofningen och tillbringa allesammans en den skönaste tid i lugn och ro och der vi få tillika riktigt hvila ut; skall ej detta bli angenämt, säg ej nej, älskade far, du behöfver lugn så väl, hvila och stärkande bad, detta har du ofta sagt.

— Ja, vet du min lilla dufva, det der förslaget var ej oäfvat, det tål verkligen att tänka på.

— Men inte länge, svara ja nu strax, älskade far, svara att vi resa om onsdag. Jag skall ha allt i ordning åt både dig och mig.

— Hvilken liten fresterska du är, nå, jag säger ej nej, skall bli skönt komma ut, jag har ju en bra inspektör och i början af nästa månad, till den brådaste hafreskörden, är jag ju hemma igen.

— Tack älskade far, nu skola vi ha riktigt angenäma dagar.

— Du får förstås bestämma hvar vi skola hamna.

— Baronen, din fästman skulle jag ju säga, kommer ju till middagen å Skeberga i dag?

— Ja, och vi skola ju äfven dit. Jag är redan klädd. Jag förmodar, att du vill ha mig med till kyrkan och att vi derifrån resa till Skeberga?

— Hvilken liten sierska du är, som så kan veta din fars tankar och planer. Ja, alldeles så var min mening. Klockan är nu strax nio ser jag och då är frukosten i ordning, half tio resa vi till kyrkan och derifrån till middagen å Skeberga.

— På eftermiddagen söker Henrik upp dig och anhåller af dig om min hand.

— Ja, jag väntade att så skulle ske. Friherrinnan Euphrosyne Branner, ja, det låter ej alls illa, det der namnet.

Majoren smekte sin dotters lockiga hår, kysste henne med värma och sade mildt:

— Gud välsigne dig mitt barn!

Derpå fattade han sin dotter vid handen och förde henne in i byggnaden och in i sitt rum. Der stannade de båda framför en skön kvinnobild.

— Älskade moder, ack, om du lefde, men du var för god och vacker för denna jorden, utbrast Euphrosyne, under det hon betraktade de ädla drag, som mästaren på duken framställt. Du goda moder, din bild är visserligen formad endast i olja, men den är dock så lefvande, att jag nu tycker det är som om du lefde, som om du blickade ned på mig.

— Bed, sade majoren, framför din moders bild, bed en bön till den högste, att han hjälper dig ur fåfänglighet och flärd och att du lik din ljufva moder blir en sann qvinna. Hon var det. Hade hon fått lefva, hade du med allsäkerhet varit annorlunda i mycket; jag vet, att du erkänner dina fel och därför kan jag i detta ögonblick tala som jag gör.

-- Ja, jag erkänner dem visst. Från och med i dag blir jag helt annorlunda än förr, jag känner det inom mig, jag känner det i mitt klappande hjerta, och nu i din närvaro älskade fader skall jag, med blicken oafvänt fästad på min moders sköna bild, bedja den bön du önskar, och i kyrkan skall jag äfven bönfalla inför Gud och hans son och bedja dem stödja mig i mina upprigtiga föresatser.

Med sammanknäppta händer stod majoren invid och bad tyst en bön för sin dotter.

Han egde i motsats till flertalet af officerare ett religiöst sinne, hvilket dock ej hindrade honom att vara en angenäm sällskapsman, som gerna mottog en bjudning och älskade se främmande hos sig. Men i mycket var han olik sin tids militärer, en ed kom t. ex. aldrig öfver hans läppar.

Sedan majoren slutat sin bön, såg han leende än på den vackra målningen än på sin dotter.

— Hvad du är, sade han, lik din moder, när jag nu ser dig är det som jag såg min kära, oförgätliga maka, min Elise, när hon var i sin ungdom vid 26 å 27 år, och detta ehuru de galliska dragen hos henne voro mera utpräglade. I lynnet är ock en märklig likhet, ehuru i hennes kanske var mera eld och liflighet.

Jag har som du vet städse varit af en lugn natur men ändock så passade vi så väl tillsammans.

Älskade döda, hvarför skulle du så snart gå bort till det land, hvarifrån ingen återvänder?

En klar tår stod i den ädle majorens öga, han torkade dock hastigt bort den, fattade sin dotter vid handen och förde henne till frukostbordet.

— Tack älskade far för din vänlighet att i går skicka hästar efter mig. Det blåste verkligen rätt starkt.

— Du blef ju rädd under hemfärden, har Andersson berättat, sade fadren.

-- Dja, men det der var ju blott en inbillning, det der hade jag nu glömt af.

På slaget half 10 stod ekipaget framför trappan.

På vägen till kyrkan mötte herrskapet mr Mac Linsley, som var ute på en promenadtur på sin charmanta Brilljant.

Han helsade vördnadsfullt.

Euphrosyne besvarade helsningen med en förnäm nick och hennes far med en stel ceremoniös lyftning på hatten.

Euphrosyne lade dock märke till, huru ståtlig han såg ut och hvad den röda engelska ridrocken väl klädde honom.

* * *

Skeberga låg icke vid stranden af någon af de båda sjöarne, utan en mil rakt österut från Mellsjö. Naturen deromkring var som öfverallt i denna idylliska nejd synnerligt vacker. Strandpartierna kring de många mindre sjöarne voro på sina ställen mycket storslagna, enär trakten i allmänhet taget här var bergig.

Kapten Wowern hade egt gården i många år, satt den uti ett utmärkt stånd och förskönat den. Han och hans fru umgingos visserligen på många

ställen inom häradet, men deras umgänge var dock ingalunda så stort som t. ex. disponentens på Strömbacka, kammarherre v. Strahls, häradshöfding Gullstrands m. fl.

Mister Mac Linsley hade icke der aflagt visit och kunde sålunda icke vara bjuden till den middag, som herrskapet Wowern ämnade gifva för några af sina mera intima vänner. Bjudningen var utfärdad till klockan tre, och vid denna tid svängde det ena vackra ekipaget efter det andra från landsvägen in i gårdens vackra allé.

Värden stod på trappan och helsade sina gäster välkomna. Bland dessa befunno sig herrskapen från Sjöborg, Strömbacka, Fridhem, Ekudden m. fl. egendommar. Jägmästaren Elgengren, doktor Hultqvist, ett par tre yngre officerare och några jernvägsingenjörer. Allt var i ordning, och vid half fyra-tiden hade man varit färdig att gå till bords, men herrskapet på Helenefors var icke anländt, och värdinnan och värden ville, att man skulle vänta. Herrarne samtalade under tiden om ortens lifliga affärsverksamhet, de ännu så höga prisen och goda konjunkturerna, om jernvägsanläggningen med alla till denna hörande förhållanden, årsväxten och den i dagarne begynta rågskörden. Äfven andra förhållanden kommo på tal och bland dessa uppträdde mellan Mac Linsley och baron Branner. I allmänhet klandrade man Mac Linsley för hans häftighet; det var ju ej brukligt här på orten, att på så sätt öfverfalla en bekant och granne.

Någon frågade kammarherre v. Strahl, om hans åsigt i denna sak. Jag lägger mig icke vidare uti det der förhållandet, svarade han helt kort. Damerna, de hade mycket att tala om, och att allt det som de pratade inne i det vackra förmaket torde vara

omöjligt att i en hast skildra, är gifvet, men det kunna vi sanningsenligt berätta, att Mac Linsleys och baron Branners namn ofta voro på fleres läppar, i sammanhang med skildrandet af uppträdet å landsvägen borta i Nedsjö.

Äfven här klandrades så godt som allmänt Mac Linsleys häftighet, ehuru fru Gullstrand och äfven kammarherrinnan v. Strahl ifrigt drefvo den gamla satsen: det är inte ens fel att tvenne träta, men därför ville de visst inte ha sagdt, att de togo Mac Linsleys parti.

Klockan hade under allt detta prat blifvit fyra. Baron Branners hördes icke utaf.

Man väntade ännu en stund, men när det väntade herrskapet ej syntes till, bjöd värdfolket sina gäster till bords och middagen tog sin början under angenäm sinnesstämning för alla, utom för fröken Euphrosyne Bahnfelt, som förlorat nästan all färg på sina eljest så skära kinder, och hennes far, som var misslynt och orolig, i all synnerhet när han betraktade sin dotter.

— Är du illamående, frågade Elvira Gullstrand Euphrosyne deltagande.

— Ja, inte är det bra, blef svaret.

— Nej, jag kan se det, sade den unga flickan vänligt.

— Drick något af det här goda rödvinet, det brukar krya upp, bad jägmästaren och frågade derefter:

— Fröken har ju varit i kyrkan i dag?

— Ja, svarade Euphrosyne.

— Då åt ni frukost mycket tidigt?

— Ja, visst gjorde vi det, vid half tio-tiden.

— Då är hungern hela orsaken till ert illamående. — Nå, det var väl det ej var något annat, sade jägmästaren muntert.

Euphrosyne mottog hjertligt sina vänners välvilja och sökte göra dem till viljes. Hon smakade på det goda rödvinet och försökte äta, men det ville dock ej hjälpa, hennes kinder blefvo lika färglösa. Sina ögon kunde hon knappast ett ögonblick taga från dörren, liksom hon ännu väntade, att der se nya gäster inträda.

Middagen å Skeberga var helt olika den vi förut skildrat hos handlanden Andersson i Mellsjö. Sällskapet var mera hvad man kallar valdt, och här rådde en helt annan ton. Gästernas antal var ock vida mindre, bordet var blott dukadt för tjugofem personer. Man drack dock här som på alla andra ställen muntert om med hvarandra, och alla hade angenämt förutom af, för läsaren kända skäl, fröken Euphrosyne och hennes far.

Sedan middagen pågått en god stund, anmälde för värden, att kronolänsman Kronvall anländt och höll på gården.

Kapten Wowern steg genast upp och gick ut på trappan, der han träffade länsmannen.

— Välkommen, välkommen bror Kronvall, sade kaptenen hjertligt, stig upp, jag har några vänner till middagen, men detta bör väl ej hindra dig. Se så, intet krus utan in med dig, herrskapet på Helenefors har uteblifvit och sålunda stå kuvert lediga.

— Tack kära bror, sade länsmannen fryntligt, ehuru objuden är jag ej nödbedd, i all synnerhet som, det får jag upprigtigt bekänna, jag ej haft tid eller tillfälle att få någon middag.

— Du är ute i tjänsteresa kan jag tro, jag ser du har en fjerdingman med dig?

— Ja, det är mycket rackartyg, som sker här i orten, men om detta kunna vi talas vid sedan, nu

skall jag efter din vänliga inbjudan blott tänka på hvad min egen stoftshyddas tarfvar.

— Jag tror ej jag behöfver presentera dig för någon af mina gäster, alla äro dina bekanta, sade kaptenen, i det han sköt den lille, nästan klotrunde länsmannen in genom salsdörren. Se här min vän, sade han derpå, sedan länsmannen hastigt helsat, sätt dig här på den plats, som var ämnad åt baron Branner. Du får Stjerneflykt till granne. Se så min vän, se nu till, att du hastigt och lustigt åter fatt oss.

Och nog bjöd länsmannen till att efterkomma tillsägelsen. Det var rent af förvånande se, med hvilken aptit han expedierade den ene rätten efter den andre.

— Du måtte varit hungrig med besked, anmärkte disponenten Liljeberg.

— Något, var länsman Kronvalls lakoniska svar.

— Har du tid att dricka med en vän, frågade disponenten.

— Strax, svarade länsmannen och höjde sitt till brädden fyllda rödvinsglas, hvars innehåll i en handvändning flödade in i hans välfödda lekamen. Och strax derpå var han åter i färd med den för-svarliga köttportion, som låg på hans tallrik. Hans stora röda mustascher och uppstrukna hår lyste i den bländande dagern.

— Nå, nu kan jag ge mig någon ro, sade han om en stund, och få den angenäma sysslan att dricka med mina grannar — hur mår du, min käre Stjerneflykt?

— Hvarför skulle ej jag må bra, svarade denne.

— Trodde du var trött, du kom ju sent hem från en jagt, sade länsmannen, i det han klingade med grannen.

— Hur vet du, att jag varit på jagt; de läns-
männen de känna då allt.

— Jo jo så men, måste de det, nå, hade du
lyckan med dig?

— Åja, nog knäppte jag ett par andungar, men
lyckan var dock skälig. När jag skulle hem var
sjön så upprörd, att jag måste vänta tills efter mid-
natt, då det något mojnadt af.

— Nå, huru dags var du hemma?

— Så der vid tre-tiden tror jag det var.

— Såg du till några fler jägare bort omkring
vassarne vid Helenefors?

— Nej, det gjorde jag icke, men så der vid
elfva-tiden, då jag lägrade i en skogsdunge vid stranden
och väntade på lugnare väder, hörde jag ett skott,
men från hvem det kom, tog jag ingen notis om.

— Jaså, endast ett skott?

— Ja, jag hörde ej mer än ett.

— Hör du Stjerneflykt, hviskade länsmannen,
fröken Euphrosyne Bahnfeldt är bra vacker?

— Ja, visst är hon det.

— Men hvarför är hon så blek i dag?

— Dja, hvad vet jag, sjelf skyller hon på illamående.

— Du är nog ej så litet betagen i henne, är
det ej så, min käre Stjerneflykt?

— Dja, det kan jag ej neka till, hviskade denne
i länsmannens öra, men, han suckade, hopplöst.
Baron Branner har nog lagt beslag på denna strå-
lande uppenbarelse, min tro är, att det varit något upp-
gjordt dem emellan, redan innan han flyttade hit ned.

— Tror du det, sade länsmannen.

Nu började man ifrigt hviska borta vid motsatta
bordsändan, och hvar och en, som förnam denna
hviskning fick fasans drag i sitt anlete.

— Kan det vara möjligt, hörde jag rätt, kors

i Jesu namn, hvem säger det, hur vet ni det, hvem har berättat det, mördad, så hörde man det hviskas, och likt en löpeld fortplantade sig hviskningarne längs bordsidorna. Snart hade den nått dit der Euphrosyne satt — ett gällt skri genljöd genom salen, och med fasa sågo alla den sköna fröken falla afsvimmad ned.

Stjerneflykt, som satt i närheten var ögonblickligen invid, tog henne i sina armar och bar henne till ett af sidorummen. Flere af damerna, jemte majoren och doktor Hultqvist, skyndade efter.

Allmän uppståndelse rådde och rop efter friskt vatten.

Kapten Stjerneflykt lade den afsvimmade på en chaiselongue och öfverlemnade henne i doktors och damernas vård.

Länsman Kronvall slog honom på axeln.

— Nu har du gjort din skyldighet här, sade han i befällande ton, kom nu med mig, få vi talas litet vid om både ett och annat.

— Ja ja, men hvad har händt, man hviskade och pratade något hemskt omkring mig, men jag fattade det icke.

— Kom med, tillsade länsmannen strängt, der han stod omringad af en hel massa herrar och damer, som ifrigt ville veta, om allt det förfärliga man hörde var full sanning.

— Ja, visst är det sant, svarade länsmannen och skyndade ned för trapporna, derunder förande Stjerneflykt med sig.

De kommo in i kaptenens expeditjonsrum, der fjerdingssmannen satt.

— Men än en gång, bror Kronvall, säg mig, hvad har händt och hvad är det du vill mig, sade kaptenen häftigt.

— Jag vill ha några upplysningar af er, herr kapten.

— Herr kapten!?

— Ja, just herr kapten, detta är er titel. Så snart det rör den officiela tjensten, är det slut med brorskapet, det borde väl ni som f. d. officer och krigare ha fullt klart för er.

— Officiel tjenst, hvad vill ni mig i dylikt förhållande?

Länsman Kronvall reglade dörren och satte sig derpå vid skrifbordet och fick fatt i papper och penna och skref:

Polisförhørsprotokoll hållet å Skeberga den o. s. v.

— Vidhåller kapten Stjerneflykt, hvad han nyss till mig enskildt yttrat om sin varma känsla för fröken Euphrosyne Bahnfeldt, frågade han och be-traktade kaptenen med skarpa blickar.

— Hvad f-n är det här fråga om, ämnar ni föra till protokolls hvad jag deruppe yttrat, utbrast kaptenen harmset, under det hans läppar skälfdde och det ljusa haksågget och mustascherna darrade.

— Svara karl, rätt och slätt ja eller nej, röt länsmannen och slog handen i skrifbordet.

Tror ni jag är hitkommen för att skämta med er. Erkänner ni eller inte, tillade han.

— Ja, visst erkänner jag det.

Länsmannen antecknade, derpå såg han åter upp och blickade forskande på kaptenen.

— Vidhåller ni äfven, att ni var på jagt vid vassarne norr om Helenefors och att ni hemkom först vid tre-tiden i dag på morgonen.

— Ja, visst var det så, sade kaptenen frimodigt.

— Berätta litet utförligare om den der jagten, när ni gaf er hemifrån, vid hvilken tid ni sköt änderna, hvad ni gjorde i skogen o. s. v.

Kaptenen berättade ungefär detsamma, som han förut yttrat vid middagsbordet, dock nu enligt länsmannens önskan vida mera detaljeradt.

Länsmannen antecknade. Han skref ovanligt snabbt och om få minuter kunde han ånyo begynna förhöret.

— Vid elfva-tiden medan ni väntade på lugnare väder hörde ni ett skott, som ni tyckte från landsvägen, var det ej så?

— Jovisst.

— Ni har naturligtvis ej en aning om hvem som sköt?

Länsmannen fäste på kaptenen en genomträngande blick.

— Nej, huru kunde jag veta det, blef svaret.

— Ni såg under aftonen ingen jägare i terrängen?

— Nej.

— Ingen menskelig varelse?

— Nej.

— Men det finnes folk, som såg er.

— Kan ju vara möjligt herr kronobefallningsman, jag har ej jagat på olöflig mark, af vassarnes egare har jag öfverenskommit om jagträtt för mig.

— Här är minst af allt fråga om jagträttigheten. Ni vet kanske ej, att baron Branner blef mördad sent i går afton?

— Hvad i Herrans namn säger du . . . herr kronolänsmannen — mördad, utropade kaptenen bestört.

Länsmannen fäste på honom ånyo en genomborrande blick.

— Antagligen ej rätte man, mumlade han försig sjelf. Derpå öppnade han dörren och bad om ett samtal med kapten Wowern.

Denne inkom genast.

— Du torde vara god ursäkta, att jag så här utan vidare håller polisförhör å din expedition. Kaptenen här var på jagt i går afton, strax norr om Helenefors och kan sålunda gifva en och annan upplysning af värde. Haf godheten, kära bror hitförpassa genast major Bahnfeldts kusk, Andersson.

— Var han med på jagten, frågade kapten Wowern.

— Nej, men han skjutsade hem fröken Euprosyne från Helenefors.

Kapten Wowerns anlete uttryckte den största förvåning.

Om en kort stund inträdde, nästan förskrämd, kusken Andersson.

— Hur var ni klädd i går afton, frågade läns-
mannen kapten Stjerneflykt.

— I min grå jagtkostym.

— Med väska?

— Ja, med väska.

— Nå, min kära Andersson, sade länsmannen vändande sig till kusken, du såg ju i går afton vid elftva-tiden en karl stå vid väggkanten och stirra in i ekipaget, så der en kvarts mil från Helenefors.

— Ja, det gjorde jag, å det var väl ej något så märkligt i det?

— Kan du tycka, men jag kan ha andra åsigter, om den saken. Var han liten, medelstor eller lång den der karlen?

— Ja, det kan jag ej så noga säga, men lång var han inte.

— Hur stor var han, vid pass som jag?

— Nej, längre var han.

— Hur mycket längre?

— Åh, som kapten här.

— Jaså, som kapten.

— Hur var han klädd?

— Jaa, det är inte så godt att säga, det var mörkt i går qväll, men just vid den der tiden började molnen något dela sig, så man såg temligen en stund; nu drar jag mig till minnes, att han var gråklädd, rocken var kort.

— Hade han väska på ryggen?

— Ja, det hade han och ljusskägig var han.

— Hade han något i handen?

— Dja, det tror jag han hade.

— En käpp kanske?

— Kanske det, men då höll han den som om den varit en bössa.

— Håll den här käppen så, som den der karlen höll det han hade i handen!

Kusken tog käppen och höll den alldeles så, som en jägare brukar hålla sitt skjutvapen, då han spejar efter villebråd.

— Kort efter det ni sett den der karlen, lemnade er baron Branner och en kort stund derpå hörde ni ett skott?

— Ja, så var det, menade kusken, som sedan berättade, att han på sin frökens befallning vändt och derpå vidare allt det, läsaren förut känner om hennes nattliga färd.

Länsmannen såg åter forskande på kapten Stjerneflykt och skakade på hufvudet.

— Vet ni, om fröken Euphrosyne såg den der karlen, sporde länsmannen.

— Ja, det gjorde hon och då blef hon rädd, svarade kusken, hvilken derpå fick afträda.

Länsmannen tillsade kapten Stjerneflykt, att ej lemna rummet och gick derpå ut. I förstugan omkringades han af en mängd middagsgäster, som ville veta ett och annat om det gräsliga mordet.

— Har inte tid, senare, sade länsmannen, hvilken derpå uppsökte major Bahnfeldt och frågade, om hans dotters tillstånd medgaf ett par minuters samtal, naturligtvis i hennes fars närvaro.

Majoren svarade sorgsen, att hans dotter nu var vid full sans och trodde, att det kunde låta sig göra.

Derpå följdes de båda herrarne till det rum, der deltagande väninnor omgäfvö den chaiselongue, å hvilken Euphrosyne hvilade.

Till allas bestörtning måste rummet utrymmas, en manöver, som naturligtvis gaf anledning till alla handa de befängdaste gissningar.

— Ursäkta min bästa fröken, att jag så här i lagens namn måste bedja få ett par frågor besvarade.

— Af mig, utbrast Euphrosyne, förskräckt.

— För all del, var lugn bästa fröken, jag kommer ej att fråga något ogrannlaga, och nu rakt på saken.

— Ni såg ju en karl invid vägen i går afton, när ni reste hem?

— Ja, ja, och jag ryste till, jag visste då ej hvarför.

— Var mannen kort, lång eller medelstor?

— Han var medelstor, vill jag minnas.

— Ljusskägig?

— Ja, det tror jag.

— Hade väska på ryggen?

— Ja, han hade en rem öfver ena axeln.

— Var han gråklädd?

— Ja.

— Hade kort rock?

— Ja.

— Bar något i handen?

— Ja.

— Bar det som en bössa?

— Ja.

— Var han vid kapten Stjerneflykts längd och figur?

— Dja, så der som han var han växt.

— Men det var ej han?

— Nej, för all del, inte kunde det vara han.

Sedan frågade länsmannen om ett och annat, som derefter passerade och hvilket läsaren känner.

— Han är ju mördad, är det sanning, frågade Euphrosyne, ännu med fasans drag i sitt sköna anlete.

— Ja, det är sanning, sade länsmannen och drog dervid en djup suck, under det han deltagande betraktade den frågande.

— Skjuten, hviskade Euphrosyne.

— Ja, skjuten.

— Och jag, som hörde skottet och reste två gånger förbi hans lik. Kanske han då ännu icke var död.

— Jag hoppas, att han ej kände någon nämnvärd plåga. Projektilerna voro gröfre hagel och ett af dessa genomträngde hjertat, svarade länsmannen, som derpå bjöd ett vänligt farväl och begaf sig åter till expeditjonsrummet.

— Herr kapten, sade han lugnt till den der sittande Stjerneflykt, jag häktar er icke, men som ni sjelf hör är det så mycket graverande mot eder, att ni af mig måste, intill dess den här saken blir mera utredd, ställas under polisbevakning, men ingalunda vill jag därför påstå, att ni är mördaren, men min skyldighet är att handla som jag gör. Lagen må ni klandra, om ni så vill, men icke mig.

— Jaså, jag är starkt misstänkt, skall snart anklagas för mord, för nesligt lönmord, utbrast kaptenen, men vid himmelens Gud, vid allt hvad heligt är svär jag, att allt är ett misstag, att jag till det, som lägges mig till last är lika oskyldig som det barn, som föddes i natt!

— Må så vara, jag önskar tro det, men det blir som jag sagt. Fjerdingsman Persson, han vände sig till denne, följer nu direkt från detta rum i kaptenens eget åkdon honom hem till Strömbacka och der håller han uppsigt öfver honom och hans förehafvanden, ända tills jag annorlunda förordnar; farväl!

Under det allt detta passerade, var det en grufelig uppståndelse i husets båda våningar. Man hade ännu icke hunnit till desserten, champagne-glasen stodo tomma och ingen tänkte hvarken på dem eller de framsatta buteljerna. Alla hade vid Euphrosynes svimning rusat upp från bordet och derpå vidtog en allmän villervalla.

Den ende, som tog saken någorlunda lugnt var häradshöfding Gullstrand. Ett mord, sade han, det är ju alltid något förfärligt, och ej förundrar jag mig öfver all den här uppståndelsen, i all synnerhet, som den mördade var af hög samhällsställning och i vänskapligt umgänge med alla dem, som här äro närvarande, men vi gamla erfarna jurister ha af sådana här morddramer blifvit så förhärdade, att på oss biter snart sagdt ingenting, och derfor vänder jag åter till bords och tager mig en bit af den här charmanta tårtan och blanc-mangeren och derpå ett glas af bästa sort, och är det någon, som vill göra mig ett nöje med sitt sällskap, så vore jag tacksam.

Men det var endast ett par af de yngre juristerna, som gjorde sin principal sällskap, under det de försökte se ogenerade ut.

Häradshöfdingen kallade till sig Elvira och bjöd henne smaka på den delikata efterrätten, men nervös och förgråten, som hon var, hade hon ingen vidare aptit. Så försökte han med jägmästaren, men när ej Elvira ville smaka något, försvann matlusten äfven hos denne.

— Sågo ni den filuren Kronvall, sade härads-
höfdingen till sin omgifning, sågo ni hur han åt?
Här är ingen tid att förlora, tänkte han, och så ex-
pedierade han den ena rätten efter den andra och
satte dertill i sig sammanlagdt minst en butelj vin.
De länsmännen, de försmå ej Guds gåfvorna, de!
Hvem tusan var det, som berättade all den här hisk-
ligheten, ej var det fjerdingssmannen?

— Nej, för all del, svarade v. häradshöfdingen,
jag har sport, att en karl från Heleneforshället kom-
mit in i köket och der berättat den fasansfulla till-
dragelsen och derpå transporterades nyheten af en
uppapperska till någon af bordsällskapet.

Flere herrar frågade häradshöfdingen ifrigt om
hans åsigt i den här saken.

— Åsigt, svarade häradshöfdingen, jag har ingen
åsigt förr än vid blifvande ransakning. Fråga Kron-
vall om hans åsigt, men inte mig!

— När balen var slut hemma hos mig, inföll
disponenten å Strömbacka, som promenerat i när-
heten, sade jag till min hustru: du skall få se, att
här snart sker ett drama, något förfärligt. Det här
att tre personer äro pin förtjusta i en och samma
unga dam, det kan aldrig sluta väl.

— Hvad f-n säger du bror, röt häradshöfdingen,
du misstänker väl icke Mac Linsley eller Stjerneflykt?

— Jag säger ej mer än hvad jag sagt, svarade
disponenten.

— Dja, det är bäst att låta bli det, sade hä-
radshöfdingen allvarligt och steg upp från bordet
och slog sig i ett angränsande rum ned i en soffa.

— Ja, nu under allt detta kolorum, sade han,
sedan han fått det riktigt beqvämt, skulle det vara
vermost få sig en kopp kaffe — hör hon lilla vännen
der, hemma här på stället tror jag, var god gif oss

på det här bordet litet kaffe, konjak och några cigarrer!

Det begärda framkom, vida hastigare än härads-höfdingen, under för handen varande omständigheter, då värdfolket ansåg som sin uppgift att trösta och lugna alla dem, som deraf hade behof, hade väntat sig.

— Drick ni mina herrar, bad härads-höfdingen de närstående, kaffe och konjak, och i all synnerhet en god cigarr inverkar lugnande, det har jag mången gång erfarit.

Några af de manliga gästerna läto sig det fram-satta väl smaka. Elvira inträdde.

— Sätt dig här vid min sida, pullan lilla, bad fadren godmodigt, just så här ja, nu kan du vara lugn, — hur står det till med mamma?

— Åjo, hon är rätt lugn nu, svarade Elvira.

— Men hvad tusan gör Kronvall så länge med Stjerneflykt hos sig der nere på expeditionen, han måtte väl ej misstänka honom?

— Då tycker jag han kunde ha större skäl misstänka den andre öfverlevande älskaren, inföll en af herrarne.

— Menar du med den andre mr Mac Linsley, frågade jägmästaren.

— Jag säger som disponenten, jag säger ingen-ting, fick Elgengren till svar.

— Inte tror jag, sade jägmästaren häftigt, att Stjerneflykt har någon del i mordet och vida mindre Mac Linsley. Var god gör ej sådana insinuationer, det ber jag dig. Jag känner Mac Linsley jag, och det vet jag, att lönmördare är han icke och kan aldrig bli, hvarken sjelf eller genom annan. I öppen ärlig strid har han med heder kämpat på månget slagfält, och är det fråga om duell, ja, då är han än i dag färdig försvara sin ära. Insinuerar du något

sådant om honom en gång till, får du med mig att göra.

— Det är krut i den der, hviskade härads höfdingen i sin dotters öra.

— Hör du jägmästare, sade han derpå, sätt dig här invid Elvira, den ynnesten har du nu ärligt förtjenat.

Och ingen må tro, att jägmästaren var sen efterkomma tillsägelsen.

En af middagsgästerna rusade nu upp för trappan och in i rummet.

— Stjerneflykt är häktad för mordet, utropade denne med fasans drag i sitt ansigte.

— Stjerneflykt, utropade alla bestörta.

— Stjerneflykt, utropade äfven härads höfdingen och for upp som en raket. Nej, nu måste jag höra deltaljer.

Ropet att Stjerneflykt var häktad hördes in i förmaket, der det åstadkom än värre ångest och förtviflan, än det första förfärliga budskapet.

Brukspatronessan å Strömbacka, en af hennes döttrar och fröken von Strahl svimmade och en äldre och en yngre dam fingo konvulsioner.

Doktor Hultqvist, som ända tills nu varit syssel-satt med fröken Bahnhoft, fick ett grundligt göra. Genomskärande hördes hans gälla stämma kom-mendera: hit med friskt vatten och upp med klädningslifven, upp med fönstren!

Midt under all denna nya uppståndelse uppkom länsman Kronvall.

— Se der ha vi karl'n, ropade härads höfdingen, hörde jag rätt eller hur är det, har ni häktat kapten Stjerneflykt?

— Nej, häktad är han inte, svarade länsmanen, men tills saken blir bättre utredd stäld under polis-uppsigt.

— Kom med mig hit in, får jag höra hur allt det här hänger ihop.

Han förde länsmannen till det förutnämnda rummet, der, stumma af förvåning, Elvira och jägmästaren ännu sutto.

Häradshöfdingen intog sin gamla plats, bjöd länsmannen en stol och serverade honom kaffe.

— Tag er nu en konjak och berätta derpå ett och annat om de här sorgliga förhållandena, bad domaren i orten.

Länsmannen smackade med läpparne och tände derpå helt säfligt en cigarr och berättade:

— Vid ett-tiden i dag kom en karl från Helenefors och anmälde, att baron Branner i natt blifvit mördad. Jag tog med mig fjerdingsman Persson, som bor strax invid, och så följde vi med mannen till Ekudden, der han lagt till med sin båt. Cirka en kvarts mil från Helenefors funno vi en skara af godsets underlydande stående omkring sin husbondes lik. Ingen hade i väntan på min ankomst rört vid detta. Liket låg under några buskar och hade ej förr än vid elfva-tiden på förmiddagen blifvit upptäckt. Jag uppknäpte den dödes kläder och fann honom träffad i bröstet af fyra, som det tycktes, gröfre hagel, af hvilket ett hade inträngt i hjertat och troligen förorsakat en ögonblicklig död. Helt ringa blod hade flutit. Jag föranstaltade om likets framforsling. Framme å gården hörde jag af den dödes förtviflade syster, att fröken Bahnfeldt varit der under gårdagen, att hennes far majoren låtit hemta henne med hästar och att när hon reste, hade baronen gjort henne sällskap. Fröken Branner och den aflidnes barn hade kort efter afresan begifvit sig till sängs, och ingen å hela gården hade en aning om, att baronen ej var hemkommen förrän på morgonen, då man

fann hans sängplats orörd. Fröken Branner hade tyckt förhållandet märkligt, men det ingaf henne ingen egentlig oro, enär hon tänkte, att hennes bror gjort fröken Bahnfeldt med hvilken, detta kan jag i parentes säga, han skulle i de närmaste dagarne ingå trolöfning, sällskap till hennes hem, der qvarstannat öfver natten och derifrån öfver sjön i rätt tid ämnade återvända, för att hemta systemen till middagsbjudningen här.

— Men Stjerneflykt, Stjerneflykt, frågade häradshöfdingen häftigt.

— Han har, svarade länsmannen, i skymningen varit synlig i trakten vid vassarne, i närheten af mordplatsen, medhafvande bössa och varit iförd en grå kostym. Major Bahnfeldts kusk intygar, att han helt nära denna plats sett en gråklädd person vid Stjerneflykts längd och utseende från landsvägskanten speja in i droskan. Denne man hade i handen något, som liknade ett jagtgevär. Baronens hade, efter det denne person visat sig, ännu ett kort stycke medföljt, derefter hade han sagt farväl, hoppat af åkdonet och kort derefter hördes ett skott.

Fröken Bahnfeldts uppgifter öfverensstämma med kuskens.

När härtill kommer, att, enligt Stjerneflykts egen uppgift, han öfver sjön anlände till sitt hem först vid tre-tiden och att han var och är förälskad i fröken Bahnfeldt, så synas ju graverande omständigheter mot honom verkliga föreligga, men för enskild del tror jag dock ej, att han är gerningsmannen.

— Har ni ej misstankar mot någon annan, frågade häradshöfdingen.

— Jag kan nog föreställa mig, hvem herr häradshöfdingen menar, sade länsmannen hviskande, men något i den vägen har jag på den här korta

tiden ej kunnat utspana. Jag tror, att ehuru mycket talar mot kapten Stjerneflykt, vi nu ej kunna ana mördaren. Baronens tycks, efter hvad jag hört, haft en stor böjelse för könet och med anledning häraf kan man misstänka, att han haft något äfventyr, som nu blifvit nämnadt.

— Hade baronen penningar på sig, frågade härads höfdingen.

— Vid anträffandet föga, några få kronor silfvermynt i portmonnäen och ett par mindre sedlar i plånboken.

— Har ni hört om han föregående afton haft mera mynt på sig?

— Icke ännu med bestämdhet, men rättaren på Helenefors har för sig, att han skulle haft en hel mängd i silfver och närmare ett par hundra kronor i sedlar i plånboken.

Under det länsmanen berättade allt detta, rådde fortfarande en stor uppståndelse. Så godt som alla menade, att Stjerneflykt var oskyldig och länsmanen fick uppbära många hårda ord för sin djerfhet att på lösa antaganden häkta en så aktningvärd och omtyckt man.

— Jag vet hvad jag gör, och lägg ni er ej i mina åtgöranden, sade länsmanen argt.

När disponenten på Strömbacka och hans fru, som snart nog återhemtat sig, förnummo, att deras vän Stjerneflykt var stäld under polisuppsigt och att han i sällskap med fjerdingssmanen genast skulle till hemmet afresa, ville de göra sällskap. De voro sålunda de första, som bröto laget.

Strax derefter sade major Bahnfeldt med dotter ett sorgset farväl och afreste i sällskap med länsmanen. Euphrosyne, ehuru ännu matt, ville ovilkorligen till Helenefors, majoren ville ej lemna sin

dotter och länsmannen ville dit för fortsatt ransakning.

Glädjen och friden bland det nyss så muntra middagsällskapet var ohjelpigt förstörd. Den ene efter den andre af gästerna sade farväl och snart var det tomt och ödsligt å det vackra Skeberga, der nu blott egaren, kapten Wowern, och hans fru gingo upp och ned i de tomma gemaken och grämde sig öfver det skedda mordet och den misslyckade middagsbjudningen.

X kap.

Sorg och klagan Länsmän Kronvall i tjensteutöfning.

När de resande närmade sig Helenefors, fingo Euphrosyne och kusen för länsmannen redogöra för den plats, der baron Branner föregående dags afton lemnat åkdonet.

Blott tre hundra alnar derifrån hade man funnit hans döda kropp. Der stod ännu en skara män och qvinnor och resonnerade om mordet.

Majoren och hans dotter lemnade snart den hemska platsen. Länsmannen började bland folket ifrigt spörja om den gråklädde mannen, som uppehållit sig i trakten föregående afton och kanske äfven hela dagen och dagarne förut.

Men ingen af de närvarande hade sett någon så kostymerad man, utom ett par närboende, hvilka sett en jägare nere vid vassarne.

Länsmannen tog sedan alla med sig och började leta efter något möjligen bortkastadt vapen, någon del af förladdningen m. m. Men allt utan resultat.

Euphrosynes och hennes fars besök å Helenefors var det sorgligaste, man gerna kan tänka sig. Fröken Branner var tröstlös och äfven utom sig af harm öfver flyttningen hit till orten, der, som hon sade, hennes bror så snart skulle finna en den hätskaste ovän, en ovän, som traktade efter hans lif och nu äfven lyckats i sin föresats.

Gråtande i hennes armar förklarade Euphrosyne, att hennes häftiga beskyllningar mot grannen på

andra sidan sjön helt visst voro ogrundade och att enligt hennes uppfattning äfven den person var oskyldig, hvilken man nu misstänkte.

— Hvem misstänkes, utbrast fröken Branner.

— Kapten Stjerneflykt, svarade Euphrosyne.

— Det är osanning, lögn och förtal, snyftade fröken Branner. Ingen utom äfventyraren derborta, han, som nyss slagit min bror, han, som utmanat honom, ingen annan än han är gerningsmannen!

— Kära Amelie, du får ej vara så hätsk och ersonlig, äfven om man misstänker, får man ej i en sådan här sak därför påstå något med sådan bestämdhet.

— Nå, så i herrans namn låt oss nu, för en stund åtminstone, ej vidare tala om bofven, utbrast fröken Amelie. Ack Euphrosyne, huru annorlunda var ej allt i går afton, tänk under supén, då barnen voro med, tänk huru hjertligt han då drack deras nya mammas skål, -- och, nu är han mördad, mördad!

Fröken Branners förtviflan var gränslös.

— Har du sett liket, utbrast hon, sedan hon något lugnat sig.

— Nej, sade Euphrosyne.

— Du kan knappast föreställa dig hur fridfullt han ligger, läpparne le, han synes i dödsminuten varit så lycklig, han dog med tanken på dig!

Nu brast äfven Euphrosyne ut i förtviflan.

Fröken Branner drog henne med sig. De gingo utför andra våningens trappa ned till kontoret.

Der låg den döde baronen, ännu iförd samma dräkt, han aftonen förut burit.

— Länsman Kronvall har tillsagt, att man ej skall röra något vid honom, sade fröken Amelie snyftande.

— Var det ej sant jag sade, tillade hon, se huru fridfullt han ligger. Alldeles som om han somnat in i en ljuflig dröm!

Euphrosyne såg oafvändt på de bleka, in i döden ännu så vackra, leende dragen. Hon kände som till bön händerna samman.

— Till din död, sade hon för sig sjelf, är jag måhända ofrivilligt skuld. Nu inför dödens majestät, inför griften, erkänner jag, att jag ej handlat redligt. I fyra år har du älskat mig, deraf ett medan du ännu var i äktenskap förenad med den qvinna, från hvilken du skildes. Jag stötte icke bort dig. Nu först invid griften kommer ångern — o Herre, hjälp mig i min förtviflan!

Men ej kan detta mord härleda sig af hämd för skilsmessan? Nej, nej, här är nog annat, som är skulden. Ack, nu minnes jag, huru du en gång yttrat: det är något som jag mycket, mycket ångrar, men ingen ånger kan godtgöra det felet. Du syftade då ej på din fränskilda maka, nej, här var något annat. Hvad var det?

Var det för det der felet, du nu måste dö för mördarehand?

Så talade för sig sjelf under tåreströmmar den förtviflade flickan.

Om en stund voro de båda damerna åter i andra våningen. Här mötte dem barnen.

Euphrosyne drog dem intill sig. Gossen förstod allt det förfärliga, som tilldragit sig; han var förgråten och det var äfven lilla Elsa, ehuru hon ej så mycket kunde fatta som hon grät därför, att de andra gräto.

— Nu kan du aldrig bli vår nya mamma, sade Johnny, der han stod i Euphrosynes knä och famnade hennes hals.

— Nej aldrig, aldrig, men jag skall för er, ni föräldralösa små, ändock göra allt hvad jag kan, sade Euphrosyne och smekte gossens lockar.

— Men tant, hvarför skulle de mörda pappa, har den der svarte derborta, han, som pappa varså ond på, gjort det?

— Nej, lille Johnny, det har han bestämdt icke, du skall ej tro sådant.

-- Men så säga de här.

— Det är därför, att de ej veta bättre.

— Tant mins du i går, huru glada vi voro alla, alla, mins du, att jag frågade hvad det var för skilnad mellan döden och evigheten. Nu förstår Johnny det, pappa som ligger dernere han är döden, men hans ande har gått till evigheten.

— Ja, så är det Johnny lille.

— Tant, evigheten ligger den bortom stjernorna?

— Ja, der är himmelen.

— Då skall Johnny hvarje qväll se upp mot stjernorna, ty han vet, att der bor pappa.

— Och der har han englar omkring sig, är det ej så tant Euphrosyne?

-- Jo, så är det mitt barn.

— Nog kan tant bi mi mamma, fast pappa ä dö, sade lilla Elsa, der hon stod bredvid.

Elsa vill innen annan mamma ha, tillade barnet.

— Om din slägt tillåter, så vill jag gerna för dig bli i moders ställe, sade Euphrosyne.

— Skall tant bli mamma för Elsa, så skall hon bli det för Johnny med, sade gossen och sökte torka bort sina tårar.

Med läsarens säkerligen benägna tillåtelse skildra vi ej vidare allt det upprörande, som denna eftermiddag tilldrog sig i sorgehuset. Vi kunna dock ej undgå nämna, att majoren och hans dotter beslöto kvarstanna öfver natten och att majoren innan man gick till hvila sjelf läste en bön, i hvilken han bad

Gud skydda de sörjande, de oskyldiga barn, som nu stodo utan föräldraskydd och nämde äfven ett och annat om, huru outransaktliga Herrans vägar äro. Vi kunna ej alltid fatta hans mening, men alla böra vi vara undergifna hans bud och hafva ett försonligt sinnelag.

Och derpå läste Euphrosyne ett kapitel ur den heliga skrift och ett par psalmer om död och förgänglighet.

Följande förmiddag reste far och dotter åter till hemmet.

* * *

Länsman Kronvall hade äfven varit öfver natten på Helenefors. Han hade utspanat att sent föregående afton en kringstrykande mansperson af medelstorlek och iförd gråa kläder varit på en af egendomens utgårdar och der sport ett och annat om baronen och hans nuvarande lefnadsförhållanden.

Tidigt var länsmannen ute med skjuts från Helenefors och fick i den nämnde utgård bekräftelse på hvad ryktet förmält. Han antecknade noga mannens utseende, hvad han sagt m. m. Han fortsatte derefter vägen söderut och var inne på nästan hvarje ställe invid och sporde efter mannen. I de flesta af gårdarne och stugorna, hade man ej alls observerat mannen, men på ett och annat ställe hade han varit inne och sport om baronen. Han hade sagt sig vara dels målargesäll, dels garfveriarbetare, guldsmed, tunnbindare m. m. samt att han var på väg att söka arbete vid den pågående jernvägsbyggnaden. Sin hemort hade han uppgifvit vara dels Göteborg, dels Jönköping, Vexjö, Malmö och Norrköping. Länsmannen frågade då alltid, om han ej nämt Stockholm, men det kunde ingen påminna sig.

På ett ställe hade främlingen frågat, om någon kände till att baron Branner skulle gifta om sig.

— Hvad svarade ni, frågade länsmannen.

— Åh, jag svarade, sade hustrun på stället, att jag för några dagar sedan var i en af handlingsbodarne i Mellsjö, och der sa' di, att nu skall det väl bli gifte utaf mellan fröken på Ekudden och baron på andra sidan, ty nu är di tillsammans hvar-enda dag och hon är ofta när honom på Helenefors. Och så sade ett qvinfolk under Ekudden, att det der ha di gjort opp med sej sjelfva i Stockholm och det var på det viset, som baron kom att flytta hit ned och köpa Helenefors.

— Hvad svarade mannen, frågade länsmannen.

— Jo, jo, det kan allt hända, att di vånglat i hop'et så der, men det kan äfven hända, att innan det blir allvar å, det kommer litet smulk i vällingen.

— Sade han intet vidare, sporde länsmannen.

— Neej, det gjorde han inte, det jag kan minnas, han bad om litet mjölk och sill och potatis, och det fick han, och se'n han hade ätit, så fråga' han, hvad det kostade, men jæg sa', att det der just ej var något att ta betalning för, och se'n sa' han tack och så gick han.

Cirka tre mil från Helenefors steg länsmannen in i en salubod. Han var godt bekant med handlanden och helsade derfor vänligt på denne, som genast frågade om det var sant, att baronen på Helenefors blifvit mördad.

Länsmannen bejakade frågan och sporde, om ej någon gråklädd, medelstor man med en skinnväska på ryggen torsdagen eller fredagen förra veckan varit inne i boden.

— Ja, sade handlanden, det der är ej så godt att svara på, här stryker så mycket folk ut efter

vägarne nu för tiden och har gjort allt sedan jernvägsarbetena började — men låt mig tänka efter litet -- handlanden tog sig för pannan och funderade en stund.

Derpå frågade han hastigt sin bodbetjent: var, ej på torsdag förmiddag en medelstor gråklädd karl med skinnväska på ryggen här och köpte en pistol?

— Hm, hm, mumlade länsmannen förnöjdt.

— Joo, svarade bodbetjenten, i toisdags förmiddag var det.

— Jaha, nu kommer jag rätt ihåg det, sade handlanden.

— Ha ni flere af den sortens pistoler, frågade länsmannen.

— Ja, för all del, jag har ett helt litet lager. Se, allt sedan jernvägsarbetena började, vill litet hvar af bönderna här i trakten ha sig ett skjutvapen.

Han framtog några pistoler och visade dem.

— Hvad kosta de der stycket?

— Åh, de äro billiga, endast två kronor.

— Och det betalade han utan prut?

— Ja, det gjorde han.

— Och så köpte han ammunition, förmodar jag.

— Ja, visst gjorde han det.

— Köpte han hagel eller kulor?

— Han köpte varghagel, eller var det inte så, sade handlanden vändande sig till biträdet.

— Jo, för sex skilling varghagel var det, svarade denne.

— Nå, pratade ej den der mannen om något vidare?

— Nej, det tror jag inte, han köpte en butelj öl, den drack han ur och så stoppade han pistolen och ammunitionen i fickan och så gick han.

— Och allt detta, ni nu berättat för mig, kunnen I båda efter aflagd ed inför rätten vittna?

— Ja, för all del svarade både handlanden och hans biträde.

— Tack för upplysningarne, sade länsmannen fryntligt och derpå sade han farväl och reste sina färde, men ej vidare söderut utan åter mot Helenefors. Dit framkommen bad han rättsaren hopsamla så mycket folk, han i hast kunde få fatt på. En timma derefter var en ej obetydlig skara män, kvinnor och barn samlad och under länsmannens ledning vidtog vid framkomsten till mordplatsen ånyo ett ifrigt letande efter en möjligen der bortkastad pistol eller ammunition. Allt var dock förgäfvat.

Öfver Ekudden anlände länsmannen sent på qvällen till sitt hem, hvarifrån han genast sände bud till Strömbacka till derstädes vistande fjerdingsmannen Persson, att kapten Stjerneflykt ej vidare skulle stå under polisuppsigt och att fjerdingsmannen sålunda genast, sedan han detta kaptenen delgifvit, kunde begifva sig till sitt hem.

XI kap.

Länsman Kronvalls knipslughet. Oro i Mellsjö.

Redan i dagningen följande morgon var länsman Kronvall på benen. Tvenne fjerdingmän väntade å kontoret.

— Nu gäller det handla raskt, sadelänsmannen fryntligt och satte Persson och den andre fjerdingkarlen in i situationen. Mördaren har nog icke vändt åter den väg, han kommit, det tror jag vi med säkerhet kunna antaga. Han har gifvit sig af åt vester, norr eller österut. Åt alla dessa håll ha vi vägar. Ni Persson reser på spaning norrut och ni Jonsson vesterut. Jag sjelf slår in på den östra vägen. Vi kunna godt tänka oss, att karlen under natten gått en tre å fyra mil innan han observerats. Före fem å sex-tiden äro ej människor vakna. För att skaffa sig föda har han alltid varit synlig någonstädes, men sedan är det troligt, att han under hela söndagen och kanske äfven i går hållit sig dold. Men i dag är han på benen, det kan man vara viss om. Få ni spaning, så tag skjuts när edra hästar tröttna och uppmana kronobetjeningen i orterna, och alla människor förresten, att de gripa karlen. Se här är penningar till skjuts, budskickning m. m.

Och nu mor, tillade han, vändande sig till sin hustru, litet mat har du väl att ge oss och, vändande sig till karlarne, så fort vi ätit vårt mål, så iväg.

Länsmannen var, oaktadt sin korpulens, känd som en mycket rask och oförtruten polisman. Flere

gångar hade han vid häktande tagit väldiga nappatag med vilda sällar, hvilka inom hans distrikt begått brott.

Sedan han sagt farväl till sin hustru och gifvit fjerdingmännen och den hemmavarande skrifvaren ytterligare förmaningar och order, begaf han sig i väg.

En handfast och pålitlig dräng medföljde.

Under de tre första milen sökte länsmannen ej erhålla någon kunskap om baron Branners mördare, men sedan han tillryggalagt nämde väglängd, började han ifrigt sina tidiga morgonbesök i husen invid landsvägen och verkligen kom han rätt snart till ett ställe, der en gråklädd karl föregående dags morgon varit inne och köpt lifsförnödenheter, hvilka han dels förtärt på stället och dels nedlagt i en öfver ryggen buren rensel eller väska. Karlen uppgafs ha varit ljuslagd och medelstor. Länsmannen gjorde en hel del frågor och sade sedan hastigt farväl och så satte han sig åter i åkdonet och befallde drängen att allt hvad tygen höllo köra till närmaste gästgifvaregård.

— Det är, sade länsmannen fryntligt, en listig kanalje den der, han vill åt Norge, men just därför valde han den väg man minst kunde ana, men gamle Kronvall är listigare än du, din junker.

Vid gästgifvaregården tillstötte en från söder norrut gående väg. Här var således en vägknut. Inne å gården fick länsmannen reda på, att cirka tre timmar förut kommit till stället en karl med lika utseende och klädsel som den efterspanade. Han hade begärt skjuts till närmaste norrut belägna gästgifvaregård.

— Fick han, röt länsmannen.

— Ja, visst fick han, blef svaret.

— Ni har ej rättighet att skjutsa strykare, röt länsmannen.

— Ååh, när di påstå, att di blott ä' ute för sitt nöjes skull, turister di kallas, och di visa, att di ha godt om pengar, så får en väl skjutsa dem så väl som andra.

— Hit med dagboken, sade länsmannen argt.

Han ögnade hastigt i bladen och pekade med fingret på den sista namnteckningen.

— Det var väl den här göken?

— Ja, det var det, svarade folket.

Länsmannen läste: turisten Klas Petterson, Malmö.

— Köpte han något här?

— Han åt, svarade gästgifvaren, en tre, fyra ägg, tog sig ett par supar, drack öl och tog med sig i väskan en butelj bränvin, men allt betalte han mycket reelt.

— Frågade han om något, sade länsmannen.

— Ja, han frågade, om vi hört något om ett mord i Mellsjö-trakten, men som vi intet sport, så var det sedan vi, som frågade honom.

— Hvad svarade han?

— Jo, han sa, att när han gick der i trakten i går, så hörde han di pratade om, att någon af herarne dernere blifvit skjuten af en jernvägsarbetare.

Utkommen på gården frågade länsmannen drängen, om han trodde att »Dockan» förmådde ännu i ett sträck springa till närmaste gästgifvaregård.

Drängen svarade, att märren ännu var godt i tagena, och efter denna hans upplysning bar det åter hastigt i väg.

Framkomna till gästgifvaregården erhöilo de resande kunskap om, att samme person der erhållit skjuts.

Här begärde äfven länsmannen skjuts. Till sin förargelse erhöil han svaret: om en timma.

— Nej, genast skall det vara, röt länsmannen, jag är länsman Kronvall, på jagt efter en mördare.

Denna upplysning hjälpte upp saken så betydligt, att efter en kort stund en god häst från en af granngårdarne stod framför dörren.

— Nu sköter ni väl om min häst tills jag återkommer, befalde länsmannen gästgivaren, och så spändes »Dockan» från åkdonet och den andre hästen fick hennes plats.

— Låt det gå raskt, en mördare skall gripas, sade länsmannen till körsvennen.

Det var en bra kamp man fått och väglaget var utmärkt.

På en timma hade man tillryggalagt den en och en fjerdedels mil långa vägen mellan de båda gästgivaregårdarne.

Vid den gästgivaregård, man nu kom till, var äfven en vägknut. Här hade mördaren ej beställt skjuts. Han hade sagt, att han nu ville till fots fortsätta färden längs landsvägen norrut. En så herrlig trakt, som den jag nu kommer till bör man beskåda under vandring, hade han tillagt.

Kronolänsmannen i denna ort bodde endast några hundra alnar från gästgivaregården.

Länsman Kronvall begaf sig genast till denne, fann honom hemma och satte honom in i förhållandena.

— Karlen vill åt Norge, det är jag viss på, sade länsman Kronvall. Det är sålunda på vägen vesterut vi böra knipa honom; men man bör dock aldrig vara för säker. Vill du speja vägen norrut, så spejar jag österut, om en timma träffas vi vid gästgivaregården och under tiden bör så mycket folk som möjligt vara samladt. Min tro är, att mördaren gått ett helt kort stycke på vägen norrut men sedan tagit in i skogen och der spiset och druckit af medhafda förråd, och vid den här tiden slagit sig i lugn och ro. Men snart är han i farten igen, nu icke längs landsvägen

utan rakt genom skogen, derunder så mycket som möjligt följande stigarne.

De båda länsmännen skildes, och en timma derefter träffades de, som sagdt var, vid gästgifvaregården.

Ingen af dem hade, på de vägar de undersökt, spårat mannen.

Biträdet hos länsmanen i orten hade i hast fått tillsammans ett tjugotal karlar, beväpnade med bastanta störar eller andra tillhyggen. Visserligen hade något hvar brådt med rågbergningen, men när det spordes, att det var fråga om att gripa en mördare, så ville ingen undandraga sig.

Länsman Kronvall tog sin embetsbroder något afsides och sade honom att mördaren innehade pistol, men lyckligtvis en enpipig. Med denna har han dock, som det tyckes, ögonblickligen dödat baron Branner på Helenefors. Vi böra icke yttra något till folket om, att han innehar skjutvapen.

Hastigt uppgjorde de båda länsmännen operationsplanen. För säkerhets skull sändes tre man norrut och likaledes tre man söderut, med befallning att draga till sig folk och med dem en mil bortåt, hvar det lämpligast kunde passa sig, söka uppfånga mördaren.

Sedan dessa detacherade styrkor aftågat, hade de båda länsmännen till sitt förfogande fjorton man förutom de sjelfva, länsmansbiträdet samt kronolänsman Kronvalls dräng.

Medels vagnar från gästgifvaregården och de närbelägna gårdarne, reste hufvudstyrkan raskt af på vägen vesterut till en cirka en mil bort belägen bro. Framkomna sändes hästar och vagnar ett stycke längre bort.

— Här måste han fram, menadelänsmanen i orten.

— Men kan han ej i båt komma öfver, sade länsman Kronvall.

— Fins ingen eka eller båt på en kvarts mils afstånd åt någotdera hållet, svarade embetsbrodern.

— Charmant, nu knipa vi honom fram på eftermiddagen eller kanske möjligen först framåt skymningen, sade länsman Kronvall med segervisshet.

— Men tänk om han redan är förbi, sade en af karlarna.

— Var lugn för det, svarade Mellsjö-länsmanen, så länge han har bränvin marscherar han ej så fort. Jag känner de der luffarne, jag.

Länsmännen utposterade sitt folk i skogshagarna, å ömse sidor om vägen. Tre man lemnades i reserv vid bron. Alla fingo befallning, att väl gömma sig och vid mördarens åsyn häftigt rusa fram och gripa honom.

Sedan allt nu blitvit så här väl ordnadt, kunde den korpulente Kronvall från sitt gömställe förnöjd taga sig en pris ur sin silfverdosa och efterse om revolvern var i ordning.

Hastigare än någon väntat, hördes venster om vägen knastrande ljud och en man sågs försigtigt spejande blicka mot strömmen och bron. Han tycktes vara mycket betänksam och gick länge af och an. Slutligen tog han mod till sig och gick raskt genom löfskogen mot bron.

Snart rusade en man upp mot honom, ett skott föll, men genom krutröken voro länsman Kronvall och två i närheten varande karlar öfver honom. Ögonblickligen var mannen kullslagen och fasthållen och derunder fängslades han med de medförda hand- och fotbojorna.

— Se så ja, nu var den här roligheten slut för dig, utbrast länsmanen.

— Låt mig nu se på pistolen, du köpte af handlanden Carlgren i Tåsjö.

Länsmannen tog pistolen och mönstrade den nog.

— Just af den rätta sorten, sade han.

— Blef någon träffad, frågade han derpå vändande sig mot folket.

— Ja, nog fick jag mig en kläm, men jag hoppas den ej är så farlig, sade en af karlarne.

— Hvar är du träffad, frågade länsmannen.

— I sidan, sade mannen, jag känner hur blodet rinner ned längs kroppen.

Mannen afkläddes och då befans, att inga ädiare delar voro skadade. Skottet hade träffat mellan armen och sidan och båda dessa delar voro lindrigt skadade af de grofva haglen.

På stället höllo länsmännen förhör med den häktade. Han förnekade allt, som lades honom till last och var högeligen förargad öfver det våld, som mot honom föröfvats. Han sade sig vara turist och hade rätt att beskåda landet.

— Ert namn, frågade länsmannen.

— Klas Petterson från Malmö, blef svaret.

Man undersökte hans fickor. Intet bevis på hans identitet kunde hittas. Af penningar innehade han i sedlar och silfvermynt bortåt två hundra kronor.

— Hvarför smög ni er så här försigtigt fram. Hade ni vetat med er, att ni intet ondt gjort, hvarför skulle ni då vara så der rädd och försigtig, frågade Kronvall.

— Jag hade nyss soffit och var litet yrvaken och ville ha reda på hvar bron fans. I en hast såg jag den ej mellan träden, och föröfrigt angår det ingen hur jag här har promenerat.

— Nu är du morsk, kan jag finna, men får jag hand om dig en tid, nog skall jag försöka göra dig spak, det löftet skall jag ärligt hålla, sade Kronvall.

Hela styrkan gaf sig sedan med fången i väg till gästgifvaregården, der länsman Kronvall bjöd sin embetsbroder ett hjertligt och tacksamt farväl och tackade derefter karlarne, berömde deras goda uppförande och mod och bad den sårade vara förvissad om, att han af kungl. maj:t och kronan skulle utfå full ersättning för syveda och värk.

* * *

Medan länsman Kronvall under två dagar haft ett strängt arbete med att efterspana och gripa mördaren, rådde nere i Mellsjö en grufflig oro.

Baronens mord och kapten Stjerneflykts ställande under polisuppsigt hade bringat alla sinnen ur jemnvigt. Man kunde knappt företaga sig någonting annat än prata om hvad som händt och springa efter nyheter. Att den lugne Stjerneflykt skulle vara mördaren, hade man mycket svårt för att fatta, »men i det lugnaste vattnet gå de störste fiskarne» inföll en och annan. »Ingen rök utan eld», menade andra. Att han var pin kär i den förhärdade koketten, fröken Euphrosyne, det var något som var alldeles visst och säkert, tyckte något hvar

Ortens damer hade formlig feber. Under hela måndagen fick fru Kronvall mottaga en massa besök från när och fjerran. En stund på förmiddagen var hennes lilla nätta förmak så fullsatt, att en och annan af de främmande måste från dörrarne afhöra förhandlingarne.

Det var ej hvardagsnyheter allt det här om baronens mord, hans trolofning med Euphrosyne aftonen förut, hans sista färd i hennes sällskap,

hennes afsvimmande vid middagsbordet å Skeberga och sedan den här hiskliga historien om Stjerneflykt.

Fru Kronvall bestormades med frågor, men till allas ledsnad kunde hon blott berätta hvad vi förut känna om allt det, som gjorde Stjerneflykt misstänkt samt att hennes man ännu var kvar på Helenefors, eller i trakten, i och för vidare efterforskningar.

— Misstänker han ej den tredje älskaren, frågade flere.

— Hur kan jag veta det, svarade fru Kronvall, jag har ju ej träffat min man, sedan han i går på middagen lemnade mig, då han blifvit underrättad om mordet. Allt det öfriga jag vet, utom en helsing, att han först sent i afton hemkommer från Helenefors, har jag af dem, som i går voro närvarande å Skeberga.

Nere på gästgifvaregården och i handelsbodarne sorlade folkskaror hela dagen. Alla ville höra nyheter och alla gjorde sina reflektioner. Och dessa gingo naturligtvis här mera direkt på sak än hemma hos länsmannens fru.

— Di herrskapera, di herrskapera, di äro, när allt kommer dertill, ej en bit bättre, än di uslaste hambusa å gatslinkor i sjöstäderna. Bli tre herrar kära i samma jänta, så tro mig i, smäller det inte. Den ene slog ju den andre här om dagen, å kan di piska hvarandra, kan di allt skjuta hvarandra med, sade en rusig bonde, under det han hos handlanden Andersson raglade fram och åter i butiken.

— Ja, så är det, svarade en annan, di ä' rakt inte bättre di än annat folk, men se justament inte tror jag den der Stjerneflykten om'et, då tror jag allt, att den andre varit framme, om inte sjelf så — genom andra.

— Ja, så är det nog, när allt kommer omkring och saken blir utredd, menade en tredje. Den der svarte f-n deruppe, den kan en inte lita på. Den som handlat och piskat slafva och var't i krig för att slafveriet skulle behållas, den kan en tro om hvad som helst. En vilding och galning är han, en uslinge, som borde förvisas från Sveriges jord. Hur ondt har han ej redan gjort här på bygden genom att sätta upp arbetspriserna långt värre än jernvägsinsingörerna.

— I morses så reste han från alltihop, sade en fjerde, jag såg sjelf, när han gaf sig i väg. Han skulle väl upp till sina skogar nordåt.

— Han borde ha sig ett blåbär på hemvägen, inföll en man från en af grannsocknarne.

— Tvi, att en sådan leinge skall få finnas, sade en af de förutnämde karlarne. Vi ha nog, tycker ja', af inländska herrar, utan att vi behöfde inom häradet hysa ett sådant der utländskt vilddjur.

-- Men det är nog rådligast, att ej gå honom för nära, han bär ständigt mordvapen på sig och ingen skjuter säkrare än han, sade en man, som förut ej deltagit i samtalet.

— Du kan ha rätt, svarade en torpare under Heleneforsgodset, men törs man inte ge sig på'n på tvären, så ginge det väl för sig att bränna hän honom, röka ut honom, som en röker ut räfvarne ur deras kuler.

Efter detta yttrande blef det tyst en stund och derunder blott såg den ene på den andre. De der orden om räfvarne tycktes ingifvit åtskilligt, som var värdt att tänka på.

Mannen från Helenefors bröt tystnaden. Det var en vänlig och regäl husbonde vi hade, aldrig lära vi få maken. Visserligen förstod han sig ej

mycket på, men det är så bra det, att ej herrkarlarne äro för visa. — Det var kärleka till den der granna och vackra fröken på Ekudden midt emot, som var hans olycka.

— Det har du rätt i Sven, sade en annan man under Helenefors-godset. Nu säga di, att länsman är ute för att knipa nå'n trashank i stället för den rätte. Och så ransakar di den uslingen förstås och så få di inga bevis förstås och så måste di släppa'n. Ja, så har det gått till och så går det än, när di store ska fredas.

— Di der Qvarnforsarna di borde stukas, sade en ung bondson. Der gå di som rigtiga herra hvar söndag på kyrkbacken, katiga och styfva och kommer di på en danslek, så ska di förstås vara di förnämste. Di tjena så bra penningar kantänka, och di ha rå till att bjuda jänterna på kaffe, porterdrick och lemonader, huru mycket som helst. Å gräl ställa di till, hvart di ta vägen, hur var det ej kanske för en tid sedan hos Svens i Granhult, körde di ej der ut hvart enda manfolk, både rallare och bondfolk, så att te slut va det blott di, som dansa med våra jänter, och huru gjorde di ej i lördags qväll, då kasta di under leken på Hulteslätt ut hvarenda smed från Storbacka.

Att vid intetdera af dessa ställen sågverksarbetarne från Qvarnforsen varit de anfallande, det aktade sig nog hemmasonen att berätta.

— Sådan herre sådan dräng, så heter det, sade en af Heleneforskarlarne. Liksom han äro di utbölingar allihop, norrländingar, småländingar och vestgötar. Ej en enda hederlig bergslagskarl är med i det laget. Rökas ut ur kulor borde di allesamman, rökas ut och jagas bort som vilda djur.

— Ja, di ä' ej annat, sade den förutnämde hemmassonen. Han axlade sig och fortsatte: När jag tänker på dem, så känner jag än, hur det svider i ryggtäflan.

— Hvad är det för smörja ni stå här och prata, sade i häftig ton handlanden Salomon Andersson. Här är ej platsen för öfverläggning om mordbrand, och tocket der — ut med er, edra dagdrifvare, — ja, så sa' jag, hela högen. Här i min salubod är intet öfverläggningsrum för kanaljerier, det är så mycket ni vet och hän — marsch, säger jag — här är det jag, som är hemma!

— Ja, nog är du det din knallrackare, sade en af de halfrusige bönderna, men länsman och fjerdingsmännerna, de äro ej hemma de, och nog är det bäst för dig i dag och morgon, att du pockar vackert och far varliga fram och lär dej veta . . .

Talaren hann ej utsäga ordet, innan han befann sig framstupa utanför dörren, hvilken sedan tillstängdes och riglades.

XII kap.

Ännu mera oro. Förfärliga tilldragelser.

Följande dag var det ännu oroligare vid Mellsjö. En ännu större mängd sysslösa drefvo omkring, skockade sig uti och utanför bodarne och befolkade gästgivaregården, der de drucko öl och förde ett hiskligt väsen. Någon spirituosa försäljning fans lyckligtvis nu icke. Den hade för något år sedan, till stort misshag för flertalet af ortens allmoge, genom Strömbacka bruks intressenter och flere andra bruks- och grufvegares försorg blifvit borttagen.

Men hvarifrån bränvinet denna dag kom, kunde den utomstående ej fatta. Litet hvar gick med en butelj i fickan, mot dryg betalning erhållen af en näsvis lönnkrögare, som fått reda på, att både länsman och fjerdingsmän voro bortresta och att kronofogden till denna dag utlyst sammanträde å en ort, belägen minst tre mil från Mellsjö.

Särskildt lade handlanden Andersson m. fl. märke till, att många från Heleneforsgodset drefvo omkring i byn, bjödo på bränvin och samtalade lågmäldt med de sysslösa bönderna, hemmasönerna, skogs- och jernvägsarbetarne m. fl.

Underrättelsen att kaptén Stjerneflykt var fri, tycktes ha stärkt den bränvins- och öldruckande skaran i den tron, att »den svarte f-n derborta på Qvarnforsen» var anstiftaren till mordet och att länsmannen och fjerdingsmännen nu blott för syns skuldföre vore ute för att få fatt på någon lämplig luffare, som sedan för någon tid skulle blifva syndabocken.

Fram på eftermiddagen reste mr Mac Linsley förbi gästgifvaregården och mottogs med skällsord och skrän.

Bistert men tillika med förvåning blickade han ned på massan. Under vägen från Mellsjö mötte han flere bönder i trakten, hvilka han personligen kände.

Ingen helsade.

När han kom hem, fann han bland anlända bref ett lokalt med följande innehåll:

Mr Mac Linsley!

Folket i trakten misstänker Er ha anstiftat mordet på baron Branner. Var på er vakt, men för all del bäste mr Mac, förgå er ej på något sätt, beder

En vän.

— Hm, hm, sade mr Mac Linsley, under det hans ansigte blossade och ögonen lågade. Så såg han ånyo på brefvet och sade för sig sjelf — fruntimmerstil.

Armach, sade han derpå häftigt till betjenten, spänn genast för en uthvilad häst och hemta sjelf hit jägmästare Elgengren. Han är hemma i dag. Du tager, såväl bort som hem, den mindre vägen. Du reser ej förbi gästgifvaregården, så är min bestämda befallning!

Tio minuter derefter var Armach på väg och en timma derpå var han åter, medförande jägmästaren.

Mac Linsley förde vännen till sitt arbetsrum.

Med sorgsen men bestämd röst frågade han, då han visade det nämnda brefvet.

— Hvad betyder det här?

Jägmästaren genomögnade den korta skrifvelsen.

— Det är som det står, sade denne, folket är uppvigladt, det är hätskt, kanske ej så mycket på dig som på dina arbetare, hvilka såsom varande

från andra provinser det ser med misstro, betraktar dem som inkräktare, utbölingar. Dina yngre arbetare ha på lekstugor ofta kommit i slagsmål med bruks- och grufarbetarne och äfven med jernvägsfolket. Mordhistorien har gjutit olja på elden.

— Om allt detta, utbrast Mac Linsley, hade jag icke en aning, visste om ingenting förr än folket vid gästgifvaregården skrånade mot mig och af mig kända personer uraktlåto att helsa under hemvägen.

Kanske litet hvar delar allmogens åsigt; du själf t. ex.?

— Hör du Mac, jag svarar ej på en sådan fråga, sade Elgengren harmset. Du tappre, högsinte man, en lönnmördare!

— Hvem tror du har skrifvit det der vänliga brefvet?

Elgengren såg ånyo på raderna och rodnade.

— Stilen är fröken Elvira Gullstrands, hon har ej sökt dölja den.

— Hon är en ädel flicka. Jag skall aldrig glömma hennes vänlighet, sade Mac Linsley rörd.

Han gick härpå några slag fram och åter i rummet. Inom honom var allt i uppror, men han sökte dölja det.

— Jag Robert Mac Linsley, sade han sorgset och harmset, af befolkningen här i trakten ansedd som en lönnmördare, det hade jag ej väntat. O, hvad jag nu ångrar min stolthet och häftighet. Hvad hade jag behöft bry mig om den mördades skymford, hvarför skulle jag utmana honom, slå honom! Elgengren, som jag nu går här, är jag så djupt förkrossad, att jag aldrig förr känt mig så nedslagen, så tillintetgjord!

Han satte sig och skylde ögonen med sina händer.

Djupa suckar pressade sig ur hans bröst.

En god stund satt han så, plågad af ånger och qual.

— Som jag, sade han derpå, varit ute på resa och i söndags endast helt flyktigt förnam ryktet om baronens död, vore jag tacksam för några underrettelser om det här sorgliga dramat.

Elgengren berättade hvad han visste.

— Jaså, sade Mac Linsley, det hade blifvit trolofning!

Så satt han åter en stund försjunken i tankar.

— Hvad här är qvaft, sade han omsider, värmen är tryckande, åska är i luften; jag tror till och med den höres på afstånd. Vi gå ut på verandan, der är svalare.

Mac Linsley spejade utåt sjön, hotande moln uppstego i öster.

— Vi få häftig åska i afton, sade han och fortfor att se ut öfver sjön.

Så ovanligt många båtar och farkoster på sjön i afton, tillade han.

— Ja, det der är verkligen rätt märkligt, inföll Elgengren

En del tyckes styra färden häråt, andra åter tyckas vilja lägga till vid eller i närheten af Ekudden.

Nu var det jägmästarens tur att sitta tankfull och derunder blicka ut mot sjön och farkosterna.

Häftigt slog han sig för pannan och utbrast:

— Här står ej rätt till, de der farkosterna båda ej godt och häftigt tal har sports vid och omkring Mellsjö!

— Hvad menar du, ämnar man företaga något mot min person, mot mitt arbetsfolk och mitt sågverk, sade Mac Linsley och for häftigt upp från sin plats.

— Det ser ej bättre ut, svarade jägmästaren.
— Nå, då till handling, utbrast Mac Linsley, bort med sorg och qual! Är det fråga om försvar af hem och härd så

— Du får icke förfira dig, kom ihåg, att en vän säger dig detta, kom ihåg brevet från Elvira, sade jägmästaren.

— Var lugn, svarade Mac Linsley. Jag skall icke glömma hennes välmenta rader och ej heller ditt och hennes råd.

— Men, vän Elgengren, ingen vet hvad hända kan. Följ mig genast till mitt skrifbord!

— Sätt dig på min plats, sade han, när de återvändt till arbetsrummet.

— Tag papper och skrif efter min diktamen:

»Till sedelhafvaren eller ordres betalar under-
tecknad vid anfordran en lånfången penningesumma,
stor 7,000 kronor. Full valuta bekommen; erkännes
och försäkras af

Mellsjö den 3 Mars 187—

Axel Elgengren.

Jägmästare.»

Gif mig pennan, sade han derefter.

Mac Linsley skref.

»Till fullö betald den 11 Aug. 187—

Robert Mac Linsley.»

Så tog han pennan och öfverkorsade re-
versen med flere streck.

— Den här öfverkorsade lappen visar du vid
lägligt tillfälle härads höfding Gullstrand, sade han
derefter.

Föräldrar tycka alltid om, att deras blifvande
mågar äro skuldfria. Lefver jag, hoppas jag, du ej
har något emot ett bidrag till din bosättning.

Ett par tårar från Elgengrens ögon föllo ned på papperet.

— Du får ej bråka med tack och sådant der, yttrade Mac Linsley, der han stod vid ett fönster, från hvilket han hade en god utsigt öfver landsvägen från Mellsjö.

Jag ser folkskaror bort i fjerran — följ med, sade han lugnt.

De båda herrarne gingo hastigt till sågverket, hvilket var i gång såväl natt som dag.

På egarens befallning stannades verket genast. Ringlockan ljud.

Allt det i verket varande folket samlades.

— Kalla hit alla i husen, befalde egaren.

Inom en kort stund voro öfver tvåhundra handfasta karlar samlade. Alla sågo med förvåning upp till sin högväxte och axelbrede principal, en man, som för dem tycktes vara kraften personifierad.

Alla vördade honom för hans humanitet, rättvisa och frikostighet.

— Jag har sport, yttrade husbonden med stark befallande stämma, att man här i trakten anser, att jag, sjelf eller genom någon eller några af eder, mördat baron Branner. Tro ni, att jag gjort detta förfärliga illdåd.

— Nej, nej, ropade arbetarne.

— Tro ni, att bland eder finnes att uppleta skurkar, som på min befallning utfört mordet?

— Nej, nej, ropade åter arbetarne, så det ekade mot skogshöjdens bergvägg.

— Nu har jag äfven sport, att allmoge från båda sjöstränderna, bruks- och jernvägsarbetare m. fl., hvilka man inbillat, att jag eller ni föröfvat illdådet, ämna företaga någon våldsam handling mot mig, eder och det sågverk, som gifver eder ett rikligt

lifsuppehälle. Detta skall dock ej ske, vi skola för-
svara oss, men intet onödigt slag må utdelas, och
skjutvapen eller knif får ej begagnas.

Ni sen sjelfva, genom brädstaplarne, der —
han pekade mot sjön — fienden. Och från landsi-
dan framrycker från Mellsjö en ännu större hop
menniskor, de flesta förmodligen rusiga.

Hvar och en skaffar sig genast en bastant stör.
Derpå uppställning i dubbla leder framför sågverket!

Med en ifver, som var värd att skåda, skaffade
sig arbetarne tillhyggena och uppstälde sig derpå i
leder.

Mac Linsley mönstrade leende sitt kompani, för
honom säreget att skåda. Kraft och mod och en
brinnande entusiasm fans i de, oaktadt arbetsdräkten,
ståtliga lederna. Det var ett utvaldt svenskt man-
skap, välfödt, välbehandladt och under befäl af en
man, som kommenderat på öfver trettio slagfält.

Väl organiserade och väl anförda, äro svenskarne
det tappreste folk i världen, något hvarom deras
sagolikt ärorika krigshistoria bär de odödligaste minnen,
men illa anförda och dåligt behandlade, äro de kanske
verldens fegaste soldater, något hvarom den bedröfliga
bataljen vid Uddevalla på 1670-talet, bataljen vid
Qvistrum, andra exempel i in- och utlandet att för-
tiga, intyga.

Mac Linsley afdelade trettio man.

— Förman Nilsson, med den här afdelningen
bevakar ni brädgården och tillser, att ingen der in-
tränger, sade han lugnt och kommenderade derpå
— Marsch!

Derpå afräknade han tio man.

— Förman Dahlgren, med denna styrka besätter
ni bron!

Förmannen marscherade i väg.

— Dahlgren, ropade husbonden efter honom, har ni läst Runebergs dikt om Sven Dufva?

— Ja, herr disponent!

— Gör då som han, »släpp ingen djefvul öfver bron!»

Dessa mustiga skaldeord bragte hela kompaniet i det bästa lynne. Många skrattade, så de kunnat kikna, der de stodo i leden och stödde sig på störrarne.

— Bokhållaren Larsson afdelar åt sig trettio man, med hvilka han bevakar herrgården och stenvuren från bergväggen till ån, kommenderade Mac Linsley och vidare:

Stabbläggareförmannen Gran bevakar med femton man ladugårdarne!

Hela den öfriga styrkan ställes under inspektor Hellgrens befäl. Den bevakar sågverket och dit ledande portar.

Herr Hellgren anordnar vattenledningen som till eldsvåda, skrufvar slangar på hvarje brandpost och låter vattnet genomdränka allt, det kan nå. All brandredskapen göres klar!

Och nu hvar och en på sin post, om en stund inspekterar jag alla linier och anordningar.

Derpå gjorde han en befallande gest och gick, jemte sin vän jägmästaren, upp till herrgården.

— Lefve vår disponent, hurra, hurra, hurra, skallade efter honom arbetarnes hyllningsrop.

Mac Linsley aftog hatten och helsade.

— Sadla Brillant och ställ honom framför trappan, befalde han vid framkomsten sin betjent Armach.

I matsalen stod en tillredd måltid.

— Skönt, sade Mac Linsley, jag har ej förtärt något se'n tidigt på morgonen. I hast gripa vi verket an, måhända få vi god tid, den der kolonnen från Mellsjö framgår med stor försigtighet, kan jag märka.

— Men vi ha kanske snart folk från andra sidan öfver oss, svarade jägmästaren.

— Kanhända det, men nu är dock allt i ordning till deras värdiga mottagande, svarade Mac Linsley.

På stående fot åto de båda herrarne kött och soppa och drucko härtill något rödvin. Så bar det åter ut, nu i och för inspektion.

Som jägmästaren väntat, sökte rätt snart en skara från andra stranden, hvilken landsatt sina farkoster i närheten af Ekudden, framtränga mot sågverket.

Den drefs hastigt tillbaka af bokhållare Larssons folk.

Qvarnforsen låg mellan landsvägen och sjön. Afståndet var cirka sex hundra alnar. Helt nära landsvägen låg corps de logiset med nära invid varande ekonomihus m. m. Ladugårdarne lågo närmare den förut omnämnda bergväggen. Blott cirka två hundra alnar från stora manbyggnaden vidtog det nyanlagda sågverket. På andra sidan ån var brädgården, och denna var medelst en bro af trä och jern förenad med verket. Öfver bron ledde en jernväg ut till brädgården. Sågverket var omgärdadt med ett högt plank, brädgården med ett staket af spetsade stolpar.

Från bergväggen rakt genom terrängen ned till ån var, nästan i jembredd med landsvägen, ett högt stenhägn, genom hvilket inkörsvägen gick, i en åldrig allé. Det var denna inkörsväg med sin port och stenhägnet jemte manbyggnaden, som bokhållaren Larsson hade i uppdrag att bevaka.

— Åt dig, min vän, lemnar jag öfverbefälet här, sade Mac Linsley vändande sig till Elgengren, du får Armach till hjälp.

Så sprang han in och var ögonblicket derpå tillbaka. Elgengren märkte, att han bar bälte med revolver.

— Bältet må du gerna ha, men revolvern behåller jag, sade jägmästaren häftigt, ryckte den ur hölstert och stoppade den i sin ficka.

— Hvad nu, visst skall jag vara beväpnad, sade Mac Linsley lika häftigt.

— Du har ej rätt att göra dig olycklig, här i landet äro lagarne så beskaffade, att man skall vara halfdöd först, innan man med skjutvapen har rätt att försvara sig.

— Jag känner edra underliga lagar, men de äro icke för mig.

— Jo, så länge du vistas här i landet.

— Jag är engelsk undersåte, hit med vapnet!

— Hjelper inte, lyder du ej mitt råd, så lyd Elviras. Kommer du nu ej ihåg hennes välmenta rader?

Mac Linsley log.

— Ursäkta min vän, i hastigheten hade jag glömt det. Både hon och du ha kanske rätt.

Så svingade han sig upp i sadeln. I det samma rusade, oaktadt vaktens vaksamhet, några karlar öfver stenhägnen genom trädgården fram mot sågverket.

Mac Linsley satte Brilljant i frysprång, upphann den, som var i têtten och gaf honom med ridspöet ett så häftigt slag i ansigtet, att han vrålade tumlade till marken. Ett par öfriga erhöello äfven välriktade rapp och hela hopen rände nu tillbaka, fortare än den kommit.

— Ser du, det går utan kulor och krut, ropade jägmästaren.

— Jag måste sända dig mera folk, svarade Mac Linsley, i det han hastigt red ned till sågverket

och inspekterade sina trupper der och å brädgården.

Så vände han åter upp mot allén, der han en stund red fram och åter på sin ädle Brillant.

Efter sitt misslyckade försök att bryta sig in, höll sig folket å landsvägen temligen stilla. Det skrånade dock och kastade en och annan sten mot vakterna utefter hägnet.

Under det allt detta tilldrog sig, hade skymningen börjat inträda, värmen var fortfarande qväfvande och himlen nu öfverdragen med tunga moln. Kolonnen från Mellsjö nalkades fortfarande med stor försigtighet.

— Attan i det här, sade bland massan en afskedad soldat, som var med, som han sade, blott för sitt nöjes skull, i gör er en galen marknad allesammans, det kan i ge er sköttsingen på. Den der engländaren är ej att leka med. Inne hos sig har han gevär och pikstoler till ett helt kompani å kanonera, di ha i nog hört litet hvar. Storma i om i törs, men så ta mej f-n om ja' blir med. Inte har ja' varit med i krig, mer än på Fyen fyrtioåtta, men efter trettio års oförvitlig lefnad i kronans tienst så vet en nock ändå, hur det går till, och den der engländaren, han vet konsterna han.

— Ja, du kan ha rätt, sade en äldre något beskänkt man, hvilken ock var med, som han sade, blott för sitt nöjes skull, men en kan göra en demunstration, som det heter. Det ä' en skam för hela Bergslagen, att en sådan der vilde ska' få finnas, en sådan der som, när han blir galen i ett qvinfolk, tvärt tar lifvet af en annan, som hon tycker bättre om, en sådan der, som drar hit upp alla kanaljer till skaraborgare och småländinger som finnes och gör dem till herrar.

-- Tvi f-n för en sådan en, men det der qvinfolket du talte om, hon är ej en bit bättre än han, det der granna påfågelskrället, som är så högfärdigt, att hon ej vet hvilken fot hon skall stå på, tvi för en sådan otäcka, sade en annan karl. Hela sommar'n har hon ej gjort annat än gett ögonkast till di der herrkarlarne och haft lättsinniga fasoner för sig, som haft det med sig, att di slår och skjuter hvarandra. Tvi skam för sådana herrskaper! Hon lika väl som han behöfde en demunstration.

— Ja, ge ni den, sade den gamle knekten, men så ta mej raggern om jag följer med längre, se der uppe i allén rider sjelfve den svarte »kapten rackare», ni kan tro han har med sig »daggar och pikstoler och laddade gevär».

Hela hopen stannade vid denna åsyn.

— Gå fram, gå på, hvarför stanna ni, ropade de efterste.

Men det hjälpte ej, de främste kommo ej ur fläcken.

De hörde häftiga rop från ingången till allén, de sågo käppar och störar fäkta i luften. Vi flytta oss dit. Några vid ett af sjödämnena sysselsatta arbetare återvände, sedan dagen var slut. De anade intet, innan de voro öfverfallna. De försvarade sig så godt de kunde, tills Mac Linsley till häst stormade fram och jägmästaren med en afdelning sprang öfver stenhägnen. Angriparne togo då till flykten. Flere af arbetarne hade under det korta men vilda tumultet blifvit mycket illa slagna, en hade fått armen afbruten, en annan benet och en tredje låg som död å landsvägen.

Han kommer sig nog, trodde litet hvar.

— Bär honom in till mig, befalde Mac Linsley.

Trenne karlar buro den slagne varligt från valplatsen, men innan de hunnit corps de logiset, märkte de att kamraten var död. Det visade sig sedan, att hjernan af ett slag blifvit så skadad, att döden nästan ögonblickligen inträdt. Den döde var en medelålders man från Vestergötland, der han hade hustru och flere barn.

Efter tumultet blef det tomt å landsvägen och terrängen framför hägnet.

Mac Linsley, förbittrad öfver hvad som nyss förut händt, betraktade med flammande blickar den på något afstånd stående kolonnen från Mellsjö.

— Jag har lust att spränga den der hopen, sade han till jägmästaren.

Denne afrådde.

Men nu tog ej förre sydstatskaptenen råd. Vid orden: jag sjelf blir sqvadron, sprängde han i vild karrier med ridspöet i högsta hugg ned på kolonnen.

Anfallet lyckades.

Kolonnen skingrade sig åt ömse sidor som agnar för vinden. Hufvuddelen rände in på åkergårderna, vester om vägen.

— Hurra, ropade allt manskap från allén, från hägnen och sågverket, som blifvit i tillfälle att åse den märkliga manövern, der en stod mot kanske fyra hundra.

Å ömse sidor om vägen, skränade den sprängda skaran, men ingen vågade afskära den tappre hans återtågslinie.

Stolt red han åter helt sakta på sin sköne, frustande Briljant. Men inemot allén märkte han till sin fasa en häftigt flammande eld uppstiga vid sjökanten, och att denna med otrolig hastighet spred sig. Brädgården brinner, ropade jägmästaren och hans folk.

— Stå orubbligt fast här och släpp ingen fram, ty då är sågverket förloradt, ropade Mac Linsley, i det han sporrade sin häst och red i carrière till sågverket, öfver bron till brädgården.

Här rådde förvirring. En häftig vind hade börjat draga från sjön och från stapel till stapel flög elden med otrolig hastighet, allt under ett hväsande och ett dån, som ej gerna kan fattas af någon, som ej sett ett stort bräd- och plankupplag brinna i slutet af en het sommar.

Genom brandens dån hördes de hatfulla skarrornas jubelrop, när de från landsvägen sprungo mot brädgården.

— Drag eder tillbaka, sade Mac Linsley lugnt till sitt bestörta folk. Brädgården är, hvad jag kan finna, omöjlig att rädda, men derfor bör ej sågverket vara till spillo gifvet. Vi ha strömmen emellan och utmärkta släckningsredskap.

— Har ni någon kunskap om mordbrandsanläggningen, sporde han derpå förman Nilsson.

— Läkthögarne nere vid sjön påtändes af pojkar, som i skymningen smögo sig dit. Här ha vi en med oss, som jag sjelf grep på bar gerning, sade den af fasa skälfvande förmanen.

— Hvar är du hemma min gosse, sade Mac Linsley helt vänligt.

Gossen bet sig i läppen och teg.

— Svvara du, du blef öfvertalad till det här, det är ju gifvet, svvara, du hör ju, att jag är vänlig mot dig!

— Från Helenefors, svarade nu gossen gråtande.

— Från Helenefors, sade Mac Linsley sorgset.

Från stapel till stapel flög elden, lågorna hväste högt mot skyn, eldtungor ringlade sig kring de ännu

icke itända staplarne, stundom tycktes de nästan vällustigt smeka dem, innan de itände dem, rökwhirlarne foro mörka, hemska upp mellan de flammande lågorna. Dånnet var bedöfvande. Himlen var blodröd.

Vid sågverket voro alla slangar i arbete och med nerv och kraft arbetade man.

— Rätt så, dränk i förväg allt i vatten, sprutorna måste ned till arbetarebostäderna vid ån. De bli svåra att rädda, men nog skola vi försöka, sade Mac Linsley till folket.

Alla lydde hans ord, hans minsta vink.

— Försöka måste vi, men de der båda byggnaderna bli nog omöjliga att rädda, vinden är för häftig och ligger rakt på, sade han till inspektoren.

Snart var hela brädgården ett enda förfärande eldhaf och myriader af gnistor öfverhöljde sågverket, hvars tak lyckligtvis var af plåt. Öfver den blott fyrtio alnar breda ån nådde lågorna de båda nämnda arbetarebostäderna. Snart stodo deras tak och öfra våningar i lågor. Från ett af busen hördes ett genomträngande skri. Att en menniska höll på att innebrännas, insågo alla.

— Gossen, gossen, mordbrännaren ropade förman Nilsson. Jag band honom deruppe.

— Låt rackar'n få sina gerningars lön, ropade flere arbetare.

Mac Linsley förnam hvad som var på färde och utan betänkande rusade han in i huset och upp för trappan till dess andra våning. De häftiga skriken vägledde honom genom den intensiva röken. Snart fann han gossen, skar honom lös, tog honom i kragen och genom eld och rök bar han honom på sin rygg ned.

— Sätt sprutslangen rakt på oss, befalde han vid nedkomsten en närstående slangförare.

Eld syntes på flera ställen, i så väl Mac Linsleys som gossens kläder.

Ett allmänt sorl af beundran hördes från närstående.

Genom de båda arbetarebostädernas brand, hade man nu fått elden öfver strömmen.

Det härjande elementet ville äfven med makt öfver bryggan. Den fattade eld upprepade gånger, men räddades genom arbetarnes mod och rådighet.

En stund sväfvade corps de logiset och angränsande byggnader i fara, men manskapets rådighet och de många stora träd, som funnos mellan de brinnande arbetarebostäderna och sjelfva gården hejdade å denna sidan eldens framfart.

Men nere vid sjön hade äfven elden kommit öfver och härjade med fruktansvärd makt i de stora sågspånshögarna, och ingen vet hur det till slut kunnat gå med det stora sågverket, om ej åskan, som under tiden närmat sig allt mer, gått löst rakt uppöfver. Flammande blixtar genomkorsade med en underlig glans den blodröda rymden och de starka åskskrällarne täflade med brandens dån. Ett stridt regn började falla och ökades i häftighet. Någon minskning af branden i brädgården och husen kunde naturligtvis ej härigenom uppstå, men all fara för brandens vidare spridning var nu öfver, ty himmelens flöde släckte gnistregnet.

Mac Linsley och allt hans folk drog en lättandens suck.

— Gudskelof, mitt sågverk är räddadt, och alla de mina få fortfarande sin goda arbetsförtjenst, sade han till inspektoren.

— Jag tror, att allt det brunna är försäkradt till sitt fulla värde, svarade denne.

— Det tror jag med, sade Mac Linsley. Det var hastig realisation det här.

Så gick han omkring och berömde folket för dess mod och ihärdighet i farans stund.

Åskan skrälde, blixtarne ljungade, regnet öste ned, men allt i den mörka qvällen var af brand- och blixtsken så ljust som på den klaraste dag. Rodnaden på den mörka himmelen var förfärlig att skåda.

Från strömmen var en vattenlangningskedja, af sågverkets qvinnor och barn, anordnad af inspektoren.

Mac Linsley kom till kedjan, berömde och tackade folket.

— Men hvad är det jag ser, sade han och lyfte artigt sin af vattnet genomdränkta hatt. Är ni här fröken Elvira och edra bröder äfven. Så snällt, ni ville hjälpa till. Men hur ha ni kommit hit?

— Med pappa, svarade Elvira.

— Är han här, utropade Mac Linsley gladt öfverraskad.

— Ja då, han är i allén och håller reda på alla de tjutande bönderna, smederna och jernvägsarbetarne. Major Bahnhoft är der också och gamle prosten kom för en stund sedan. De ha hjälpt jägmästaren att hålla ordning och skick, så nu är det nog bra der borta, sade Elvira glädtigt.

— Så roligt, ni är oskadad mr Mac.

— Nog har jag några bränsår, men allt det här välgörande regnet lisar svedan.

— Ja, jag hörde ni räddade lifvet på den der pojken, som tuttade på hela den här brasan. Vet ni, mr Mac, det var den vackraste handling, jag någonsin hört omtalas.

Mac Linsley sade halfhögt i Elviras öra:

— Tack för brevet!

Af förvåning höll Elvira på att släppa det vatten-
ämbar, hon höll i sina händer.

I brandens sken märkte han, huru hon rodnade.

— Stå ej och prata om det der, svarade flickan
förläget och blef än ifrigare att transportera vatten-
hinkarne.

— Adjö med er på en stund mitt modiga barn,
sade Mac Linsley.

— Jaså, du skrifer bref till vackra karlar, du,
det skall jag tala om för jägmästaren, sade Elviras
yngste broder, som hört hviskningen.

— Tyst Herman, utbrast Elvira. Inteskall du gräla
här, när det brinner rundt omkring oss och åskan går.

Om en stund var Mac Linsley åter. Han tog
då den af vatten genomdränkta Elvira vid handen och
förde henne med sig.

— Jag måste visa er alla mina raska karlar
och för er kan det ju vara ett nöje att se dem i
arbete under en sådan här hemsk situation.

Tro mig, den här qvällen glömmet ni aldrig
— glömmet aldrig den tjänst ni gjort »mördaren»
Mac Linsley, lika litet som han glömmet edra väl-
menta rader. Utan dessa hade jag nog ej afhållit
mig från att begagna skjutvapen, och då kan ju
mycket väl hända, att jag ett par år eller tre fått
tillbringa mitt lif å någon af detta lands straffanstalter.

Regnet hade äfven haft det goda med sig, att
de oroliga, hatfulla skarorna skingrat sig. Vaktman-
skapet vek dock icke från sina poster, utan höll
ut hela natten.

Fram mot midnatt var all vidare fara öfver.
Då samlades häradshöfding Gullstrand, prosten, major
Bahnfeldt, doktor Hultqvist m. fl. af ortens herrar
i gårdens manbyggnad. Dit inträdde äfven egaren
med Elvira vid handen.

Major Bahnfeldt kom emot honom med öppna armar.

— Mr Mac Linsley, sade han rörd, ingen visar så stor kärlek som den, hvilken vågar och offerar lifvet för sina vänner, detta är en sats, jag lärt mig från barndomen, men ni har visat ännu större meniskokärlek, ty ni har vågat ert lif för en ovän, ni räddade undan en qvalfull död en af de gossar, som anstiftat denna förfärliga brand.

— Tala inte om det bästa major, sade Mac Linsley, ni hade helt säkert handlat på samma sätt, om ni varit i mitt ställe.

— Min herre, sade majoren med värma, det har å min sida ej varit som det kanske bort oss emellan, men från denna stund betraktar jag er, min tappre granne, som en vördad son.

— En son som, det hoppas jag, svarade Mac Linsley med rörelse, ni hädanefter ej skall behöfva blygas för; tack för er välvilja, jag skall bli den värdig.

Armach, ropade han derefter, tag ur min garderob strumpor, tofflor, skor och kläder och ställ för resten hela mitt hus till herrarnes förfogande! Alla äro ju genomvåta. Åt gossarne Gullstrand har jag ej passande kläder. Så snart du hinner, kläder du af dem, lägger dem i sängar och ger dem glöd-gadt vin och tårtor och gif oss sedan förfriskningar af alla slag; för er min unga fröken — han vände sig till Elvira — skall jag nog finna råd, kom med!

Han fattade henne ånyo vid handen och förde henne till sin hushållerska och den öfriga qvinliga betjeningen.

— Kläd genast af den här unga damen, sade han till dem, och gif henne hvad kläder ni ha, som kunna passa!

Jag hoppas vi sedan få nöjet af ert sällskap, sade han, när han artigt bugande lemnade tjenarnes rum.

Uppe i rummen blef nu i en hast ett bullersamt lif. Alla lydde värdens välmenande råd, af-togo sina genomvåta drägter och kostymerade sig med hvad som kunde passa. Snart uppenbarade sig en i nattrock och tofflor, en annan i ridstöflar och röd ridrock, en tredje i indianskor och burnus, en fjerde i balskor och öfverrock o. s. v. Prosten hade fått öfver sig en underlig amerikansk ridkappa och gick skämtande fram och åter och tyckte, att allt var som på en teater. Skämtsamma infall haglade, i synnerhet från den alltid fryntlige härads höfdingen, som valt en af de i orten så bekanta röde ridrockarne.

Snart var Elvira hos det omkostymerade sällskapet och ökade med sina naiva infall den munterhet, som efterträdt all den öfverståndna oron och fasan.

Alla beslöto qvarstanna till morgonen.

— Vi måste hålla natten ut. Ehuru det för tillfället är lugnt å vägar och stigar häromkring, vet dock ingen hvad som kan hända, menade närads höfdingen.

En af sällskapet, major Bahnfeldt, hade innan omkostymeringen, ehuru genomvåt, lemnat Qvarnforsen. Vi följa honom.

När majoren hemkom, fann han alla sina tjenare nästan till döds förskrämda. Skälvande af oro bevakade kusken Andersson ingången med laddad dubbelbössa.

— Hvad i Herrans namn har här händt, frågade majoren häftigt.

— Förskräckliga saker, herr major, svarade Andersson, under det hans tandrader skallrade mot hvarandra.

— Tala, säg hvad!

— Fröken, fröken, började Andersson, men kunde ej fortsätta.

— Min Euphrosyne — säg ut karl!

De förskrämda tjenarinnorna hade, när de hörde husbondens röst, skyndat till förstugan. Hushållerskan var den, som var mest redig och hon berättade för den ångestfulle majoren, att hans dotter vid åsynen af det hemska skenet bakom skogshöjden blifvit mycket skrämnd, sorgsen och orolig. Hon hade länge gått af och an i rummen men sedan tagit ett par af flickorna med sig upp på höjden, der de sågo hela den förfärliga branden. När åskan nalkades gingo de hem men för mörkrets skull valde de då landsvägen. Der öfverföllu några karlar och pojkar fröken med det gröfsta ovett, kallade henne för det uslaste, en qvinna kan vara. Från en dypöl hemtade de gyttna och kastade denna öfver hennes kläder och in i hennes ansigte.

— Flickorna, som voro med fingor äfven känna på uselheten, de kastade. Jesses, sådan fröken och de sågo ut, när de gråtande och förskrämda kommo hem.

Fröken bytte om och sedan satte vi oss hos henne och sökte lugna henne och detta lyckades ock rätt bra, men så för en kort stund sedan kom en stor folkhop till gården, skrånade, skrek och ropade: ut med . . . jag kan ej utsäga det fula ordet, och sedan de ropat några gånger så small en sten mot fönsterposten — vi hade ljus i rummet — och strax derpå kom en annan, som slog sönder frökens hårkam och krossade sedan hennes vackra väggspiegel. Så klingade den ena rutnan efter den andra i öfra våningen, men när Andersson från majorens rum satte ut bössan och sköt ett skott, sprang hela hopen.

Fröken svimmade af, vi ha nu lagt henne i majorens rum.

— Hon är väl ej ännu afsvimmad?

— Nej för all del, hon kom sig snart, men gruffligt nervös och orolig är hon.

Majoren skyndade till sin dotter. Matt, blek, skälfvande af oro låg den sköna flickan med upplösta lockar och uppknäppt drägt på hans säng.

— Så kärt, så kärt, att du älskade fader kommer helbregda hem, sade hon och smekte hans hand. Min Gud, min Gud, hvilken natt!

— Den har varit hemsk för oss alla, hviskade fadren.

* * *

Hos Mac Linsley intogo herrarne, efter hvars och ens smak, förfriskningar. Derunder satt en stund värden på platsen invid den vördade kontraktsprosten.

— Farbror, sade han, nog har jag många fel, men har jag af ortens befolkning förtjent en sådan nätskhet, som den mig nu bevisats? Säg mig, hvarifrån kommer hatet?

— Af den kungliga svenska afundsjukan och — konkurrensen, svarade prosten.

Se det är helt enkelt så, att vi här i trakten ha personer, af hvilka flere bo på andra sidan sjön, som blifvit förmögna på skogshandel. De ha lurat bönderna upp i synen, köpt skogstrakter oskäligt billigt, så kom du och höjde skogsprisen. Det är i synnerhet de der gynnarne, som nu ville passa tillfälle, vältra på dig skulden till baronens mord, upphetsa folket och söka, som jag hört yttrandet, röka ut främlingen ur hans kula. Dertill kom i ej oväsentlig grad en mängd arbetares hat till dina präktiga karlar.

— Och detta är sanningen?

— Javisst.

— Nå, hvad tycker du nu om den svenska nationen, frågade prosten leende.

— Dja, sade Mac Linsley dröjande, den är feg.

— Feg, svarade prosten, har ditt folk i går afton och i natt varit fegt?

— Nej, det har det visst icke.

— Ser du, inföll prosten, här på platsen har du en bit af det gamla Sverige, det gamla trogna, modiga, ihärdiga, svenska folket, när det är väl ledt och väl anfördt. Omkring dig har rasat den nya tiden med allt sitt svek och sin nedrighet, omkring dig har planlöst svärmat fega mordbrännarskaror, men tro mig, under rätt ledning kunna äfven de handla ädelt och tappert. Nu slappas samhällsbanden; istället för dådkraften kommer dådlöshet; efter representationsförändringen för tio år sedan kom en dekadansens tid, som kanske varar århundradet ut. Så är min tro och jag sade i mitt stånd denna min mening under den sista riksdag, Sverige hade sin gamla fosterländska representation.

Ja, så var det med det, sade den gamle prestmannen derefter och steg upp för att se ut öfver branden, hvars flammor ännu färgade hela den mörka, åskdigra himlen blodröd.

Från sin resa hade kronofogden anländt till brandplatsen. Efter beskrifning fann han situationen så betänklig, att han genast afsände en stafett till den ett par mil aflägsna telegrafstationen med ett längre telegram till landshöfdingeembetet, i hvilket begärdes ett halft kompani soldater under nödigt befäl till ordningens upprätthållande och som assistens vid de många brottsliges häktande.

Vid tvåtiden på natten anlände länsman Kronvall.

På sin hemresa med den gripne mördaren hade han i skymningen sett rodnaden efter branden. Han påskyndade sin färd. Långe trodde han derunder, att det var Mellsjö by, som stod i lågor.

Han var förtviflad öfver allt det som skett.

— Hade jag varit tillstädes, hade jag nog vetat att hålla folket i styr, menade han; och häri hade han kanske haft rätt.

— Se sådane förbannade rackare, väsnades han, som passa på när de veta, att både länsman och kronofogde samt fjerdingsmän äro bortresta. Men vänta ni, ni skola nog få veta hur ni handlat hafva och att gamle Kronvall lefver än.

Så berättade han rätt lustigt en del episoder om sin färd.

— Nå tror du, du har fått fatt på den rätte, frågade flere.

— Ja, lika säkert som amen i Guds hus, menade länsmannen. Men den der gynnaren är en finurlig en, som det nog ej blir godt att taga sanningen ur, men det skall nog gå, sedan jag genom Stockholmspolisens försorg fått erfara ett och annat ur den mördade baronens lefnad. Han lär varit en riktig qvinnotjusare, vår vän herr baronen, och att mördaren har utkräft hämd för någon fallen syster eller älskarinna, det anar mig.

Länsmannen var till en början förargad öfver kronofogdens afsända telegram. Han skulle nog kunnat utreda sakerna sjelf. Men snart lugnade han sig och tänkte, att soldaterna kanske bli goda att hafva här i trakten under några dagar.

Fram emot dagningen blef härads höfdingen sömning och beslöt blunda en smula. Han drog sig in i ett af sidorummen och lade sig i ryttarstöflar och röd ridrock på en hvilsoffa.

Elvira smög sig in i rummet i sällskap med sin hjertevän jägmästaren.

Hand i hand gingo de fram till fadern. Brandens sken gjorde rummet ljusst.

— Jag vet hvad ni vilja, sade härads höfdingen leende och vinkade med handen. Jag har förstått det länge, gerna för mig, ehuru jag tycker tillfället var litet underligt valdt — Gud välsigne er mina barn.

Han reste sig upp och omfamnade båda.

— Blifven lyckliga!

I fasansfull stund lägger jag edra händer samman men dock med hopp om lycka och frid för er båda.

De älskande tackade och smekte fadern.

— Ha, ha, ha, att jag så här skall välsigna er, klädd som en aktör, men sådant är ju ofta lifvet, i det hela är det som på en teater för oss alla.

— Ja, nu mina barn, lägger jag mig igen. Du Elvira kan ju sätta dig i hvilstolen, jag ser der i hörnet. Tag dig en lur du som jag, och jägmästaren kan ju titta till dig litet ibland, när han icke är upptagen af vakten.

Lugnt och godt inslumrade härads höfdingen.

När han vid femtiden vaknade, halfåg Elvira inslumrad i hvilstolen och på golfvet bredvid satt jägmästaren med hufvudet i hennes knä, armen var lindad om hennes midja, och hennes hand hvilade mot hans kind.

— En skön tafla, den der, sade härads höfdingen skrattande och blef genast nyter och kry.

Vid sextiden ljud sågverkets ringklocka och arbetarne och alla öfriga samlade sig framför sågverket.

Med hög klar stämma tackade Mac Linsley alla för deras mod och rådighet i farans stund, tackade

de närvarande herrarne för deras visade rådighet och välvilja, sade några gripande ord till den dräpte arbetarens minne och lofvade, att ej glömma hans fattiga hustru och många barn och tillade, att de sårade på hans bekostnad skulle erhålla den omsorgsfullaste vård.

Inspektoren höjde ett lefve för verkets disponent och tackade honom å alla arbetarnes vägnar för det utmärkta sätt, hvarpå han ledt sågverkets räddning, hvarigenom alla fortfarande komme att som hittills åtnjuta en god arbetsförtjenst. Med tre kraftiga hurrarop instämde arbetarne.

Derefter framträdde den vördade prosten och yttrade:

— Mina vänner, natten är försvunnen med sina skräckscener, allt sitt då från flammande brand och ljungande åska. Solen strålar nu klar från den blå bimmelen och skingrar nattens dimmor. Måtte alltid Guds nåd och frid så efter oro och strid lysa öfver oss alla. Vid ännu flammande brand invid ödelagda hus må vi tacka och prisa Gud, som själf och genom eder räddat den stora anläggning, invid hvilken vi stå och som gifver så många ett tillräckligt bröd. Gud i höjden all pris och ära!

Derpå läste han Fader vår och välsignelsen.

Jägmästaren, hållande Elvira i handen, uppstämde med sin klara, friska tenorstämman.

Herre, signe du och råde
Och bevaré nu oss väl.
Herre ditt ansigt' i nåde
Lyse alltid för vår själ.
Herre Gud! dig till oss vänd,
Och din frid oss allom sänd.
O Gud Fader, Son och Ande,
Dig ske pris i allo lande.

Alla instämde i sången. Stunden var gripande.

XIII kap.

Länsman Kronvalls Stockholmsresa och förtroliga samtal med löjtnant Charli och "modisten" Klara Hamrén.

Tilldragelserna vid Qvarnforsen och Ekudden slogo hela orten med skräck; och vida utom det område, som ej sett rodnaden af den förfärliga mordbranden, åstadkom underrättelsen fasa. Alla sansade människor i hela den vida Bergslagen voro förbittrade öfver hvad som skett, och tidningspressen lade ej fingrarne emellan. Det nyss så välkända Mellsjö härad var utskämdt för lång tid.

Inom häradet fördömde äfven hvarje hederlig man och qviinna, förutom fröken Branner, som ännu ville vidhålla, att Mac Linsley varit skuld till mordet på hennes bror, händelserna den förfärliga tisdagsaftonen. Orostiftarne och dagdrifvarne voro stumma. Brandscenerna, dråpet på sågverksarbetaren, skriet från den bundne mordbrännaren, som höll på att innebrännas, men som i sista stund räddades af sågverkets egare, hade märkligt gripit deras nyss så hatfulla sinne, och Mac Linsleys uppträdande i öfrigt hade ingifvit respekt. Alla ihågkommo hans ridt ned på den å landsvägen stående kolonnen.

Dagarne efter branden och demonstrationen mot Ekudden spreds det ryktet, att ännu en tredje ljutit en våldsamt död, denna till följd af det skott, kusken Andersson affyrat.

Andersson var sjelf under flere dagar i en grufflig ångest, ända tills han af länsmannen fick höra, att han ingen egentlig skada förorsakat. Ett par pojkar ansågos dock ha blifvit träffade, men dessa höllo sig visligen undan.

Redan onsdags afton inryckte i Mellsjö under vederbörligt befäl 60 man soldater. En officer och 25 man sändes genast till Qvarnforsen. Styrkans högkvarter var å gästgifvaregården. Redan samma afton rodde, eskorterad af militär, länsman Kronvall öfver sjön för att häkta anstiftaren till våldsdåden och i gårdar och kojor hålla polisförhör. Dagen och dagarna derpå hölls razzia omkring Mellsjö, vid Strömbacka och utefter jernvägslinien. Innan veckans slut voro flere häktade och införpassade till länshäktet.

På söndagen begrafdes å Mellsjö kyrkogård med all högtidlighet den mördade baronen. I processionen märktes äfven major Bahnfeldt men ej hans dotter. Hon var till följd af oro och sinneströrelser sängliggande sjuk. Det kan blifva nervfeber, hade doktor Hultqvist sagt.

Vid kyrkogården var samlad en ofantlig menighet, men ej den minsta oordning förekom under akten eller senare på aftonen, ehuru stora folkskarror drefvo omkring i byn.

De här och hvar med påskrufvade bajonetter posterande soldaterna, hvilka man visste hade skarpa skott i gevären, ingåfvo respekt.

Dagen derpå afmarscherade hufvudstyrkan af truppen. Blott 15 man under befäl af en löjtnant qvarstannade ännu några dagar å Qvarnforsen, der truppen hade, som den tyckte, verkliga högtidsdagar.

När länsman Kronvall sent på natten efter baronens begrafning kom till sitt hem, var han så

trött och uppgifven, att han måste afklädas och läggas som ett barn. Kära Louise, hviskade han till sin hustru, på åtta dagar har jag sammanlagdt ej sofvit mer än tio timmar. Är det ej alldeles nödvändigt, så väck mig icke under hela morgondagen.

Innan baron Branners mördare afsändes till länsfängelset, hade länsmannen med honom hållit polisförhör. Mannen vidhöll samma uppgift som vid häktandet, sade sig heta Klas Pettersson, hemmahörande i Malmö. Han tillade nu, att han, som var målare till yrket, länge hade vistats i Tyskland och Danmark och derifrån återkommit till Malmö. Bergslagen ville han denna sommar som turist bese och af denna anledning kommit till orten. När han skulle uppgifva sin adress i Malmö, visade det sig, att han ej der kände namn på någon gata och ej heller kunde lemna någon beskrifning öfver staden.

— Det förefaller mig äfven högst besynnerligt, sade länsmannen, att ni, som är infödd Malmöbo, som ni säger, ej har något af den skånska dialekten, men deremot talar en genuin stockholmska.

— Mina föräldrar voro från Stockholm, påstod den häktade.

Länsmannen gjorde för öfrigt en hel massa frågor, hvilka dels sväfvande, dels ej alls besvarades.

När länsmannen underskref det rätt digra protokollet, sade han till den häktade:

— Det här är ett lögnprotokoll från början till slut, är det ej så?

— Nej, fulla sanningen, menade den häktade.

— Snart skall jag visa er, att allt det här är lögn, att hvarenda rad är lögn, sade länsmannen häftigt och slog knutna handen mot det å bordet befintliga papperet.

Samma dag skref han till polischefen i Malmö och efter några dagar erhöll han det svar, att någon i erhållna skrivelsen angifven gata ej fans, att man ej visste af någon målare med uppgifvet namn m. m.

Samma dag länsman Kronvall erhöll detta bref, skref han till landshöfdingeembetet, relaterade saken och begärde, att under åtta dagar någon lämplig person måtte förordnas uppehålla hans tjänst, enär han ville resa till hufvudstaden, för att der söka erhålla underrättelser om den häktade.

Några dagar derefter infann sig på länsmankontoret en kraftfull landskanslist med fullmakt att upprätthålla tjänsten, och samma dag reste hr Kronvall. Blott för sin hustru uppgaf han hvart han styrde kosan.

I Stockholm var länsmannens afsigt att först sätta sig i förbindelse med hemliga polisen, men första förmiddagen han vistades der och innan han ännu hunnit tala vid någon detektiv, träffade han på en lifligt trafikerad gata en vice häradshöfding, som nu tjänstgjorde i något af verken, men hvilken för något år sedan haft ett par tingsförordnanden inom Mellsjö domsaga.

Under denna tid hade de båda herrarne blifvit intima vänner, och vice häradshöfdingen hade dessutom i affärsväg hr Kronvall i tacksamt minne.

Sammanträffandet var mycket hjertligt.

— Hur tusan kan du vara här, du som har så bråkigt der hemma, sade den unge juristen.

— Det är just för en del af det der bråket jag är här, svarade länsmannen.

Kände du den mördade baron Branner, frågade han.

— Helt obetydligt, under förra vintern var jag på ett par baler tillsammans med honom, svarade juristen.

— Är det här uppe någon af dina många vänner och bekanta, som närmare kände honom, sporde länsmannen.

— Dja, jag får tänka efter, sade juristen.

De gingo helt sakta framåt.

— Ja, nu vet jag verkligen en, en f. d. löjtnant, som brukade rätt mycket vistas hos baron Branner. Baronen var välvillig och hjälpsam mot honom. Den der f. d. officeren är utfattig, lefver på vänner. Han är en glad, trefflig själ, som tager dagen som den kommer. Jag tror han känner åtskilligt om Branners förhållanden.

— Ställ om, att jag träffar honom.

— Den saken är ej svår. Vi gå Drottninggatan upp och ned så möta vi honom snart. Vid den här tiden är han alltid ute och flanerar. Han är en vacker karl, och får han en och annan gång en beundrande blick från ett vackert öga, är han högst förtjust, och vid den här tiden vimlar det af kvinlig ungdom.

— Presentera mig ej som kronolänsman Kronvall, utan som bruksegaren Klason. Du säger då egentligen ingen osanning, ty delegare i bruk är jag, som du vet och min far hette Klas.

— Den tjensten gör jag dig gerna, svarade juristen skämtsamt.

— Det är nödvändigt, så vida ej hela min resa skall bli utan ändamål. Får den der löjtnanten reda på, att han har framför sig sjelfva länsmannen der nere i det nyss så bråkigt blifna Mellsjö, så yppar han ingenting om sin döde vän Branner.

— Ja, det der inser jag mycket väl, menade juristen.

— Träffa vi honom, bjuder jag er båda på middag på Hasselbacken eller hvar ni behaga.

— Löjtnant Henkler är ej nödbedd, det kan jag säga dig på förhand, och hvad mig beträffar, skall jag för dagen söka göra mig ledig.

Som juristen förutsagt skedde. Inom kort uppenbarade sig f. d. löjtnanten. Juristen och han helsade hvarann med handslag.

— Jag har det nöjet för dig presentera en af mina bästa vänner, brukspatron Klason, sade juristen artigt.

— Tjenare herr brukspatron, välkommen till staden, sade löjtnanten frankt.

— Tackar ödmjukast, svarade länsmannen artigt bugande. Jag hade för en kort stund sedan det oskattbara nöjet att träffa min vän Hedenqvist och nu ökas nöjet ansenligt vid bekantskapen med en af hans vänner.

— Nöjet är på min sida, på min sida, herr brukspatron, sade löjtnanten.

— Herr löjtnant, Hedenqvist och jag gjorde nyss upp, att vi skulle tillbringa dagen tillsammans, vi äta middag på Hasselbacken, herr löjtnant ville ni vara af den godheten göra oss sällskap, vore jag mycket tacksam. För all del anse det ej påflugat, jag så här à propos kommer med en bjudning.

— För all del bäste herr brukspatron, med största nöje, med största nöje. Har intet brådskande.

— Mina herrar, värmen är tryckande, ett glas seltzer med sherry, hvad sägs?

— Särdeles förbunden, sade löjtnanten.

Man gick till Strömparterren.

I trapporna ned till den vackra holmudden, som famnas af Norrströms sorlande böljor, gaf löjtnanten juristen en knuff i sidan, i det han pekade på den framför gående lille nästan klotrunde länsmannen.

— Han är väl en rik knase den der, hviskade han.

— Var säker på det. Han har multum, svarade juristen.

Man slog sig ned i skuggan. Cigarrer tändes.

— Hedenqvist har, sade länsmannen, suttit ting i min hembygd och under den tiden blefvo vi de bästa vänner. Han var ofta min gäst.

— Oförgätliga dagar, sade juristen.

— I hvilken domsaga om jag får lof att fråga, sade löjtnanten.

— Mellsjö, svarade länsmannen.

— Mellsjö, sade löjtnanten eftertänksamt. Det var ju dit min vän Branner flyttade. Han har blifvit mördad, har jag med sorg och saknad erfarit af tidningarne, och äfven, att der nere på sista tiden i öfrigt varit mycket oroligt.

— Sorgliga förhållanden, svarade länsmannen suckande. Sorgligt för oss alla derhemma.

— Kände herr brukspatron min vän Branner?

— Ja, för all del.

— Nå, hvad tyckte ni om honom?

— Åh, han föreföll mig vara en god och hyggelig man. Mot sina underhafvande var han mycket välvillig och jag tror, att han under den korta tid, han vistades hos oss, allmänt var godt känd och värderad.

— Hvem mördade honom?

— Ingen vet det. Min tro är, att det i mörkret aflossade dödande skottet var ämnadt åt helt annan person. Se vi ha jernvägsarbete i trakten, massor

af löst folk ha strömmat till, många af dem äro samvetslösa, dåliga menniskor, som, när de få »katt i topp», som det heter på rallaespråket, söka hämnas på den ingeniör, som gifvit afskedet. Det är ganska möjligt, att en sådan der gynnare tagit baronen för en jernvägsingeniör.

— Ja, det är både möjligt och troligt, sade löjtnanten.

— Jag hör ni kallar den döde en vän; ni kände honom sålunda mycket väl?

— Tror jag det. Långa tider var jag dagligen hos honom. Ofta var han dyster och jag muntrade upp honom, hans äktenskap var högst olyckligt. . . . Ja, ja, till det hade han sjelf en betydlig skuld, han var en oförbätterlig och oförbrännelig flickjägare.

— Sådant hördes ej alls af hemma hos oss, sade länsmannen.

— Nå, så veta vi af det här, vi som kände honom. Nu är han död och snart glömd, så nu kan man godt tala om det.

— Skål mina herrar, sade länsmannen, jag tackar er för ert utlofvade, för mig så angenäma sällskap under den här vackra dagen. Vi landsortsbor tycka ej om att gå här ensamma, då få vi intet se och ha det förbannadt tråkigt.

Så drack man, och derpå frågade länsmannen:

— Nå, herr löjtnant, hur var det vidare?

— Jo, svarade denne, han var oförbrännelig, och det ledsamma var att han ej alltid var hederlig, och synnerligast var detta fallet med ett af hans många äfventyr, nemligen det, då han utgaf sig för bokhållare i någon af bankerna och som sådan nästlade sig in i en ung, skön, fattig flickas gunst. Han blef hennes trolofvade och följden blef naturligtvis hennes olycka. Flickan hade förut fästman,

en då som hederlig känd yngling, målare till yrket. Sedan blef denne förfallen.

— Flickan, hvar finnes hon, frågade länsmannen.

— Hon är så godt som allmän, tillhör den finare demimonden; jag känner henne väl. Klara Hamrén är hennes namn, hon bor vid — löjtnanten nämnde gatans namn och husnumret.

— Skål mina herrar, sade länsmannen, som det tycktes helt likgiltigt.

— Det der äfventyret, det kan sägas till Branners fördel, ångrade han rätt mycket, sade löjtnanten.

Länsmannen började nu tala med sin vän juristen om helt andra förhållanden.

— Nej, vänta litet, ni ska' höra den här historien till slut, den är mycket sorglig och allvarsam, sade löjtnanten. Den der målaren var en häftig krabat, och så snart han fått reda på hvem som förfört fästmon, stälde han till ett sju fasans rabalder, ville ta' lifvet af både flickan och Branner, och denne tordes en lång tid ej visa sig på gatorna. Så snart han gjorde det, var målaren i hack och häl efter. Jag såg honom många gånger och hade jag då ej varit med, vete foglarne hur det gått. Han hette Kalle Lundgren den der gynnaren och hade föräldrahem på söder. Baronens bad mig söka upp karlen och tala reson med honom. En hundralapp var naturligtvis med.

Pengarne, dem tog han och sade: »det der var inte för mycket för allt ondt, den der baronrackar'n gjort mig» och tillade: »helsa honom och säg, att som han nu ämnar skilja sig ifrån sin hustru, så nöjer jag mig icke med mindre, än att han gifter om sig med Klara och gifver mig min beskärda del för allt lidande jag måst utstå», och med det beskedet fick jag gå.

Sedan sågo vi ej till karlen på en lång tid, men rätt som det var, var han framme igen och blängde lika ilsket på baronen, som en tjur på en köttmåglare, och att denne var rädd för människan, må ingen undra på. Enligt min åsigt var det han, mera än något annat, som i våras dref Branner från Stockholm.

Länsmannen nickade förnöjdt mot sin vän juristen och hviskade i hans öra: blir ett bra vittne den der. Och sedan var vår vän mellsjölänsmannen vid det mest uppslupna lynne.

Middagen å Hasselbacken var den angenämaste. Redan före desserten voro länsmannen och löjtnanten de bästa vänner och bröder.

— Min hedersbror, det är som om jag känt dig i tjugo år, utbrast löjtnanten, när han höjde sitt med ädel Bourgogne fyllda glas mot länsmannens. När champagnen islogs, hviskade Kronvall något i vice häradshöfdingens öra, hvarpå denne fattade sitt glas och tackade sin gamle vän för den oförgätliga mellsjötiden och bad löjtnanten förena sig med honom och tacka för den angenäma middagen, men bad löjtnanten tillika ej misstycka, att han vid presentationen spelat honom ett litet spratt, ty vännen här vore icke någon brukspatron Klason, utan ingen mer och mindre än kronolänsmannen i Mellsjö, den hedersknyffeln Karl Efraim Kronvall, som rest till hufvudstaden i och för efterspanandet af baron Branners mördare.

Löjtnanten såg vid denna upplysning till en början litet häpen ut, men upprymd som han var, tog han snart saken från den skämtsamma sidan.

— Ursäkta käre bror, vi polismän måste ju ibland begagna oss af sådana här småknep och ingen bör förarga sig derpå, menade länsmannen. Se, kommer man direkt som länsman eller poliskommis-

sarie och vill veta ett och annat, får man undvikande svar och ej reda på förhållandena. Men med dig, min kära bror, kunde dock alla sådana omständigheter varit onödiga, enär du var baron Branners vän och bör sålunda vara lika intresserad af mördarens upptäckande som jag; och nu efter vårt samtal på Strömparterren är saken klar. Mördaren är redan gripen och han är, som jag nu fått erfaras, just den der Kalle Lundgren.

Löjtnanten såg ut som ett lefvande frågetecken.

— Är ej den der Kalle en medelstor, ljuslett karl med blå ögon, frågade länsmannen.

— Jo visst, stämmer fullkomligt.

— Nå, min käre bror, ursäkt att jag fortfarande kallar dig så, ehuru jag ej är brukspatron Klason, har du lust på svenska statens bekostnad göra en resa till Bergslagen?

— Mycket gerna, käre vän, mycket gerna, svarade löjtnanten.

— Men den der flickan bör vara med, sade länsmannen.

— Dja, inte generar det mig, blott jag ej här i Stockholm stiger in i samma kupé som hon.

-- Jag hörde af min vän, häradshöfdingen, att du lemnat tjensten vid ditt regemente och för närvarande ej har någon befattning, kanske sådan, sedan du varit i mitt hem någon tid — vi ha ju jagttiden för dörren och Nimrods ädla nöje att bjuda våra gäster — kan yppa sig. Jernväg bygges genom orten, och finner du ej anställning der, så tänker jag, att min vän, engelsmannen Mac Linsley, som du vet en af landets förnämste industriidkare, har något som kan passa för dig.

— Aldrig kunde du säga mig några vackrare ord, utbrast löjtnanten entusiastiskt. Det här dagdrifvarelifvet blir mig slutligen olidligt, det har jag länge känt. Ej för fel i tjensten, men för dåliga affärer måste jag lemna regementet, gjorde sedan cession. Gälldenärerna nöjde sig med trettio procent och sålunda är allt uppgjordt, och intet kan nu vara mig kärare, än en passande anställning. Jag har nog försökt, men hvem f—n vill här i Stockholm i sin tjänst ha en fattig, afskedad löjtnant!

Under aftonens lopp delgaf löjtnanten länsman-
nen en hel del detaljer af intresse, bland andra den, att när Klara på en mycket besökt gata en vacker dag för ett par år sedan mötte baronen och då delgaf honom, att deras barn var dödt, denne då visat en ej ringa tillfredsställelse.

— Skall du glädja dig åt, att din egen oskyldiga afkomma skall bäddas ned i grafven, hade Klara häftigt svarat och i detsamma gifvit baronen en bastant örfil. När han en tid derefter kom upp till Klara, blef han utkörd.

De tre vännerna beslöto på länsmannens inrådan att följande förmiddag träffas och tillsammans aflägga ett besök hos Klara.

— Det är nödvändigt, sade länsman-
nen, ty det protokoll, jag sedan henne ovetande beder eder mina herrar bevittna, kan blifva af stor betydelse.

På utsatt tid träffades ock följande dag de tre herrarne. Vid tolf-tiden voro de vid Klaras bostad, i tredje våningen af ett större hus i en af stadens centralt belägna delar. På dörren läste de:

Klara Hamrén
Modist.

Man ringde och en äldre qvinna med ett ingalunda fängslande yttre öppnade försigtigt dörren.

— Träffas fröken Hamrén, frågade länsmannen artig.

Qvinnan betraktade till en början herrarne med en misstrogen blick, men när hon igenkänd löjtnanten, klarnade hennes uppsyn och hon svarade rätt vänligt:

— Jag skall fråga henne.

Efter några ögonblick var hon ånyo vid dörren och bad herrarne stiga in.

I ett inre väl möbleradt och med vackra taflor prydt rum satt vid deras inträde vid ett sybord en några och tjugu års mörklagd qvinna med vackra, men dock spotska drag. Hon var synnerligt väl och omsorgsfullt friserad och var iförd en smakfull morgondräkt, prydd med en oändlig mängd hvita spetsar. Hon reste sig upp, och nu uppenbarades hela hennes strålande apparition.

Hon var allmänt känd för sin sköna junoniska gestalt.

Hennes hy var af en förvånande skärhet, och de nedtill vida ärmarne skydde icke de välformade mjellhvita armarnes snö.

— God dag Charli, sade hon hjertligt till löjtnanten, hvar i all verlden har du hållit hus så länge, jag har icke sett dig på månader, tror jag!

— Affärer och hvarjehanda annat ha hindrat mig att njuta af ditt angenäma sällskap, svarade löjtnanten artig.

— Du har vänner med dig, ser jag.

— Ja, ett par herrar från Bergslagen, brukspatroner.

— Ja, nog kan den der, hon visade på länsmannen, vara en bergslagskisse, men se den der herrn, han är det icke, honom har jag sett förr, men vi ha icke råkats. Han är jurist och tienstgör i

något af verken, det känner jag till. Har ofta mött honom.

Nej, min käre Charli, mig lurar du inte så lätt!

-- Bästa Klara, sade löjtnanten, ursäkta mig, men jag sade verkligen i det hela taget ej någon så särdeles stor osanning. Häradshöfdingen här har en lång tid vistats i Bergslagen och kan sålunda räkna sig vara hemmahörande der.

— Sitt ner, mina herrar, sade fröken Klara. Jo, de der bergslagsgökarne, dom känner jag nog till. Under förra sommaren sällskapade jag i hela åtta dagar med en brukspatron från Bergslagen. Jag kallade honom för min lille Rulle. Till slut sade jag åt honom: nej Rulle, det här duger icke, du måste resa hem och se efter dina smedjor, masugnar och allt hvad det der heter, ni ha der hemma. Och så följde jag honom till stationen och sade: Adjö med dig Rulle, helsa gumman din från mig. — Kan ni tänka er, när riksdagen i år öppnades och jag stod och fånade på procession, då den kom från Storkyrkan, hvem fick jag se bland Första kammarens ledamöter, om ej min lille Rulle, hur han trippade med, trind och skinande.

Ganska jovialiskt berättade hon denna lilla historiett, herrarne skrattade och Klara föll in med sin klingande stämma, under det hon tillbakalutad i ett soffhörn i léger ställning höll händerna bakom sin välformade nacke, hvilken ställning tillät hennes vackra armar att fritt visa sig.

— Jo, det är sköna pojkar, många af de der. Jag känner dem jag.

— Jag tror Klara verkligen är modist, sade löjtnanten, då han betraktade sybordet med allt dess tillbehör.

— Modist? Ja, hvarför skulle jag inte vara det, jag syr ju alla mina hattar och kläder sjelf, och det är minsann inte så litet, leger aldrig bort en smul. Och så syr jag åt tvenne vänninor och mer hinner jag icke med.

Hon sprang hastigt upp, öppnade en garderob och framtog en ny charmant klädning.

— Se här är mitt sista arbete! Är den icke vacker, den här klädningen, kanske?

Den var ock förtjusande vacker med alla sina garneringar och sin rika spetsbesättning, och Klara erhöll naturligtvis en mängd eloger för sin vackra talang och sin flit.

— De här båda herrarne ha kommit hit i ett ovanligt ärende, sade löjtnanten derefter.

— Så-å-å, men jag har inga affärer i Bergslagen, svarade Klara förvånad.

— Nej, inte egentligen så, men Klara kände ju väl till baron Branner, som flyttade dit ned i våras.

Nu blef den nyss så muntra flickan tyst en god stund.

— Ja, nog kände jag honom, sade hon suckande; af tidningar har jag sett, att han nu är mördad.

— Vi kände honom obetydligt, sade länsmannen deltagande, och när jag nu var här i Stockholm tänkte jag passa på tillfället och få några underrettelser om hans föregående.

— De äro ej vackra alls, skall jag säga herrarne. Hvad angår hans förhållande till mig, har Charli sqvallrat, kan jag förmoda.

— Ja, det har han verkligen, sade länsmannen, men baronens förhållanden i det hela taget känner han så litet, ty denne var mot honom mycket förbehållsam.

— Roar det herrarne, så kan jag godt berätta hur en riktigt finurlig rackare kan bära sig åt,

svarade Klara, och så började hon med en förvånande svada berätta allt det, vi förut i hufvuddrag kända.

— Ja, var det icke bedröfligt, sade hon suckande, men i alla fall, när jag i en morgontidning såg, att han var död, mördad, så låste jag mig inne en hel dag och det var icke utan att jag grät en sqvätt allt då och då ibland.

— Den der fästmannen, ni talade om hette ju Kalle Lundgren, frågade länsmannen deltagande.

— Jaha, just så hette han.

Han var en bra pojk på den tiden, men nu är han en äkta slyngel. Strax förhållandet mellan mig och baronen var slut, gick jag till honom, knäföll och bad honom förlåta mig, jag hade ju blifvit bedragen af en skurk. Men då skall man tro Kalle satte sig på sina höga hästar och sade nej. Men så en god tid derefter, då var det han som kom, full och sluskig och sade, att nu var det han, som ville.

— Ne-*ej* du, när du icke ville, när jag ville, så blir det ingen väst af det tyget, sade jag. Då rök han på mig med dragen knif. Jag fick fatt om hans handlof, ropade och skrek och förmådde hålla honom så pass länge från mig, att hjelp hann anlända.

— Honom har ni väl nu glömt, frågade länsmannen.

— Jag kan icke neka till, sade Klara, att jag förr mycket tyckte om Kalle, men efter den der tilldragelsen jag omtalade, fins icke hos mig en gnista af sympati eller välvilja för den karlen.

— De der gångerna ni träffades, sade länsmannen, talade han *ej* då om baronen?

— Jo, båda gångerna sade han, att han skulle skjuta honom som en hund.

Nu frågade ej länsmannen vidare om den här saken, han upptog ett vida gladare ämne, skämtade med de båda öfriga herrarne och snart fattades äfven Klara af den muntra stämningen.

— Ett glas vin, mina herrar, sade Klara och framsatte karaff och glas.

— Det borde väl vara vi, som bjuda på den varan, sade länsmannen.

— Jo, det går godt för sig, sade Klara. Jag säger genast till min gamla Lofva, att hon går efter.

— Champagne skall det vara, här är penningar, sade länsmannen.

— Medan vi vänta, dricka vi af det, jag framsatt. Skål mina herrar, sade Klara artigt.

Märkligt hastigt var gamla Lofva åter, vinlagret måtte sålunda ej varit långt borta; kanske det till och med fans i lägenhetens skafferi.

Under glam och skämt dracks det skummande, perlande vinet, derpå lade länsmannen en sedel under ett af glasen på brickan, och så togo herrarne farväl.

— Glöm icke bort mig Charli, ropade Klara i trappan.

Tvenne dagar derefter, sedan länsmannen å vederbörlig pastorsexpedition skaffat sig Kalle Lundgrens prestbevis och med en kommissarie vid detektiva polisen öfverenskommit om lämpligaste sättet för Klara Hamréns delfående af stämning till det snart förestående extratinget i Mellsjö m. m., reste han förnöjd till hemmet.

Kommissarien hade åtagit sig att följa Klara till stationen, och en detektiv skulle henne ovetande öfvervaka färden.

Det är ej alltid, man är så här lyckligt ute, tänkte länsmannen, när bantåget gled i väg och

han häftigt svängde mössan till farväl åt löjtnanten och sin vän, vice häradshöfdingen.

Sedan slog han sig belåten ned i ett hörn af den bekväma andra klass vagnen och gjorde ett hastigt öfverslag, hvad deficit den här färden åstadkommit å den summa, ett tusen kronor, som den friherrliga Brannerska släkten anslagit till mördarens upptäckande.

XIV kap.

Extra tinget i Mellsjö. Oförmodade händelser.

En dag i början af september, var extrating utsatt i och för ransakning med den gripne mördaren och alla dem, som häktats för våldsdåden vid Qvarnforsen och Ekudden.

Det var en klar, vacker dag och ehuru anstid, var en stor menighet samlad i Mellsjö. Ortens herremän voro så godt som mangrant tillstädes och äfven några damer hade infunnit sig och i förväg skaffat sig platser i den rymliga tingssalen, hvilken, när tingshusklockan ljud, hastigt fyldes af den sorlande mängden.

Utänför, och äfven inne i byggnaden, voro soldater posterade, denna gång under befäl af den för läsaren förut bekante danebrogsriddaren, löjtnant Malmberg. Det såg sålunda mycket högtidligt och allvarsamt ut i Mellsjö den dagen, något hvartill äfven i ej ringa mån bidrog, att länets höfding på morgonen helt oförmodadt, för att afhöra förhandlingarne, kommit till platsen. Han hade naturligtvis anvisats en beqväm plats å estraden, helt nära domarestolen.

Kort före förhandlingarnes början, anlände i länsmannens droska en ung, ståtlig dam i sällskap med en elegant herre. Ingen kände dem och väckte de resande derfor ännu mera nyfikenhet och uppmärksamhet.

Lätt och behagligt hoppade den unga damen ur åkdonet. Klädseln var ytterst elegant, ja, äfven

ej så litet extravagant. Något grannare i fruntimmersväg hade mellsjöborna förr aldrig sett, ehuru de om söndagarne ofta haft tillfälle att beskåda både den som de ansågo »högfärdiga» fröken på Ekudden, disponentens på Strömbacka och kammarherre von Strahls döttrar.

Länsman Kronvall iförd uniform med trekantig hatt och svärd vid sidan finrakad, skinande och leende var de resande till mötes och helsade dem artig.

— Det är landshöfdingens dotter och måg, hviskades i folkhopen.

— Nej, men ser man på, der ha vi brukspatron Klason, utropade till böndernas förvåning den unga sköna damen, när hon förtroligt skakade hand med länsmanen. Men Charli, sade hon derefter, hur kommer det sig, att han är så der lustigt klädd, alldeles som en borgmästare eller tocke der?

— Det der skall jag sedan förklara, sade löjtnant Henkler.

— Ja, nu min käre Klason, sade den resande damen, nu är jag här och nu vill jag ha eget rum, så jag får justera mig litet efter den här långa nattliga färden. Så bra Charli var med, eljest hade jag fått det för trist!

— Ni kan väl tänka er, att inte kan man svärja och vittna i reskostym inte, man måste så här på bondlandet uppträda efter sitt stånd och sin värdighet.

— Jo, jo, med det der blir nog bra, svarade länsmanen leende.

Den unga damen steg först in i tingshuset. Genom skönhet och elegans hänförde hon de båda på hvardera sidan om dörren stående posterna så fullständigt, att de utan betänkande för henne gjorde honnör, en manöver, som till den grad förtjuste fröken

Klara, att hon likt en cirkusdam mot soldaterna gjorde en den mest intagande gest.

— Den der är af fint folk, det kan man se, sade till de närstående en af soldaterna, medan den sköna damen majestätiskt steg uppför tingshusets trappa.

— Nå, min käre Klason, hvar har han nu det der rummet, jag skulle få, sade Klara.

— Jo, här strax invid, var god stig in, sade länsmanen artig och öppnade en dörr.

I rummet voro några nämdemän, hvilka på länsmannens tillsägelse genast aflägsnade sig.

I detsamma inkom länsmannens kusk med en gigantisk kappsäck.

— Fy, hvad här luktar bonde, sade Klara, rynkande på näsan. Har ni intet annat rum, min käre Klason?

— Nej, för tillfället icke. Här finnes visserligen ett bättre intill, men derinne befinna sig för närvarande landshöfdingen och ortens ordinarie domhafvande.

— Nå, då kunna dom väl komma hit, så att jag får deras rum.

— Nej, min bästa Klara, sade löjtnanten, det går icke an, vi måste nöja oss med det man ger oss här på platsen, vi äro ju i ett tingshus.

— Åhja, det kan du ha rätt i, vi få taga det som vi få det. Var nu rask i vändningarne Klason och hit med tvättvatten m. m. Tror ni jag kommer smutsig och dammig fram inför häradsrätten eller hvad dom kallar en sådan här tillställning, man har ute på bondlande?

Häradsstjenaren inkom med tvättfat och vatten m. m. och så drog sig länsmanen tillbaka.

Hastigt gjorde Klara biträdd af löjtnanten toalett. Den nya fraicha promenaddrägten klädde

henne förträffligt och lät hennes junoniska gestalt så mycket som möjligt väl framträda. Så satte hon en ny modern hatt på sitt mörklockiga hufvud, drog handskarne på sina händer och fick fatt i sin parasoll.

— Ja, nu är jag färdig, hur tycker du om mig så här?

— Förtjusande, utropade löjtnanten.

— Men hvarför kommer ej den der Klason och hemtar mig, sade hon otåligt.

— Han är ingen brukspatron Klason, sade löjtnanten leende, på uniformen synes ju, hvem han är, — han är ju länsman.

— Nej, har man hört på, så listiga dom kan vara, och det här har du varit med om Charli! Jo, det här var fint det! Fy, du borde skämmas Charli! Har jag ej nog i min dag varit ute för bedragare, den der baronen till exempel.

— Bästa Klara, lugna dig, för mig blef han också af vice häradshöfdingen presenterad som brukspatron Klason. Vi ha sålunda blifvit bedragna båda två, men inte må vi här stå och grufva oss för det, polismän äro ju tvungna att handla så der ibland, hur skulle de eljest få reda på sakerna.

Men Klara var, oaktadt denna förklaring, dock, som hon sade, »stött i kanten» en god stund och förargad öfver dröjsmålet. Hon ville gå ut men fann dörrarne stängda, och då blef hon topp tunnor rasande och ville slå på dörrarne. Löjtnanten hindrade henne dock från att ställa till något större oväsen.

— Är jag fången eller hvad är meningen, är jag kanske anklagad i stället för vittne, utbrast hon, och vid tanken att hon befann sig i fångenskap blef hon än mera oresonlig, och löjtnanten hade all möda att lugna henne.

— Klara har ju, sade löjtnanten, en kortlek med sig, fram med den, så ta vi oss en bondtolfva här ute på bondlandet. Vi skola väl något taga oss till, medan vi vänta.

Det var ett godt förslag. Kortleken kom fram, spelet började och med detsamma var Klaras oro försvunnen. Hon hade tur och vann första spelet, innan löjtnanten hunnit ens fem points.

Vi lemna nu de spelande och begifva oss till tingssalen.

En del papper och handlingar upplästes af domhafvanden, häradshöfding Gullstrand, hvarpå denne yttrade:

— För in den för mordet å baron Branner häktade!

Kort derefter hördes skrammel af bojor i trappan och med black om foten, men för öfrigt ledig, inträdde den anklagade, en trettio års man, med ingalunda obehagligt yttre och rätt väl klädd i en grå kostym.

— Ni vet, att ni är anklagad för mord å baron Branner å Helenefors, sade domhafvanden.

— Ja, men jag är oskyldig, svarade fången.

— Hvar är ni född?

— I Malmö.

— Ert namn?

— Clas Pettersson.

— Hvilka voro edra föräldrar?

— Min far var afidne urmakaren i Malmö Petter Carlsson, min mor hette Fredrika Svensson.

— Hvilket år är ni född?

— 1844.

— När blef ni konfirmerad?

— 1862.

— Äfven i Malmö?

— Ja.

— Beskrif er ungdom och ert lif!

— Jag lärde målareyrket och vistades derunder i Malmö och Helsingborg, men reste sedan till Tyskland, var bosatt der under flere år, uppehöll mig äfven i Danmark i flere år, kom i våras tillbaka till Malmö, fann ingen anställning och beslöt mig då att som turist bese mitt fädernesland, hvilket jag förut endast kände par renommé, som man säger. Jag har haft angenäma dagar ända tills den här olyckan hände mig, att jag en sex å sju mil norrut härifrån blef tagen för mördare, gripnen, kastad i fängelse och hitförd för att ransakas för ett brott, som jag aldrig begått.

— Har ni förut blifvit tilltalad för något brott?

— Aldrig.

— Och allt detta menar ni är sanning?

— Ja, fulla sanningen.

— Men jag säger, att det var lögn hvart enda ord ni yttrat. Vi ha full reda på er, vi. Ni är född i Stockholm den 21 december 1846, er far var snickaren A. P. Lundgren och er mor hette Beata Jonsson. Ni konfirmerades 1862 och hade redan dessförinnan börjat lära målareyrket. Ni är målaregesällen Karl Lundgren, ni har ej förr än i år på våren lemnat Stockholm, då ni begaf er till Norge, der ni i Kristiania och Drammen haft tillfälligt arbete. I Drammen kom ni i konflikt med rättvisan och begaf er då åter till Sverige, der ni den elfte augusti med fullt uppsåt att mörda, dertill föranledd af hat, med en pistol, köpt hos handlanden Carlgren i Tåsjö, ihjelskjöt baron Branner å Helenefors.

I Stockholm har ni flera gånger blifvit straffad för fylleri och våld mot enskilda och polismän.

Jo, så står det till, hvad säger ni om allt det här?

Till en början blef den anklagade synbart öfverraskad af häradshöfdingens andragande, men på den framställda frågan svarade han helt lugnt:

— Det är misstag på person, herr häradshöfding.

Domaren gjorde härefter den anklagade en hel massa frågor, hvarunder denne ofta beträddes med tvetalan, ofta utan rim och reson nekade till både likt och olik.

Härunder fortsatte de båda vittnena i nämde-mansrummet sitt kortspel.

— Gud, hvad jag är hungrig utropade derunder Klara Hamrén, men så skall ock Klason, ja, jag kommer visst alltid att kalla honom så, när allt det här en gång blir slut, få bjuda på middag med både rödvin och champagne, det vill jag lofva.

— Det lär inte gå för sig i dag, svarade löjtnanten, ty han äter nog middag med sin höge förman, landshöfdingen.

— Då kan landshöfdingen äta med oss, tycker jag, han behöfver nog litet livvadt efter allt det här trista, han nu har för sig.

— Nej Klara, det gör han inte, menade löjtnanten.

— Ni officerare äro då för odrägliga med edra förmän och edra höge herrar. Jag har så svårt att begripa det der, nog kattningen värderar jag bra mycket mer en stilig underlöjtnant än sådana der gamla krutgubbar, det har jag sagt många gånger.

— Så, så Klara, blif nu ej het igen, jag har matsäck med mig, sade löjtnanten.

— Har du?

Löjtnanten satte en mindre handkoffert på bordet och öppnade den.

Klara började undersöka innehållet.

— Ser man på, utbrast hon förnöjdt, smör och bröd, metvurst, skinka, ägg, kyckling, lilla snapsen och rödvin!

Förtjust klappade flickan händerna.

— Var så god, men skynda, ingen tid är att förlora, det känner jag på mig, sade löjtnanten och började ifrigt på nämдемansbordet framsätta rätterna.

— Jag äter som en varg, sade Klara med munnen så full, att hon knappast förmådde utsäga orden.

— Jag med, menade löjtnanten.

När den värsta hungern var stillad, öppnade Klara sin stora kappsäck.

— Hvad tror du det här är, sade hon och visade löjtnanten en grön, hvithalsad butelj.

-- Champagne, utropade löjtnanten hänryckt.

Klara lät korken smälla och i dricksglas upphälde hon det skummande vinet. Löjtnanten fattade sitt glas och gjorde ett par cancansteg och genast var Klara färdig att figurera och knäppa med högra handens fingrar.

— Ha, ha, ha, friska tag det här medan man derinne kanske öfverlägger om lif och död, sade löjtnanten.

— Då dansa vi vid de dödas grafvar, svarade Klara.

Men ögonblicket derpå satte hon från sig glaset, höll sig för bröstet och sade helt allvarsamt:

— Det är ej rätt att lefva så här slarfvigt. Ingen vet sitt öde, som man är röd, så kan man vara död!

— Kors hvad Klara blef allvarsam i en hast, sade löjtnanten.

— Jag tror det är öfver nu, svarade flickan och drack sitt glas i botten.

— Charli, sade hon leende derefter, hvad var det för en beklämning, somkom öfver mig? Aldrig förr har jag känt något dylikt.

— Ah, sådant der kan komma och gå, har haft den der känningen många gånger, sade löjtnanten.

— Har du, svarade Klara.

— Nu är den väl öfver, frågade löjtnanten.

— Inte riktigt, svarade flickan vemodigt och satte sig vid bordet och lutade sitt vackra hufvud mot handen.

— För in vittnena, sade domaren från sin plats i tingssalen.

Häradsstjenaren öppnade nämдемansrummet och bad herrskapet följa sig.

— Charli är väl god bjuder mig armen, sade Klara.

— Nej kära Klara, så är ej tingssed här ute på bondlandet. Klara går först och sedan kommer jag och derpå alla de andra. Vi äro nog många tänker jag.

— Men då blir det ju en hel gåsmarsch och jag sjelfva gåsen, fy, skämtade Klara.

Den främmande damens inträde väckte sensation. Nästan alla reste sig för att betrakta henne, ja, sjelfve landshöfdingen steg upp från sin plats för att bättre kunna iakttaga hennes yppiga, strålande apparition.

Vittnena uppräknades och derunder fick Klara och den anklagade sigte på hvarandra. Flickan ryckte till af förvåning och den anklagade bleknade och hans läppar skälfdde. Och ännu oroligare blef han vid åsynen af löjtnanten.

— Har den anklagade jäf mot någon af vitt-
nena?

— Nej, jag känner dem ju icke, framstammade
den anklagade knappast hörbart.

Vittnena aflade eden.

— Vittnet Klara Hamrén stannar inne, öfrige
utföras, sade domaren.

Denne vände sig derpå vänligt mot vittnet och
sade:

— Nu vill jag försäkra eder, att jag skall blifva
så grannlaga jag kan med mina frågor. Den första
blir:

Känner ni den här mannen? Han visade på
den anklagade.

— Kors, utropade Klara — kors i all min
da'r, det är ju Kalle Lundgren lifs lefvande, honom
har jag nog känt!

— Ja, ni ha ju varit mycket goda vänner, ni
båda.

— Ja, visst ha vi det.

— Men så kom baron Branner emellan, var
det ej så?

— Jo visst var det så, som en riktig bedra-
gare kom han.

— Ja, ja — men det der hör inte direkt hit.
Efter denna bekantskap blef ju vänskapen slut mel-
lan er och Kalle Lundgren?

— Jag ville nog fortsätta, men se Kalle han
sa' stopp han och blef oförsämd.

— Nå, har ni ej träffat Karl Lundgren sedan?

— Jo för all del, han kom uppspringande en
gång, drog knif och ville mörda mig; på mina rop
skyndade grannarne till och slet honom från mig.

— Vet ni, om han personligen kände baron
Branner?

— Det gjorde han, två om ej tre gånger har han sagt mig, att han en gång skall skjuta honom som en hund.

— Domaren vände sig till den anklagade och frågade:

— Hvad säger ni om det här vittnesmålet?

— Ingenting, känner ej människan, svarade den anklagade.

— Hvad är det för jobb, utbrast Klara, han känner inte han — är människan galen!

— Löjtnant Henkler införes, föregående vittnet kvarstannar, sade domaren.

Hvad löjtnanten hade att vittna, känner läsaren af det föregående, och vi behöfva sålunda icke här relatera hans vittnesmål.

Domaren vände sig ånyo mot den anklagade och frågade, hvad han hade att anmärka mot detta vittnesmål.

— Känner ej karlen, menade den anklagade.

Af öfriga vittnesmål voro flere äfven mycket graverande, isynnerhet kusken Anderssons. Denne tyckte sig nu i den anklagade igenkänna den person, som mordaftonen stått tätt invid landsvägskanten och spejat in i droskan, strax innan det skott hördes, som ändade baronens lif.

Sedan vittnesförhörerna blifvit avslutade, bad domaren allvarligt den anklagade, att denne skulle lätta sitt samvete med en bekännelse. Det borde väl äfven för honom vara tydligt, att han nu redan vore öfverbevisad; men den anklagade nekade fortfarande till allt.

— För ned fången medan rätten öfverlägger, sade domaren.

Kort derpå kom länsman Kronvall fram till domhufvanden och hviskade till honom, att fången önskade ett samtal med Klara Hamrén.

— Ja, det kan han väl få i vittnes närvaro; befallningsman är naturligtvis sjelf med, det är ju möjligt, att rätten får nytta af det der samtalet.

Ett par minuter derefter hördes tvenne genomträngande skri från en af tingshusets celler å nedra botten. I hast blef det en grufflig uppståndelse i hela tingshuset, domare och nämnd rusade från sina platser, ja, äfven landshöfdingen hastade ut och sökte genom folkmassan tränga sig ned för trapporna.

Hvad hade händt?

Jo, helt enkelt det, att sedan länsmannen talat vid häradshöfdingen, hade han delgifvit Klara Hamrén fångens önskan och hon hade villigt samtyckt gå till honom, såvida länsmannen med flere vore närvarande.

I Kronvalls sällskap kom hon in i cellen.

Fången vände henne då ryggen, händerna hade han ännu lediga. Blixtnabbt vänder han sig om och med orden: »har jag skickat din baron åt helvete, kan du godt följa efter», fattar han med högra handen om flickans strupe, kastar henne mot stengolfvet, faller dervid ofvanpå och sätter med en häftig stöt ett knä mot hennes bröst.

Ögonblickligen voro länsmannen och fänggevaldigern öfver honom och sökte bryta hans händer från flickans strupe, men detta gick ej lätt, mördaren egde stor styrka. När man äntligen lyckats slita honom från sitt offer, rosslade det i hennes strupe och bröst, och till utseendet ett lik bars hon ur cellen och lades i ett rum, som derpå genast af soldaterna utrymdes.

Doktor Hultqvist, doktor Hultqvist, ropades öfver allt bland den förskrämda mängden. Så fort läkaren kunde tränga sig fram, tog han genast den öfverfallna om hand.

— Kan hon komma sig, frågade länsmannen ifrigt med skälfvande stämma.

— Kan ej nu svara härpå, hon förefaller mig redan att vara döende, svarade doktorn.

Häradshöfding Gullstrand inträdde nu äfven i rummet.

Fasans drag voro, när han betraktade den vackra, nyss så liffulla flickan, tecknade i hans anlete. Länsmannen redogjorde för honom den hemska tilldragelsen.

— För genast åter upp fången, befalde domaren.

När cessionen ånyo begynte, aflade gevaldigern med flere, som varit närvarande vid dramat i cellen, eden och derpå vittnade dessa hvad de hört mördaren yttra, när han kastade sig öfver sitt offer.

— Nu inser ni väl, att ni ej längre kan stå och neka inför rättens bord, sade domaren häftigt till den anklagade.

— Är hon död, frågade denne.

— Nej, men hon är enligt läkares utsago döende, sade domaren.

— Då erkänner jag, sade fången.

— Att ni med pistolskott lönmördat baron Branner?

— Ja.

— Att ni från liket röfvat åtskilligt med pengar, uppgående till minst 175 kronor?

— Ja, dervidpass var det.

— Hvarför mördade ni baron Branner?

— Derför att han förstört min frid och lycka här på jorden. Jag ansåg mig ha full moralisk rättighet att straffa honom för den illgerning, han gjort mot mig och min fästmö, Klara Hamrén.

— Mordet var sålunda fullt öfverlagdt?

— Ja.

— Fullt öfverlagdt då ni lemnade Norge?

— Nej.

— Hvilken afsigt hade ni då med ert besök här i trakten?

— Att erhålla penningar af baronen.

-- Genom hot?

— Ja.

— När beslöt ni att mörda honom?

— Af en Mellsjöbo hörde jag, en fyra fem mil härifrån, att det allmänt talades om, att baronen skulle gifta om sig med en adelsfröken inom orten. Då beslöt jag mörda honom och köpte samma dag pistolen. Jag låg gömd invid Helenefors och såg då en förnäm dam komma dit, såg att en vagn körde fram och att denna vagn på aftonen höll framför trappan. Då anade jag, att damen skulle resa och att baronen kom att följa henne ett stycke. Häftigt sprang jag då i förväg.

— Följ ned fången. Det senare morddramat blir naturligtvis ett nytt mål, sade domaren.

Medan doktor Hultqvist gjorde allt hvad han förmådde, för att om möjligt återkalla Klara Hamrén till lif, vidtog de vidlyftiga ransakingarna rörande mordbranden vid Qvarnforsen, öfverfallet på sågverksarbetarne och våldet vid Ekudden. Om dessa vilja vi endast i korthet yttra, att under den dagen och den följande full bevisning bragtes mot flere af våldsverkarne, men visshet om hvem som utdelat sjelfva det dödande slaget mot sågverksarbetaren

från Vestergötland kunde vid detta extrating ej erhållas. Den gosse som jemte andra itändt den stora brädgården och greps på bar gerning och derefter af Mac Linsley räddades från en qualfull död i lågorna, erkände öppet och namngaf kamraterna.

Mac Linsley, som naturligtvis var närvarande, yrkade strängt straff på uppviglarna, men deremot så lindrigt lagen kunde nå mot de vilseförde och oförståndige.

Första ransakningsdagen rådde, som vi veta, stark oro å tingsplatsen, alla hade medömkan med den unga qvinna, som aflagt vittnesed och strax derpå blifvit föremål för mördarens våldsamhet. Endast några få kände hennes antecedentia, men äfven om man hade gjort det, hade medlidandet ändock säkerligen varit lika allmänt. Allt hvad menskligt kunde göras för att återkalla henne till lif gjordes af doktor Hultqvist och af den från början af denna berättelse för läsaren bekante medicine kandidaten; allt var dock förgäfvets. Som det tycktes fortfarande sanslös, afled hon vid 5-tiden på eftermiddagen.

För landshöfdingen m. fl. hade handlanden Salomon Andersson anordnat en splendid middag; denna tog just vid den tiden sin början.

Hur olika var ej denna middag mot den glada och angenäma vi förut haft nöjet skildra hos honom. Nu hördes intet skratt, intet skämt, sångarne voro stumma; allt det gräsliga, som nyligen timat inom orten och det hemska morddrama, som nu åter tilldragit sig, så att säga inför allas ögon, hade slagit middagsgästerna med sorg och häpnad. Med tårade ögon tuggade vid smörgåsbordet både landshöfdingen och härads höfdingen på sina smörgåsar. För båda var det svårt att svälja.

— Märkligt, märkligt, sade landshöfdingen, är förhållandet med alla dessa grufliga mordscener just i den här goda tiden, som tyckes medföra förbannelse i stället för lycka. Under min nu rätt långa lefnad vet jag intet år, hvars krönika här i landet har så många mord att anteckna som detta. Har ni ännu läst om mordet på jernvägsingeniören Uppmark och hans körsven?

Nej, det hade ej häradshöfdingen.

Landshöfdingen lemnade några detaljer om den hemska mordgerningen, som nyligen timat å landsvägen mellan Malmköping och Eskilstuna.

Mördarne synes ha varit tvenne. De stodo bakom hvar sin granruska och sköto helt kallblodigt ned sina offer, som icke plundrades, upplyste landshöfdingen. Vi lefva i en gyllene tid, en tid då sågverks- och jernarbetare dricka champagne å sina fester, men likvisst en hemsk, förfärande tid.

Länsman Kronvall var alldeles utom sig. Han, som eljest var så förtjust i god mat och ett godt glas, kunde ej förtära en bit, blott dricka litet rödvin och vatten, under det han orolig gick af och an i ett af sidorummen.

— Det var mitt fel, mitt oförlåtliga fel, sade han till närstående. Men ehuru jag erkänner det berodde dock allt, som så mycket annat här i världen, på tillfälligheter, men tillfälligheter, som jag borde ha förutsett. Det är gammal praxis här på platsen, att fången inför rätten få ha händerna fria. Den här karlen hade i cellen äfven handboja fäst vid fotblacket. Jag kunde ej tänka mig annat, än att gevaldigern i cellen redan hunnit lägga handbojor på och gjort karlen oskadlig, men här kom tillfälligheten, trängseln. Det gick för gevaldigern rätt långsamt att komma fram genom folkmassorna.

Värst var det i trappan. Han hade jemt och rätt hunnit in i cellen, då jag tillsammans med flickan, löjtnanten och ännu ett par andra anlände. När vi gingo ned, hade folket hunnit så pass skingra sig, att vi obehindradt togo oss fram.

I öfver trettiofem år har jag varit polisman, men ändock hade jag ingen aning om, att ett öfverfall kunde ske med sådan hastighet. Som en blixtnedslag var han öfver kvinnan och slog henne till golvet. Och nu kommer den andra tillfälligheten. Jag, som var strax bakom flickan, hade ansigtet vändt mot dörren för att tillsäga fjerdingssman Persson, att han ej fick släppa in flere. Hade jag i det förfärliga ögonblicket haft ögonen fästade rakt på fången, hade helt säkert allt endast blifvit ett försök till mord.

Stockholmslöjtnanten var äfven utom sig. Han kunde ej heller äta en bit, der han satt dyster i ett hörn med ett orördt rödvinsglas framför sig.

Doktor Hultqvist kom in i rummet.

— Blef hon strypt, frågade ifrigt flere herrar.

— Jag tror ej, att det var mördarens förfärliga grepp mot kvinnans strupe, som var den egentliga dödsorsaken, svarade doktor Hultqvist, äfven han upprörd, utan mannens knä, som krossade bröstkorget och förorsakade inre blödningar. Som det tyckes blef äfven flickans hufvudskål spräckt mot stengolvet, då hon med blixtnedslaget slungades omkull.

— Hade hon svåra plågor, frågade löjtnanten.

— Nej, jag tror att hon var sanslös hela tiden.

— Gud ske lof för det, sade flere närstående.

* * *

För öfverlagdt mord på friherre Branner och sin förra fästesvinnna, Klara Hamrén och för stöld

från den mördade baronen, dömde Mellsjö häradsrätt målaregesällen Karl Lundgren till dödsstraff, och domen stadfästes af såväl hofrätten som Högsta domstolen. Konungen benådade dock mördaren och bestämde straffet till straffarbete för lifstiden.

De vidlyftiga målen rörande vålden vid Qvarnforsen och Ekudden måste af häradsrätten behandlas vid flere extrating. Slutligen dömdes ett par personer för dråpet å sågverksarbetaren till flerårigt straffarbete och flere dömdes till kortare straffarbete och fängelsestraff.

XV kap.

Euphrosyne och Mac Linsley.

Branden å Qvarnforsen förorsakade intet egentligt afbrott i rörelsen å platsen. Snart var, som om intet passerat, det stora sågverket åter i gång. Timmer framfördes till de nedbrunna bostädernas återuppbyggande och brädgårdsplanen omgärdades med ett högt plank.

Mr Mac Linsley hade blifvit mycket allvarlig och trufdes bäst i ensamheten. Sällan reste han bort, aldrig för sitt nöje. En och annan promenad i nejden var hans enda förströelse.

Det hade lidit till slutet af september. Löfträden i hagarne stodo i skiftande färgprakt och marken var gul, grön och röd af de fallande bladen. Hösten var sålunda kommen, men ännu rådde dock den herrligaste väderlek med klara dagar och värme, nästan som i högsommartid. Det var indiansommar i nordanland.

En eftermiddag mötte Mac Linsley på skogstigen mellan de båda egendomarne helt oväntadt fröken Euphrosyne Bahnfeldt.

Han, som trodde henne ännu vara sängliggande sjuk, blef gladt öfverraskad att se henne så återställd.

Vemodiga drag lågo öfver hennes nu bleka, men därför ej mindre sköna anlete.

— Vi skulle dock råkas än en gång, sade hon sorgset.

— Ja, visst skola vi råkas, hvarför skola vi icke, svarade Mac Linsley hurtigt.

— Derför att jag nu reser och kommer troligen aldrig hit till orten mera, sade Euphrosyne.

— Skall ni resa, lemna orten, utbrast Mac Linsley förvånad.

— Ja.

— Hvert?

— Till Stockholm, der blir jag sjuksköterska på en af de större sjukvårdsanstalterna.

— Sjuksköterska, hörde jag rätt?

— Ja, det är bestämdt nu, i går erhöj jag bref om, att jag var antagen. Den förste oktober börjar min tjenstgöring.

— Men hvarför detta?

— Behöfver ni fråga derom? Nog vet ni bättre än de fleste, att jag felat, felat mycket, varit en qvinna full af flärd, öfvermod, att jag endast älskat lyx och nöjen, varit en sannskyldig nöjenas prestinna. Men nu, Gud vare lof, är jag helt annorlunda, annorlunda till själ och sinne. Gud har hört mina böner och låtit min själ komma till frid. Min gode far, som alltid haft ett religiöst sinne, har varit mig behjelpig, understödt mig, bedit för mig. Han följer mig till Stockholm och stannar der i vinter.

— Allt är, sade Mac Linsley, sålunda fullaste allvar, men innan jag, kanske för alltid, skiljes från eder, vill jag helt och hållet rå om er en stund, sätt er på den här torra tufvan invid, låt mig hvilat vid edra fötter.

Euphrosyne efterkom hans begäran och slog sig ned på tufvan, bland de gula löfven.

— Ni har nog varit mycket missnöjd med mig, sade hon.

— Ja, det kan jag ej neka till, men jag kan och skall lida tåligt och numera utan den minsta bitterhet i sinnet, svarade Mac Linsley hjertligt.

Ni minnes väl den der aftonen på bjudningen hos kammarherre v. Strahl i början af juni, tillade han sakta.

— Ja, visst mins jag den, hviskade Euphrosyne.

— Förut var, sade Mac Linsley, allt för mig endast en behaglig flirtation, men då, när jag i den ljumma qvällen invid doftande syrener, drog er intill mig och ni tillät det och tillät äfven att jag kysste er sköna panna och smekte ert lockiga hår, då blefvo känslorna helt annorlunda, från den dagen brann hos mig till er en glödande kärlek i mitt bröst, och den brinner der inne ännu och skall helt säkert aldrig slockna.

— Tror ni det?

— Ja, det tror jag.

— Jag har handlat mycket orätt, kan ni förlåta?

— Förlåta, hvad skulle jag ej kunna förlåta hos er!

— Ni är god mr Mac Linsley, de der orden gjorde mitt hjerta godt, sade Euphrosyne mildt.

Så sutto de tysta en stund.

Euphrosyne bröt tystnaden. Hon begynte tala om sitt förhållande till baron Branner.

— Nej, nej, utbrast Mac Linsley, aldrig ett ord mera om det förflutna, detta lemnar ni ju nu bortom eder, när ni nu går att blifva en välgörenhetsinrättnings tjenarinna, er förra lefnad är slutad, nu börjar för er ett nytt lif, ni måste vandra fram på en väg beströdd med törnen, den är äfven stenig och svår, ni skall dock modigt gå den fram. Mot idealet, mot ljuset går er väg!

— Tack för er vackra tanke om mig, sade Euphrosyne hjertligt. Jag skall söka göra mig den värdig.

— Mac Linsley, sade hon med rörelse. Förlåt, en fråga: Mins ni när vi sista gången träffades? Under min sjukdom har jag så ofta tänkt derpå.

— Har ni, ja, det var en glad afton, den der.

— Och så hjertligt lycklig för två af våra gemensamma vänner.

— Ja, fröken Elvira och Elgengren. De äro trolofvade nu och med all säkerhet fortfarande lika lyckliga.

— Under resan från Fridhem sade ni, att ni en gång skulle omtala något för mig, något mycket hemskt och sorgligt.

— Nej, nej, fordra ej det, det har ju varit så mycket sorgligt på sista tiden omkring oss, hvarför då äfven rifva upp de gamla såren! Här i landet har jag en gång under bitter och dyster sinnesstämning för Elgengren omtalat det, jag syftade på Vill ni veta allt, så bed fröken Elvira, att hennes fästman för henne omtalar min sorgliga kärlekssaga, så får ni höra den af henne, höra sagan om ett bröllop och ett farväl, om slagtingar och oro, mordscener och brand. Nu ligga världshaf och mer än ett decennium mellan mig och dessa förfärande minnen och bland massa stå blommorna på min sköna, älskade hustrus grift. Rastlös verksam har min lefnad sedan varit, massor af menniskor ha omgifvit mig, men ändå har jag varit som ensam och ofta gått vilse. Kärlekskänslor voro inom mig slocknade, så trodde jag, men så träffade jag er och så tändes de på nytt, och så kommo åter mord och brandscener och in jagade skräck och färgade himlen blodröd!

Mac Linsley försjönk i tankar.

Euphrosyne såg med tårad blick ut öfver den lugna sjön.

Så steg hon upp.

Mac Linsley gjorde sammaledes.

Euphrosyne betraktade honom med sina sköna nu fuktiga ögon.

— Mac Linsley, sade hon mildt, som jag nu ser er, kanske för sista gången i mitt lif, så tycker jag ni liknar en af de der svarta svanorna, som om vårarne ensamma styra sin färd mot solen, farväl!

Epilog.

Två och ett halft år ha gått, en för Euphrosyne stråfsam, ofta svår tid bland sjukdom, död och lidanden. Hon är dock frisk och kry, kinderna äro rosiga och ögonen stråla som förr, och de svällande korallröda läpparne le. Hon har funnit frid med sig sjelf, frid med Gud, under bön om försoning.

Hon har blifvit införlifvad med det svåra ansträngande sjukskötarekallet, hon älskar det till och med.

At alla är hon omtyckt och värderad.

Det led mot våren, det var mars månad, solen smälte snömassorna, vårblommor började blicka fram i Stockholms omnejder och lärkorna sjöngo dagen i ända.

Då fick en morgon Euphrosyne detta korta, men dock mycket innehållsrika bref:

»För den händelse detta bref skulle misshaga eder, affattas det i möjligaste korthet.

Jag kan aldrig glömma eder, den der branden i mitt bröst, jag talade om vid vårt sista sammanträffande finnes der ännu och förorsakar vemod i min själ. Kan ni, så blif min maka! Ni behöfver derfor ej öfvergifva ert kall, ty jag ämnar i så fall uppbygga ett lasarett i Mellsjö, hvilket kommer att ställas under er vård. Om ni mottager mitt anbud, skola vi som ett bevis på bådars vår aktning för den välgörenhetsinrättning, å hvilken ni nu länge verkat, den dag ni blir min maka, lemna en större donation.

Er varmt tillgifne

Robert Mac Linsley.»

Upprörd gick Euphrosyne genast med brefvet till sin far.

— Skrif till mr Mac ett jakande svar och bed honom vara välkommen hit, det är mitt råd, sade fadren.

Euphrosyne kunde dock ej strax efterkomma fadrens önskan, men om få dagar var dock det skriftliga ja-ordet gifvet och något öfver en månad derefter lästes i hufvudstadens alla tidningar:

»I söndags, efter gudstjenstens slut, sammangigdes å —hemmet i närvaro af dettas direktion, läkare, sjukpersonal m. fl. sågverksegaren, riddaren af K. N. O. m. m. Robert Mac Linsley och sjuksköterskan vid nämnda välgörenhetsinrättning, fröken Euphrosyne Bahnfeldt, dotter till förre majoren C. J. Bahnfeldt och hans aflidna maka, född de Renville. Efter vigseln öfverlemnade makarne till den stora välgörenhetsinrättningen en donation af ett hundra tusen kronor. De nygifva afreste med aftontåget öfver Malmö på en weddingtrip till kontinenten.»

* * *

En af de första dagarne i maj sutto i en af Schweiz' herrligaste dalar å en värdshusveranda en ståtlig, mörklagd herre och en ung ovanligt vacker dam.

Det var afton, och skymning i dalen, men solen lyste ännu på alpernas toppar och spred en förunderlig färgprakt bland de eviga ismassorna. Ofvan dem låg den högblå, klara himlen. Allt var tyst, endast herdegossarnes vallhorn hördes i fjerran och det melodiska ljudet från en ringande hjord, som passerade en i närheten varande hvalfbågad brygga.

— Hvad här är fridfullt och stilla, sade den unga damen.

— Ja, nog är här skönt och hvilken herrlig tid ha vi ej tillbragt i Italien och hvilka dagar i denna storslagna dal, men nu längtar jag till hem och verksamhet, svarade den ståtliga herrn, som ej var någon annan än vår vän och bekante, mr Mac Linsley.

— Ja, det gör jag ock, hem till mitt nu så kära Qvarnforsen och mitt gamla Ekudden, svarade Euphrosyne och smekte sin mans på verandans räckel hvilande hand.

— Se der borta i fjerran kommer en postvagn! Tror du de äro med, sade Euphrosyne.

— Mycket möjligt, men fram mot morgonen kommer en annan. Rum åt dem är emellertid bestäldt.

Efter få minuter höll postvagnen framför värds-
huset och lifligt hoppade en högest, vacker blondin ur kupén och helsade entusiastiskt de på verandan sittande. Efter henne kom en kraftfull, smärt gestalt, som vänligt nickade, under det han från vagnen hemtade kappsäckar, filter och annat.

— Välkommen Elvira, hjertans, hjertans välkommen, utropade Euphrosyne. God afton Elvira, god afton bror jägmästare, ropade Mac Linsley.

Vagnen drog hastigt sina färde och sedan det nya bröllopsresande herrskapet tagit sitt rum i besittning, slogo sig de tvenne paren under förtroligt, glädtigt samtal ned å verandan med ädel drufva i fyllda glas framför sig.

— Ni fingo sålunda brevet i Lyon, sporde Mac Linsley.

— Ja, ett der och ett förut i Paris, svarade Elgengren. Nu stanna vi här en dag tillsammans och så gemensam hemresa, så är ju programmet?

— Ja, nu skall det bli skönt att komma hem, svarade Mac Linsley.

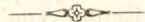
— I öfvermorgon således draga vi åt norden. Alldeles som svanorna skola vi, utropade Euphrosyne med hänryckning, flyga mot solen, mot ljuset. Här står min svarta svan, han gör då sin hvita sällskap på färden!

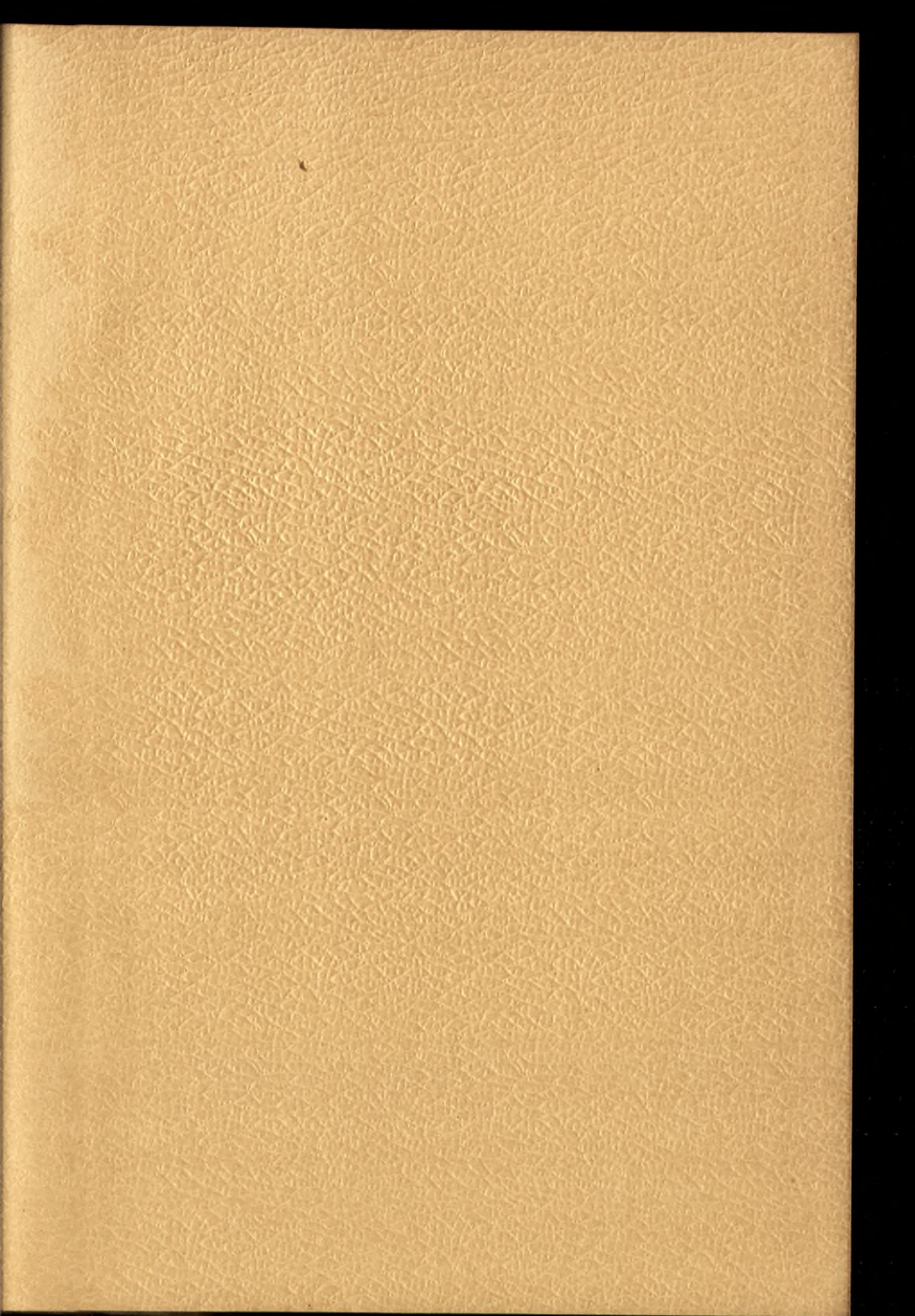
Jägmästaren fattade glaset och uppstämde, sekunderad af Mac Linsley och damerna.

Ack, jag vill lefva, jag vill dö i norden!

— Präktigt, utropade Mac Linsley, der uppe i hemmets dal ha vi nu full vår och löfsprickning, helt annat än när du — han slöt sin unga hustru intill sig — drog derifrån, då var det höst i ditt hjerta och din själ, och öfver mig hvilade sorg och vemod, men nu är det vår inom oss båda och solskenet skimrar öfver vår väg, lika strålande, som det glittrar utpå Nedsjöns vågor! Du herrliga hem der i fjerran!

Din sol, din himmel, dina ängder gröna!

Af

Gustaf Thorsander

äro förut utgifna:

Berättelsesamlingarne

Från denna och hinsidan sundet,

I gårdar och byar

samt

I yrväder och krutrök.

Dansk-tyska kriget 1864.

Romanen

Ellas friare.

Diktsamlingen

Nordiska toner

samt dessutom

flera praktiska arbeten.